

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

CESTA ZA POZNÁNÍM

PLATNOST OD 1. 9. 2022 (verze č. 9)

Obsah

1 Identifikační údaje	3
2 Charakteristika školy	4
2 Charakteristika školy	4
2.1 Úplnost a velikost školy	4
2.2 Charakteristika pedagogického sboru	4
2.3 Dlouhodobé projekty	5
2.4 Ročníkové a celoškolní projekty	5
2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	5
3 Charakteristika ŠVP	6
3.1 Zaměření školy	6
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni školy	6
3.2.1 Kompetence k učení	7
3.2.2 Kompetence k řešení problémů	8
3.2.3 Kompetence komunikativní	8
3.2.3 Kompetence sociální a personální	9
3.2.4 Kompetence občanské	9
3.2.5 Kompetence pracovní	10
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných	11
3.3.1 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	12
3.3.2 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	12
3.4 Začlenění průřezových témat	14
4 Učební plán	18
4. 1 Poznámky k učebnímu plánu	19
5 Učební osnovy	20
5.1 Jazyk a jazyková komunikace	20
5.1.1 Český jazyk a literatura	20
5.1.2 Anglický jazyk	40
5.2 Matematika a její aplikace	50
5.2.1 Matematika	50
5.3 Informační a komunikační technologie	54
5.3.1 Informatika	66
5.4 Člověk a jeho svět	76
5.4.1 Prvouka	76

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

5.4.2 Přírodověda	82
5.4.3 Vlastivěda	112
5.5 Umění a kultura	125
5.5.1 Hudební výchova	125
5.5.2 Výtvarná výchova	134
5.6 Člověk a zdraví.....	146
5.6.1 Tělesná výchova	146
5.7 Člověk a svět práce.....	160
5.7.1 Pracovní činnosti	160
6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	176
6.1 Pravidla pro hodnocení žáků	176
6.1.1 Způsoby hodnocení	176
6.1.2 Kritéria hodnocení.....	176
6.2 Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení	178
6.2.1 Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií.....	178
6.2.2 Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií	180
6.2.3 Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií.....	185
6.2.4 Odlišnosti pro individuální vzdělávání.....	187
6.2.5 Odlišnosti pro zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí	188
6.2.6 Odlišnosti pro komisionální přezkoušení na základní škole a pro opravné zkoušky	189
6.2.7 Způsob získávání podkladů pro hodnocení	190
6.2.8 Hodnocení v jednotlivých ročnících.....	192
6.2.7 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	195
6.2.8 Hodnocení nadaných a mimořádně žáků	197

1 Identifikační údaje

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Motivační název: Cesta za poznáním

Údaje o škole

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Kateřinice, okres Vsetín
IZO: 102 768 129
IČO: 709 26 786
Adresa školy: čp. 154, 756 21 KATEŘINICE
Ředitelka školy: Mgr. Šárka Muchová
Telefon: 571 442 814
E-mail: zsams@katerinice.eu
Web: skola.obeckaterinice.cz

Zřizovatel

Název: Obec Kateřinice
Adresa: čp. 242, 756 21 KATEŘINICE
Tel: 571 442 315
E-mail: ou@obeckaterinice.cz
Web: obeckaterinice.cz

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2022

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Kateřinice, okres Vsetín je typem malotřídní venkovské školy. Reálná kapacita školy je od školního roku 2016/2017 zvýšena na 85 žáků. Budova školy je tvořena neorenesanční stavbou z roku 1910, která v letech 2001 – 2003 prošla výraznou rekonstrukcí. Nachází se ve středu obce naproti kostela a nedalekého kulturního domu, kde sídlí obecní úřad a mateřská škola (od roku 1. 1. 2002 je škola spolu s mateřskou školou společným právním subjektem - příspěvkovou organizací zřízenou obcí Kateřinice). Součástí školy je také školní družina a školní jídelna (nevýhodou je její umístění v prostorách kulturního domu a obecního úřadu). V roce 2007 byla přistavěna nová budova tělocvičny, která je se školou propojena koridorem (budovu a její provoz má od roku 2018 ve své správě obec Kateřinice). Škola má všechny ročníky 1. stupně základní školy. Některé třídy mohou být tvořeny spojením ročníků vždy podle aktuálního počtu žáků – hlavní předměty (ČJ, M, AJ) jsou díky finanční podpoře zřizovatele vyučovány vždy odděleně.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitelka školy a pedagogové, asistenti pedagoga a vychovatelé ŠD. Ve škole pracuje metodik prevence sociálně patologických jevů, metodik EVVO, speciální pedagogové pro nápravu poruch učení a logopedie a koordinátor gramotností. ICT spravuje externí pracovník.

Ředitelka školy zřizuje pedagogickou radu jako svůj poradní orgán, s nímž projednává všechny zásadní pedagogické dokumenty a opatření týkající se vzdělávací činnosti školy. Při svém rozhodování ředitel školy k názorům pedagogické rady přihlíží. Pedagogickou radu tvoří všichni pedagogičtí pracovníci školy. Po projednání s pracovníky školy vydává ředitelka školy na základě platných právních norem organizační řád, ve kterém jsou směrnice a pokyny pro práce spojené s výchovou a vzděláváním žáků, řeší i pracovní právní vztahy.

Prioritou školy je kvalita vzdělávání, pedagogové by měli vést žáky k tomu, aby získané vědomosti a dovednosti uplatňovali v praxi. Všichni stabilní pedagogové se systematicky účastní dalšího vzdělávání, které je zaměřeno na rozšiřování odbornosti (např. SPU, enviromentální výchova, prevence sociálně patologických jevů, inovace vyučovacích metod), managementu školy.

Pedagogové se podílejí na vedení volnočasových aktivit (pohybové hry, badatelský klub, angličtina). Školní družina udržuje spolupráci s partnerskými školami z okolních obcí.

Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků při činnostech, které přímo souvisí s výchovou a vzděláním, soustavně vytváří podmínky pro bezpečnost a ochranu zdraví žáků a kontroluje jejich dodržování. Škola v maximální míře usiluje o ochranu žáků před násilím, šikanou a dalšími sociálně patologickými jevy. Všichni pracovníci školy se snaží o vytváření příznivého klimatu ve škole na základě otevřenosti a partnerství v komunikaci, úcty, tolerance, uznání, empatie a spolupráce. Škola organizuje školní výlety a školní akce související s výchovně vzdělávací činností školy.

2.3 Dlouhodobé projekty

Od roku 2018 jsme pilotní školou projektu Gramotnosti pro život, jehož garantem je NPI ČR (dříve NÚV). Také jsme zapojeni do projektů OP VVV (Šablony I, Šablony II). Od září 2019 jsme zapojeni do projektu Zdravá školní jídelna.

2.4 Ročníkové a celoškolní projekty

Téma projektů si volí vyučující podle věku, učiva nebo reagují na současné aktuální dění ve společnosti. Projekty realizujeme v rámci ročníků, tříd nebo jsou celoškolní. Na realizaci projektu se podílejí také žáci, obecní spolky či zástupci veřejnosti. Mezi dlouhodobé projekty patří minimální preventivní program, program EVVO, celorepublikový školní program Recyklohraní.

2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči žáků naší školy je neustále rozvíjena. Považujeme se za otevřenou školu, která nejen umožňuje rodičům navštívit výuku, ale také přijímáme veškeré podněty pro zlepšení naší práce. Konzultace rodičů s pedagogy mohou probíhat kdykoli bez ohledu na řádně vypsané termíny. K informování rodičů o plánovaných akcích využíváme školní elektronický systém (dmssoftware.cz), webové stránky, facebook, kabelovou televizi a nástěnku.

V roce 2007 vznikla šestičlenná školská rada (2 zástupci zřizovatele, 2 zástupci rodičů, 2 zástupci školy), která se schází dvakrát ročně, aby projednala a schválila důležité dokumenty školy.

Škola úzce spolupracuje se zřizovatelem, ČCE a obecními spolky. Povinnou plaveckou výuku pro nás zajišťuje Plavecká škola Valašské Meziříčí. V prostorách školy v odpoledních hodinách působí ZUŠ Morava.

Součástí naší školy je mateřská škola, což má velkou výhodu při přípravě dětí na povinnou školní docházku. Prostřednictvím individuální logopedické péče a grafomotorického kroužku jsou ve spolupráci s učitelkami MŠ u dětí předškolního věku rozvíjeny specifické schopnosti a dovednosti. Děti a žáci se setkávají na společných akcích. Předškolní děti navštěvují školu před zápisem do 1. ročníku.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Škola směřuje k cílům základního vzdělávání, a tedy k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků především zkvalitněním a modernizací výuky nejen technickým vybavením, ale zejména moderními pedagogickými přístupy a postupy přizpůsobujícími se potřebám dětí.

Naším mottem jsou slova: „*Pozdrav, popros, poděkuj!*“. Malotřídní škola má svá specifika, my klademe důraz na:

- inkluzi dětí se speciálními vzdělávacími potřebami;
- vytvoření podmínek pro rozvoj nadaných žáků;
- samostatnou i skupinovou práci, integrované vyučování apod.;
- práci s výpočetní a komunikační technikou;
- zavádění efektivních metod výuky;
- vzájemnou pomoc a respekt;
- rozvoj sounáležitosti;
- prožitkové učení, které je založeno na citovém prožívání a osobních zkušenostech;
- environmentální vzdělávání a výchovu (EVVO je součástí přílohy ŠVP);
- aktivní práci s žáky i mimo vyučování (volnočasové aktivity, individuální doučování);
- propojení výuky s praxí;
- vytváření příznivého školního klimatu;
- předcházení rizikovému chování (viz MPP, který je součástí přílohy ŠVP);
- integrované vyučování - mezipředmětové vztahy;
- dodržování dohodnutých pravidel, tzn. nejen pravidel školního řádu;
- zdravý životní styl, podporu pohybových aktivit;
- účast v různých soutěžích;
- dovednost žáků aktivně se stavět ke svému životu a okolí.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni školy

Cílem je vést žáky k dosažení klíčových kompetencí. Následující strategie jsou společné všem vyučovacím předmětům. Oborové strategie k dosažení klíčových kompetencí jsou rozepsány u jednotlivých předmětů.

Absolventem naší školy by měl být žák schopný otevřeně komunikovat, spolupracovat, reálně se hodnotit a být připraven učit se dle svých možností. Užívané postupy, metody a formy práce by měly vést k rozvoji klíčových kompetencí.

3.2.1 Kompetence k učení

Vedeme žáky k zodpovědnosti za své učení, umožňujeme jim zažít úspěch a dosáhnout maxima, a tím je motivujeme k dalšímu učení.

Žák:

- se učí naslouchat a soustředit na učební činnosti;
- snaží se pochopit a zapamatovat si učivo;
- učí se získávat informace z různých zdrojů;
- vybírá si vhodný zdroj informací vedoucí efektivně k cíli;
- třídí informace podle důležitosti a přínosu, ověřuje si jejich pravdivost;
- učí se vytvářet zápisy a poznámky z učiva.

Učitel:

- dbá na zapojení všech smyslů;
- upřednostňuje tvořivé postupy ve výuce;
- zařazuje práci s různými informačními zdroji, vizualizaci, práci s výpočetní technikou;
- zařazuje činnostní učení;
- upozorňuje žáky na zajímavé zdroje informací;
- využívá pozitivní motivaci jako jeden ze základních postupů pro utváření trvalého zájmu o učení;
- podněcuje žáky k samostatnému hledání informačních zdrojů a k využívání informací při učení;
- vytváří situace, při nichž mají žáci možnost plánovat, organizovat, řídit i hodnotit vlastní učení a pracovní činnosti (bude k tomu cíleně dávat příležitost všem žákům);
- učí žáky klást otázky a výstižně formulovat odpovědi;
- vede žáky k sebekontrolě a práci s chybou;
- výuku přibližuje skutečnému životu;
- dbá, aby žáci využívali vědomosti a dovednosti v praxi;
- postupuje od jednoduchého ke složitějšímu;
- nepřetěžuje žáky, využívá diferenciaci učiva;
- využívá pozitivního hodnocení;
- navozuje situace pro hodnocení žáků navzájem;
- umožňuje žákům hodnotit svou činnost, výsledky své práce a vlastní pokrok.

3.2.2 Kompetence k řešení problémů

Podněcujeme žáky k hledání vlastních cest, řešení problémů a umění se rozhodnout a nést zodpovědnost za svá rozhodnutí.

Žák:

- učí se nalézat a uvědomovat si problém;
- vyhledává, třídí a vybírá vhodné informace k řešení problémů;
- snaží se využít svých zkušeností, logického a tvůrčího myšlení při řešení problémů;
- učí se navrhnout různá řešení, vybírat to nejlepší a problém vyřešit.

Učitel:

- vede žáky k samostatnému nalezení a uvědomování si problémů;
- připravuje vyučování tak, aby žák hledal různé varianty řešení a řešil netradiční problémové úlohy;
- podněcuje žáky k vyhledávání, třídění a vybírání informací k řešení problémů;
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů;
- zadává k řešení takové úlohy, které mají spojitost se životem žáka;
- vede žáky ke společnému řešení problémů, k diskuzi a sebehodnocení a k vzájemnému hodnocení;
- předkládá žákům možnosti, jak předcházet některým problémům.

3.2.3 Kompetence komunikativní

Učíme žáky naslouchat a účinně komunikovat s okolním světem.

Žák:

- učí se formulovat své myšlenky a názory;
- snaží se argumentovat na základě podloženého tvrzení;
- učí se prezentovat své názory a myšlenky, tolerovat odlišné názory.

Učitel:

- vede žáky k diskuzi a k dodržování pravidel diskuze (k argumentaci a naslouchání);
- učí žáky různým typům prezentací;
- dává žákům prostor prezentovat své práce;
- podněcuje žáky ke kultivovanému projevu;
- klade důraz na adekvátní verbální i neverbální komunikaci;

- podporuje asertivní chování žáků;
- vytváří prostor k diskuzím, při kterých žáci obhajují svá tvrzení.

3.2.3 Kompetence sociální a personální

Učíme žáky spolupracovat ve skupině a respektovat ostatní spolupracovníky.

Žák:

- snaží se pracovat tak, aby vytvářel přátelskou atmosféru;
- střídá role ve skupině;
- spolupracuje (kooperuje) ve skupině;
- uvědomuje si význam, postup a výsledek dosavadního snažení;
- učí se vnímat vzájemné odlišnosti, přijímat názory ostatních a předcházet názorovým konfliktům;
- učí se hodnotit práci svou i práci ostatních členů skupiny.

Učitel:

- podněcuje žáky k vzájemnému respektování názorů a postojů druhých;
- vede žáky k zodpovědnosti za své chování;
- vytváří s žáky třídní pravidla;
- zařazuje práci ve skupině, kooperativní vyučování a činnostní učení;
- motivuje žáky k využívání získaných poznatků;
- volí vhodné formy a metody práce k dosažení maximálních výsledků každého žáka kolektivu;
- rozvíjí schopnost žáků zastávat různé role ve skupině;
- motivuje žáky k tomu, aby vyjádřovali své názory;
- vede žáky k reflexi a hodnocení práce skupiny i jednotlivců.

3.2.4 Kompetence občanské

Vychováváme svobodné, zodpovědné a aktivní občany.

Žák:

- se učí sebeúctě a úctě k ostatním lidem;
- dodržuje pravidla chování ve škole i na veřejnosti;
- uvědomuje si důležitost vzájemné pomoci;

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

- šetrně přistupuje k přírodě;
- dodržuje lidská práva a povinnosti.

Učitel:

- vytváří u žáků povědomí o existujících zákonech a potřebě jejich dodržování;
- vede žáky k dodržování společně nastavených pravidel;
- snaží se být žákům příkladem;
- netoleruje sociálně patologické projevy chování;
- doporučuje vhodné pozitivní aktivity;
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární, nezdvořilé a nekamarádké projevy chování žáků;
- při řešení výchovných a sociálně patologických jevů využívá pomoci odborníků;
- kázeňské přestupky řeší individuálně, spravedlivě, bez emocí;
- vede žáky k respektování vlastní i cizí práce a názorů;
- podněcuje žáky k poskytování pomoci potřebným;
- podporuje žáky, aby se podíleli na společensky prospěšných akcích;
- podněcuje žáky k ochraně životního prostředí;
- vysvětluje žákům, že je v pořádku, změnit-li odůvodněně svůj názor;
- probouzí u žáků zájem o dění ve společnosti.

3.2.5 Kompetence pracovní

Vedeme žáky k tomu, aby měli pozitivní vztah ke své práci i práci druhých a aby dbali o svou bezpečnost.

Žák:

- si uvědomuje význam práce pro jednotlivce i pro společnost;
- vytváří si pozitivní vztah k práci;
- podílí se na výzdobě školního prostředí;
- učí se plánovat činnosti, dodržovat bezpečnostní a hygienické předpisy při práci;
- hodnotí práci svou i ostatních;
- učí se rozpoznávat své přednosti i nedostatky a přistupovat k práci zodpovědně;
- seznamuje se s různými profesemi a jejich významem pro společnost;
- na základě poznání svých předností a nedostatků si stanoví cíle svého vývoje.

Učitel:

- motivuje žáky k pozitivnímu vztahu k práci;
- vede žáky k dodržování pořádku a bezpečnosti práce;
- učí žáky respektovat a chránit dílo jiných;
- vede žáky k tomu, aby si dokázali rozvrhnout svůj čas a dodržovali pravidla k ochraně zdraví;
- vede k zodpovědnosti a plnění povinností;
- seznamuje žáky s různými profesemi různými způsoby;
- vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí;
- vede žáky k adaptaci na změnu pracovních podmínek.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných

Podmínky pro vzdělávání všech žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných v našem školním vzdělávacím programu:

- vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných probíhá na naší škole formou společného vzdělávání v běžné třídě;
- vzdělávací obsah oboru český jazyk realizujeme ve všech ročnících základního vzdělávání;
- respektujeme vyjádření a závěry odborných poradenských pracovišť;
- respektujeme odlišné styly učení jednotlivých žáků;
- uplatňujeme zdravotní hlediska a respektujeme individualitu a potřeby žáka;
- vytváříme vhodné nabídky s využitím odpovídajících metod při výuce;
- umožňujeme žákům používat potřebné a dostupné kompenzační pomůcky;
- uplatňujeme zdravotní hlediska a respektujeme individuální pracovní tempo;
- využíváme vhodné učebnice a učební pomůcky;
- zkvalitňujeme připravenost pedagogických pracovníků pro práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, žáky nadanými a mimořádně nadanými;
- umožníme působení speciálního pedagoga ve škole, druhého pedagoga ve třídě, případně asistenta pedagoga v případě potřeby v souladu s právními předpisy;
- v rámci diagnostiky a případné další pomoci při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných spolupracujeme s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka a podporujeme spolupráci s odborníky z jiných resortů;
- rozšiřujeme spolupráci školy a rodičů při tvorbě IVP pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, žáky nadané a mimořádně nadané;

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

- ve škole působí dva speciální pedagogové, z toho jeden provádí ve škole logopedickou péči.

3.3.1 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci ředitelky školy. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Ředitelka školy stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3. a 5. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

Spolupracujeme se SPC Kroměříž (pracoviště Valašské Meziříčí), KPPP Zlín (pracoviště Vsetín, Valašské Meziříčí). Naše škola nemá školní poradenské pracoviště, kontakt se školskými poradenskými pracovišti zajišťuje ředitelka školy. Pedagogové naší školy se vzdělávají v této problematice v rámci jejich DVPP.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

- a) v oblasti metod výuky:
  - respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků;
  - metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi;
  - důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu;
  - respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů.
- b) v oblasti organizace výuky:
  - střídání forem a činností během výuky;
  - u mladších žáků využívání skupinové výuky;
  - postupný přechod k systému kooperativní výuky;
  - v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka.
- c) zařazení pedagogické intervence (podpora přípravy na školu);
- d) v případě změny stupně podpůrného opatření zařazení předmětů speciálně pedagogické péče.

3.3.2 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Stejně velkou pozornost, jakou věnujeme dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, se snažíme věnovat mimořádně nadaným dětem.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Škola si je vědomá značného rozpětí v nadání jednotlivých žáků, toho, že mnoho žáků je zaměřeno jednostranně a mimořádné nadání v jedné oblasti může být u řady z nich vyvažováno nezájmem či nižšími schopnostmi v oblasti jiné. Nadání se může projevit nejen v oblasti rozumové, ale i v oblasti pohybové, výtvarné, hudební atd.

Základem péče o nadané dítě v naší škole je včasné rozpoznání nadání u dítěte. Pro včasné rozpoznání nadání je důležitý test na strukturu schopností, který vypovídá o rozložení nadání žáka, ale i řada dalších doplňujících metod – pozorování žáků, rozbor jejich písemných prací, studijní výsledky, pohovor se žáky, příp. jejich rodiči, porovnání výsledků testů s dosahovanými studijními výsledky, příp. informace z PPP atd.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s ředitelkou školy a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Ředitelka školy zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Ředitelka školy po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Naše škola nemá školní poradenské pracoviště, kontakt se školskými poradenskými pracovišti zajišťuje ředitelka školy. Pedagogové naší školy se vzdělávají v této problematice v rámci jejich DVPP.

V případě přijetí žáka nadaného nebo mimořádně nadaného, mohou být prováděna například tato opatření:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
- obohacování vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;
- nabídka zájmových aktivit.

3.4 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata	tematické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
osobnostní a sociální výchova	rozvoj schopností poznávání	ČJ VV TV HV M PRV	ČJ VV TV HV M PRV	ČJ VV TV HV M PRV AJ	ČJ VV TV HV M PRV AJ	ČJ VV TV HV M PRV AJ
	sebepoznání a sebepojetí	ČJ HV PRV TV VV	PRV TV VV	PRV TV AJ VV	TV VV PČ	PŘ VV TV HV PČ
	seberegulace a sebeorganizace	PRV TV PČ ČJ M	PRV TV PČ M	PRV M VV PČ TV	PČ M PŘV TV VV	PŘV VV VV PČ TV
	psychohygiena	PRV HV PČ VV TV ČJ	PRV PČ TV HV VV	PRV TV HV PČ	PŘV PČ TV HV VV	PŘ PČ TV HV VV
	kreativita	HV ČJ VV PČ TV	HV VV PČ	HV PRV VV PČ ČJ	HV VV PČ TV	HV TV VV PČ ČJ
	poznávání lidí	PRV	PRV	PRV	PRV VL	PŘ VL

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

	mezilidské vztahy	PRV TV HV	PRV TV HV	PRV TV AJ HV	AJ M TV VL HV	AJ VL ČJ HV PŘ VV TV
	komunikace	ČJ TV HV	ČJ TV HV VV	ČJ PRV AJ VV TV HV	AJ VV TV VL HV	ČJ INF AJ HV TV VV VL
	kooperace a kompetice	TV M VV	TV M VV	TV M VV	TV M VV HV	ČJ VV TV M HV
	řešení problémů a rozhodovací dovednosti			PRV TV	M PŘV VL PČ	PŘ PČ M TV INF
	hodnoty, postoje a praktická etika	ČJ PRV	PRV	TV PRV	TV VL	VL TV
výchova demokratického občana	občanská společnost a škola	PRV TV	PRV TV	AJ TV	TV VL	VL TV
	občan, občanská společnost a stát		PRV	PRV	VL	VL
	formy participace občanů v politickém životě					VL

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

	principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VL	VL
výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Evropa a svět nás zajímají	HV	HV	HV	AJ HV VV	AJ INF HV VL VV
	objevujeme Evropu a svět				M VL	VL PŘ HV
	jsme Evropané			AJ	AJ VL	AJ VL
multikulturní výchova	kulturní diference		PRV ČJ		AJ VL	AJ VL HV
	lidské vztahy		PRV	PRV		VL
	etnický původ	PRV				PŘ
	multikulturalita				AJ VL HV	AJ INF VL PČ HV
	princip sociálního smíru a solidarity				VL	VL
enviromentální výchova	ekosystémy	PRV VV	VV PRV	PRV VV	PŘV VV	PŘ VV PČ
	základní podmínky života	PRV	PRV	PRV PČ	PŘV	PŘ PČ

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

	lidské aktivity a problémy životního prostředí		PRV	PRV VV	PŘV VL PČ	AJ PČ PŘ VL VV
	vztah člověka k prostředí	PRV VV ČJ M HV PČ	PRV HV M PČ VV	PRV PČ AJ M VV	PČ HV M TV PŘV VL AJ	PŘV HV VL PČ VV TV
mediální výchova	kritické čtení a vnímání mediálního sdělení					ČJ
	interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		M PRV	PRV		ČJ PŘ VV
	stavba mediálních sdělení				ČJ	ČJ
	vnímání autora mediálních sdělení		VV	VV	VV ČJ	ČJ VV
	fungování a vliv médií ve společnosti				HV	HV
	tvorba mediálního sdělení				ČJ	ČJ INF
	práce v realizačním týmu				ČJ	ČJ VV INF

4 Učební plán

Vzdělávací oblast	vyučované předměty	minimální časová dotace	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	z toho disponibilní	celkem	součet za oblast
jazyk a jazyková komunikace	český jazyk	33	7 + 2	8 + 2	7 + 2	6 + 2	5 + 2	+10	43	52
	anglický jazyk	9	0	0	3	3	3	+0	9	
matematika a její aplikace	matematika	20	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	+4	24	39
informační a komunikační technologie	informatika	1	0	0	0	1	1	0	2	
člověk a jeho svět	prvouka	12	2	2	2	0	0	+1	13	
	přírodověda		0	0	0	1	1 + 1			
	vlastivěda		0	0	0	2	2			
umění a kultura	hudební výchova	12	1	1	1	1	1	0	5	27
	výtvarná výchova		1	1	1	2	2	0	7	
člověk a zdraví	tělesná výchova	10	2	2	2	2	2	0	10	
člověk a svět práce	pracovní činnosti	5	1	1	1	1	1	0	5	
Celková časová dotace povinná		102	20	22	25	25	26	16	118	118

4. 1 Poznámky k učebnímu plánu

Nemáme žádné povinně volitelné a volitelné předměty, pouze nepovinný předmět Náboženství, který má časovou dotaci jednu hodinu týdně a vyučuje se společně pro všechny ročníky.

5 Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika předmětu Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět:	Český jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu: vyučovací předmět ČESKÝ JAZYK se vyučuje jako samostatný předmět.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
počet hodin týdně	7 + 2	8 + 2	7 + 2	6 + 2	5 + 2	43

Vzdělávací obsah je rozdělen do 3 složek:

- a) komunikační a slohová výchova,
- b) jazyková výchova,
- c) literární výchova.

Místo realizace: kmenové učebny, multimediální učebna, obecní knihovna.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vyučovací předmět se zaměřuje na:

- rozvoj kultivovaného ústního i písemného projevu;
- získávání vědomostí a dovedností žáků potřebných k osvojení spisovného jazyka;
- vnímání literatury jako zdroje poznání a prožitků, využití různých zdrojů informací (internet, slovníky, encyklopedie);
- dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti;
- zvládnutí rolí v různých komunikačních situacích;

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů.

Formy a metody realizace:

- frontální výuka s využitím pomůcek (pracovní listy, odborná literatura, DVD);
- samostatná a skupinová a práce s využitím různých zdrojů informací;
- krátkodobé projekty;
- návštěvy knihovny;
- využití ICT.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- při práci s textem vedeme žáky ke čtení s porozuměním;
- vedeme ke schopnosti vyhledávat, třídit, hodnotit a ukládat získané informace z různých zdrojů a uvádět je do souvislostí;
- učíme žáky aplikovat naučená pravidla pravopisu;
- seznamuje žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem;
- podporujeme získávání pozitivního vztahu k učení rozvíjením vnitřní motivace, poznáváním užitečnosti vzdělání ve svém životě.

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme často takové činnosti, při kterých žáci řeší zadané úkoly ve skupinách;
- poskytujeme žákům materiál k používání a ověřování gramatických pravidel (např. Pravidla českého pravopisu, kartičky, tabulky) a vedeme je ke kontrole své práce;
- vytváříme u žáků nový pohled na chybu, chybu využíváme ve zpětné vazbě („chybami se člověk učí“).

Kompetence komunikativní

- v hojné míře poskytujeme žákům prostor k vyjadřování a interpretaci myšlenek, pocitů a informací v mluvené i psané podobě;
- vytváříme s žáky pravidla diskuse a dbáme na jejich dodržování;
- neustále rozšiřujeme slovní zásobu žáků;
- vedeme žáky k tomu, aby pracovali podle pokynů zadaných ústně i písemně.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke skupinové spolupráci, kooperaci a nalézání řešení;
- při náhodných i modelových situacích poukazujeme na ohleduplné jednání s ostatními, dodržování dohodnutých pravidel;
- žáci mohou kdykoli a kohokoli požádat o pomoc.

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s národními a kulturními tradicemi, jejich významem a zapojujeme je do kulturního dění;

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

- nabízíme žákům různé cesty k vyřešení daného úkolu;
- vedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, k jejich kulturám a duchovním hodnotám, učíme je žít společně s ostatními lidmi;
- nabízíme žákům takové texty, které podnětují jeho zájem o literární díla, krásu mateřského jazyka;
- vedeme žáky k prvním pokusům o vlastní literární tvorbu.

Kompetence pracovní

- vedeme k pracovitosti, zodpovědnosti a poznání svých schopností a dovedností;
- vedeme žáky k používání osvojených gramatických pravidel nejen v hodinách českého jazyka;
- dbáme na dodržování hygienických pravidel při čtení, psaní a učení vůbec.

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu:

Osobnostní a sociální výchova

rozvoj schopností poznávání
sebepoznání a sebepojetí - literární výchova
mezilidské vztahy – dialog
komunikace - komunikační a slohová výchova
kooperace a kompetice - literární výchova

Multikulturní výchova

kulturní diference - jazyková výchova

Mediální výchova

kritické čtení a vnímání mediálního sdělení - čtení a práce s textem, komunikační a slohová výchova
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - reklama
stavba mediálních sdělení - komunikační a slohová výchova
vnímání autora mediálních sdělení - literární výchova
tvorba mediálního sdělení- komunikační a slohová výchova
práce v realizačním týmu - komunikační a slohová výchova

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Učební osnovy předmětu ČESKÝ JAZYK

Ročník: 1.

JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • zrakem rozlišuje tvary stejné a odlišné, učí se orientovat v prostoru • rozeznává písmeno malé, velké, tiskací, psací • rozlišuje hlásku a písmeno • sestavuje jednoduchá slova z hlásek • učí se rozlišovat první a poslední hlásku ve slově • sestavuje jednoduché věty • učí se slovo hláskovat • rozumí pojmům stránka, řádek, sloupec, písmeno, slovo, věta • odůvodňuje psaní velkého písmene na začátku věty • rozlišuje interpunkční znaménka a používá je 	<ul style="list-style-type: none"> • přípravné období čtení • rozvoj zrakového a sluchového vnímání • sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek dlouhých a krátkých, souhlásek a souhláskových skupin, intonace vět • sluchová analýza a syntéza • písmeno, hláska, slabika, slovo, věta • vyvození hlásek a písmen abecedy • velká a malá tiskací písmena • velká a malá psací písmena • grafická podoba začátku a konce věty 	<p>HV – rytmizace říkadel a básní PČ – modelování písmen</p> <p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání</p>
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • čte jednoduché věty se správnou intonací • porozumí přečtené větě a dokáže ji opakovat • rozumí přečtenému textu podle svých předpokladů • zdokonaluje si techniku plynulého čtení • čte po slabikách • při čteném projevu se pokouší dodržovat 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení <ul style="list-style-type: none"> ○ věcné ○ praktické ○ hygienické návyky při čtení • písemný projev <ul style="list-style-type: none"> ○ základní hygienické návyky při psaní, hygiena zraku ○ technika psaní 	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – psychohygiena OSV – kreativita OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – hodnoty, postoje, praktická etika</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<p>délku samohlásek</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se na stránce v knížce • vštěpuje si hygienické návyky při čtení • rozlišuje tiskací a psací písmena • připravuje si pracovní místo (správně sedí, uchopí správně psací potřeby, dodržuje správnou vzdálenost očí) • píše správné tvary písmen (kromě písmen W, Q, X) a číslic • spojuje slabiky, slova, píše krátké věty • rozvíjí správnou techniku psaní • přepíše tiskací písmeno do psané podoby • píše písmena, slabiky, jednoduchá slova a věty • píše diktát jednoduchých slov a vět • píše jednoduchá sdělení • vyslovuje správně všechny hlásky podle svých dispozic, opravuje nesprávnou výslovnost • cvičí přiměřené tempo a hlasitost řeči a učí se správně dýchat • používá verbální a nonverbální prostředky řeči • vypráví podle otázek o svých zážitcích • umí oslovit, požádat, pozdravit, poděkovat a omluvit se • vyjadřuje svá přání • toleruje odlišné názory, slušně odmítne, naslouchá ostatním • reaguje na jednoduché pokyny • stručně formuluje své názory a otázky • pozná podle mimiky obličeje a gest postoj 	<ul style="list-style-type: none"> ○ čitelný a přehledný písemný projev, úhlednost, úprava ○ psaní jednotlivých písmen, číslic, spojování písmen a slabik, psaní slov a krátkých vět ○ opis, přepis, diktát ○ psaní jednoduchých sdělení • mluvený projev <ul style="list-style-type: none"> ○ základy techniky mluveného projevu ○ rozvoj slovní zásoby ○ verbální a nonverbální prostředky řeči ○ vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry ○ základní komunikační pravidla rozhovoru ○ reprodukce textu • naslouchání <ul style="list-style-type: none"> ○ praktické ○ věcné 	
--	---	--

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

mluvčího k dané • situaci • vytváří mluvený nebo psaný text podle svých dispozic		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • naslouchá a soustředí se na poslech • vyjádří své dojmy z textu • přednese jednoduchou básničku, říkadlo • vypráví text podle otázek, seřadí obrázky podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich děj • dramaturguje jednoduchý text podle svých schopností • pokusí se domyslet konec příběhu • nakreslí ilustraci k textu • rozlišuje prózu a poezii 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem <ul style="list-style-type: none"> ○ přednes vhodných textů ○ volná reprodukce slyšeného ○ dramatizace ○ výtvarné zachycení obsahu • základní literární pojmy 	VV – ilustrace k obrázku OSV – sebepoznání a sebepojetí

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 2.

JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, slabik • vysloví slovo po hláskách, po slabikách • určí počet hlásek a slabik ve slově • dělí slova na konci řádku podle svých schopností • správně vyslovuje skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • při mluveném a čteném projevu se pokouší dodržovat délku samohlásek • pozná konec věty a začátek následující věty • správně používá interpunkční znaménka • rozliší a určí druh vět podle postoje mluvčího • vyjmenuje souhlásky tvrdé, měkké, obojetné • vyjmenuje celou abecedu a chápe její význam • píše velká písmena na začátku věty • rozliší a určí druh věty • rozliší jednoduchá podstatná jména a slovesa • vyslovuje předložku dohromady se slovem • rozlišuje slova: nadřazená, podřazená, souřadná; slova podobného a opačného významu • rozlišuje věty jednoduché od souvětí • odůvodňuje psaní I/Y a po tvrdých a 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková stránka jazyka <ul style="list-style-type: none"> ○ rozvoj zrakového a sluchového vnímání ○ abeceda ○ hláskosloví ○ sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek dlouhých a krátkých, souhlásek a souhláskových skupin, intonace vět ○ sluchová analýza a syntéza ○ modulace souvislé řeči • slovní zásoba a tvoření slov <ul style="list-style-type: none"> ○ slovo a jeho význam • tvarosloví <ul style="list-style-type: none"> ○ základní slovní druhy (podstatná jména, slovesa, předložky, spojky) ○ tvary slov • skladba <ul style="list-style-type: none"> ○ věta jednoduchá a souvětí • pravopis <ul style="list-style-type: none"> ○ psaní I/Y po tvrdých a měkkých souhláskách ○ párové souhlásky ○ ú/ů ○ vlastní jména 	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání OSV – komunikace</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<p>měkkých souhláskách, odůvodňuje psaní ú/ů</p> <ul style="list-style-type: none"> • odůvodňuje pravopis párových souhlásek • při psaném projevu se pokouší dodržovat délku samohlásek • rozlišuje vlastní jména osob a zvířat • píše velké písmeno na začátku vlastních jmen • rozvíjí si slovní zásobu 		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním jednoduchý krátký text, reprodukuje jeho obsah podle svých schopností • opravuje nesprávnou výslovnost • rozliší spisovný a nespisovný jazyk • orientuje se v textu, vyhledá odpovědi na otázky • dodržuje hygienu čtení a psaní • uspořádá a napíše ve správném pořadí zpřeházený text • opíše a přepíše písmena a číslice abecedy, krátké věty • snaží se dodržet správný tvar písmen • rozumí pokynům přiměřené složitosti • píše čitelně, úhledně a dodržuje celkovou úpravu projevu • učí se psát adresu, pozdrav, blahopřání, vzkaz • snaží se o spisovné vyjadřování ve větách • vypráví o svém vlastním zážitku 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení <ul style="list-style-type: none"> ○ věcné ○ praktické ○ hygienické návyky při čtení • písemný projev <ul style="list-style-type: none"> ○ základní hygienické návyky při psaní, hygiena zraku ○ technika psaní ○ čitelný a přehledný písemný projev, úhlednost, úprava ○ psaní jednotlivých písmen, číslic, spojování písmen a slabik, psaní slov a krátkých vět ○ opis, přepis, diktát ○ psaní jednoduchých sdělení (základní žánry psaného projevu) • mluvený projev <ul style="list-style-type: none"> ○ základy techniky mluveného projevu ○ rozvoj slovní zásoby ○ verbální a nonverbální prostředky řeči ○ vyjadřování závislé na komunikační 	<p>M – porozumění slovní úloze PRV - člověk a svět PČ, VV – blahopřání</p> <p>OSV – komunikace</p> <p>kompetence komunikativní</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • jednoduše popíše osobu, zvíře, předmět, obrázek • vyjadřuje svůj názor a pocity • zdvořile jedná s lidmi a používá vhodné zdvořilostní obraty při komunikaci • vyslechne spolužáky, dospělé • toleruje odlišný názor, a vzájemně spolupracuje s ostatními 	<p>situaci, komunikační žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ základní komunikační pravidla rozhovoru ○ reprodukce textu <ul style="list-style-type: none"> • naslouchání <ul style="list-style-type: none"> ○ praktické ○ věcné 	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • koncentruje se na poslech textu • popíše své dojmy z textu • vymýšlí rýmy • převypráví krátký text podle otázek učitele nebo podle obrázkové osnovy • domýšlí konec příběhu • podle textu namaluje obrázek • dramatizuje ve skupině jednoduché příběhy • vymýšlí svůj vlastní příběh, pohádku • rozlišuje poezii a prózu • rozlišuje pohádku, bajku, hádanku, říkanku, rozpočítadlo • rozlišuje pojmy autor a ilustrátor 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem <ul style="list-style-type: none"> ○ přednes vhodných textů ○ volná reprodukce slyšeného ○ dramatizace ○ výtvarné zachycení obsahu • základní literární pojmy 	

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 3.

JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje a zařadí hlásky podle druhů • vyjmenuje abecedu • řadí slova podle abecedy • najde ve slově kořen, předponu a příponovou část • rozlišuje a vytváří synonyma, antonyma a užívá je ve větě • rozeznává slova jednoznačná a mnohoznačná, homonyma • poznává vyjmenovaná slova v jiném tvaru, nejrozšířenější příbuzná slova • procvičuje určování slovních druhů • rozlišuje ohebné a neohebné slovní druhy • u podstatných jmen určuje rod, číslo, pád • u sloves určuje osobu, číslo, způsob (kromě podmiňovacího), čas • seznamuje se s časováním sloves • správně píše předložky ve spojení s podstatnými jmény • spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy • najde ve větě základní skladební dvojici • rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího v mluveném i grafickém projevu • odůvodňuje pravopis i/í a y/ý po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách • ovládá základy pravopisu znělých a 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková stránka jazyka <ul style="list-style-type: none"> ○ abeceda ○ hláskosloví ○ modulace souvislé řeči • slovní zásoba a tvoření slov <ul style="list-style-type: none"> ○ slovo a jeho význam ○ stavba slova ○ tvoření slov (slova příbuzná) • tvarosloví <ul style="list-style-type: none"> ○ slovní druhy <ul style="list-style-type: none"> ▪ mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves ○ tvary slov • skladba <ul style="list-style-type: none"> ○ základní skladební dvojice ○ věta jednoduchá a souvětí ○ druhy vět • pravopis <ul style="list-style-type: none"> ○ psaní I/Y po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách (řady vyjmenovaných slov) ○ párové souhlásky ○ ú/ů ○ vlastní jména ○ skupiny dě, tě, ně, bě, pě, mě, vě 	<p>AJ – abeceda</p> <p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<p>neznělých souhlásek</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje vlastní jména osob, zvířat a základní místní názvy píše správně ú/ů v českých slovech správně píše skupiny dě, tě, ně, bě, pě, mě, vě 		
<p style="text-align: center;">JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p>		
<p style="text-align: center;">výstupy ŠVP</p>	<p style="text-align: center;">učivo</p>	<p style="text-align: center;">přesahy, vazby, průřezová témata</p>
<ul style="list-style-type: none"> zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení čte potichu i předčítá nahlas orientuje se v textu využívá četbu jako zdroj poznatků čte s porozuměním a reprodukuje text orientuje se v textu slyšeném i čteném píše plynule, úhledně a čitelně dodržuje správnou velikost a tvar písmen a číslic snaží se o dodržení formální úpravy textu převede tištěný text do psané podoby dokáže napsat adresu, dopis, pozdrav, vzkaz vypravuje vlastní zážitky vypravuje podle osnovy věrohodně popisuje vybraný předmět dokáže komunikovat v osobním i telefonickém styku používá přiměřené verbální a nonverbální prostředky volí jazykové prostředky podle situace nacvičuje modelové situace 	<ul style="list-style-type: none"> čtení <ul style="list-style-type: none"> věcné praktické hygienické návyky při čtení písemný projev <ul style="list-style-type: none"> základní hygienické návyky při psaní, hygiena zraku zdokonalování techniky psaní čitelný a přehledný písemný projev, úhlednost, úprava formální úprava textu opis, přepis, diktát psaní jednoduchých sdělení (základní žánry psaného projevu) mluvený projev <ul style="list-style-type: none"> základy techniky mluveného projevu rozvoj slovní zásoby verbální a nonverbální prostředky řeči vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry základní komunikační pravidla rozhovoru reprodukce textu naslouchání 	<p>PČ – práce se slovními návody PRV – získávání informací AJ – představování, základní fráze, pokyny PRV – dramatizuje způsoby odmítnutí komunikace s cizí osobou</p> <p>OSV – komunikace OSV – kreativita</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • respektuje základní komunikační pravidla • aktivně naslouchá a reaguje • zaznamená slyšené 	<ul style="list-style-type: none"> ○ praktické ○ věcné 	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v slyšeném i čteném textu • využívá četbu jako zdroj poznatků • čte s porozuměním • reprodukuje text • pracuje s textem (předvídá, domýšlí, doplňuje, řadí podle dějové posloupnosti) • recituje básně přiměřené věku • dramatizuje pohádku nebo příběh • vlastními slovy vyjadřuje pocity • najde v textu odpověď na otázku • popíše ilustraci • dle svých schopností ilustruje text • pracuje s různými texty • poslouchá a čte regionální pověsti • uvede charakteristické znaky pohádky, bajky • zná pojmy próza, poezie, verš, rým, autor, ilustrátor, hlavní hrdina, divadlo, herec, režisér 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem <ul style="list-style-type: none"> ○ přednes vhodných textů ○ volná reprodukce slyšeného ○ dramatizace ○ výtvarné zachycení obsahu • základní literární pojmy 	

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 4.

JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • řadí podle abecedy, včetně slov začínajících stejným • písmenem • využívá znalost abecedy při práci se slovníky, rejstříky a seznamy • rozlišuje slova mnohoznačná, jednoznačná, synonyma, antonyma, homonyma, slova citově zabarvená • vyhledává ve slovech kořen, část předponovou, příponovou učí se rozlišovat předponu od předložky • užívá spisovná slova, rozlišuje nespisovné tvary • rozlišuje slova ohebná, neohebná – určuje slovní druhy • určuje rod, číslo, pád a vzor • přiřazuje a skloňuje podstatná jména dle vzorů • pozná zvrtná slovesa, infinitiv, určuje osobu, číslo, způsob, čas • tvoří a používá tvary oznamovacího a rozkazovacího způsobu • pozná v textu tvary podmiňovacího způsobu • pozná větu jednoduchou, souvětí a vytvoří souvětí z vět jednoduchých • určuje základní skladební dvojice v jednoduché větě • vytváří vzorce jednoduchých souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková stránka jazyka <ul style="list-style-type: none"> ○ abeceda ○ hláskosloví ○ modulace souvislé řeči • slovní zásoba a tvoření slov <ul style="list-style-type: none"> ○ slovo a jeho význam ○ stavba slova ○ tvoření slov (slova příbuzná) • tvarosloví <ul style="list-style-type: none"> ○ slovní druhy <ul style="list-style-type: none"> ▪ mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves ○ tvary slov • skladba <ul style="list-style-type: none"> ○ základní skladební dvojice ○ věta jednoduchá a souvětí ○ druhy vět • pravopis <ul style="list-style-type: none"> ○ psaní I/Y po obojetných souhláskách ○ vlastní jména ○ koncovky přítomného času ○ koncovky podstatných jmen ○ tvary zájmena JÁ ○ skupiny bě/bje, pě, mě/mně, vě/vje ○ shoda přísudku s podmětem 	<p>PČ – výroba kartiček k pádovým otázkám HV – hra na tělo</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • používá správně pravopis I/Y ve slovech po obojetných souhláskách • píše správně koncovku sloves v přítomném čase • seznamuje se s pravidly shody přísudku s podmětem • píše správně vlastní jména • doplňuje koncovky podstatných jmen dle vzorů • je obeznámen s tvary zájmena JÁ • odůvodňuje pravopis skupin bě/bje, pě, mě/mně, vě/vje 		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • čte nahlas i potichu • využívá četbu jako důležitý zdroj informací • odlišuje podstatné a okrajové informace • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého textu • čte se správnou intonací • dodržuje hygienu čtení a psaní • napíše adresu, dopis, blahopřání, vzkaz, pozvánku • dbá na úpravu písemného sdělení • popíše jednoduchou věc a činnost • používá mateřský jazyk jako nástroj komunikace • snaží se ve svém projevu využívat plnovýznamová slovesa • vypravuje podle osnovy • učí se sestavit osnovu 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení <ul style="list-style-type: none"> ○ věcné ○ praktické ○ hygienické návyky při čtení • písemný projev <ul style="list-style-type: none"> ○ základní hygienické návyky při psaní, hygiena zraku ○ zdokonalování techniky psaní ○ čitelný a přehledný písemný projev, úhlednost, úprava ○ formální úprava textu ○ opis, přepis, diktát ○ psaní jednoduchých sdělení (základní žánry psaného projevu) • mluvený projev <ul style="list-style-type: none"> ○ základy techniky mluveného projevu ○ rozvoj slovní zásoby ○ verbální a nonverbální prostředky řeči 	<p>VV – přáníčka, pozvánky mediálních sdělení PČ – zhotovení a popis výrobku</p> <p>OSV – kreativita MV – stavba mediálního sdělení MV – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • na své úrovni se souvisle vyjadřuje a využívá bohaté slovní zásoby • dodržuje pravidla dialogu • je schopný vystoupit na veřejnosti • tvoří a reprodukuje text dle svých schopností • aktivně naslouchá a reaguje • volí jazykové prostředky adekvátně k situaci 	<ul style="list-style-type: none"> ○ vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry ○ základní komunikační pravidla rozhovoru ○ reprodukce textu • naslouchání <ul style="list-style-type: none"> ○ praktické ○ věcné 	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • reprodukuje slyšený příběh a odpovídá na otázky k textu nebo je tvoří • pracuje s uměleckým i odborným textem • vlastními slovy vyjádří své pocity z textu • zdokonaluje se ve schopnosti čtení, přednesu se správnou intonací, dýcháním, frázováním • prezentuje přečtené knihy • dramatizuje a výtvarně zpracuje text • pozná rozdíl mezi krásnou a odbornou literaturou • rozlišuje mezi pověstí a pohádkou • zná pojmy próza, poezie, verš, rým, autor, ilustrátor, hlavní hrdina, divadlo, herec, režisér, pranostika, rčení, přísloví 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem <ul style="list-style-type: none"> ○ přednes vhodných textů ○ volná reprodukce slyšeného ○ dramatizace ○ výtvarné zachycení obsahu • základní literární pojmy 	<p>HV – fonační a dechová cvičení VV – kresba, malba pohádky</p> <p>MV – vnímání autora mediálních sdělení</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 5.

JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla spisovné výslovnosti (např. souhláskové skupiny) • třídí slova podle významového okruhu • samostatně tvoří synonyma a antonyma k daným slovům • rozlišuje slova spisovná a nespisovná • užívá známá přejatá slova a osvojuje si jejich pravopis • seznamuje se způsoby obohacování slovní zásoby (odvozování, skládání, přejímání apod.) • v příponové části vyznačí koncovku • poznává všechny slovní druhy • určí rod, číslo, pád a vzor podstatných jmen • tvoří správné tvary podstatných a přídavných jmen • rozlišuje přídavná jména tvrdá, měkká, přivlastňovací • seznamuje se základními druhy zájmen a číslovek • určuje mluvnické kategorie sloves (osoba, číslo, způsob, čas) • tvoří tvary sloves v oznamovacím a rozkazovacím způsobu • používá tvary přítomného podmiňovacího způsobu v jednoduchých větách • vyhledá a pojmenuje členy základní skladební dvojice 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková stránka jazyka <ul style="list-style-type: none"> ○ zásady spisovné výslovnosti • slovní zásoba a tvoření slov <ul style="list-style-type: none"> ○ slovo a jeho význam ○ stavba slova ○ tvoření slov (slova příbuzná) • tvarosloví <ul style="list-style-type: none"> ○ slovní druhy <ul style="list-style-type: none"> ▪ mluvnické kategorie podstatných a přídavných jmen, sloves ○ tvary slov • skladba <ul style="list-style-type: none"> ○ základní skladební dvojice ○ věta jednoduchá a souvětí ○ druhy vět • pravopis <ul style="list-style-type: none"> ○ psaní I/Y po obojetných souhláskách ○ vlastní jména ○ koncovky přítomného a minulého času ○ koncovky podstatných a přídavných jmen ○ tvary zájmen ○ skupiny bě/bje, pě, mě/mně, vě/vje ○ předpony s-, z-, vz-, roz-, bez- ○ psaní ú v morfologickém švu ○ shoda přísudku s podmětem 	<p>TV – pokyny a pojmy VL – Evropa a svět</p> <p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává ostatní skladební dvojice a graficky je znázorňuje • rozlišuje podmět holý, rozvitý, několikanásobný a nevyjádřený • poznává přísudek slovesný a jmenný se sponou • rozlišuje větu jednoduchou a souvětí • smysluplně spojuje věty jednoduché v souvětí • určí počet vět v souvětí a graficky je zaznamená • správně píše a zdůvodňuje koncovky příčestí minulého v základních případech • seznamuje se s pravidly shody přísudku s několikanásobným a nevyjádřeným podmětem • správně píše slova vyjmenovaná a slova příbuzná • odůvodňuje pravopis velkých písmen (vlastní jména osob, zvířat, místní jména, národnosti, státy) • ke kontrole využívá jazykové příručky • doplňuje i/í, a y/ý podle vzorů podstatných a přídavných jmen • správně píše slova se skupinami bě/bje, pě, mě/mně, vě/vje • správně píše slova s předponami s-, z-, vz-, roz-, bez- • odůvodňuje psaní ú v morfologickém švu 		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • čte nahlas i potichu přiměřeně rychle • dodržuje správnou intonaci a důraz • vnímá obsah textu a reprodukuje ho podle svých schopností • čte s porozuměním přiměřeně náročný text • zjišťuje a vybírá důležité údaje z textu a dále s nimi pracuje • dodržuje hygienu čtení a psaní • vytváří vlastní krátký text • píše správně jednoduché komunikační žánry • napíše krátké vypravování • popíše jednoduchý postup práce • vyplní jednoduchý formulář • dodržuje formální úpravu textu • píše správně po formální i obsahové stránce • vybere a zaznamená podstatné údaje z textu • reprodukuje obsah a zapamatuje si důležitá fakta • vede správně dialog • respektuje základní společenská pravidla rozhovoru • dokáže komunikovat v osobním i telefonickém styku • rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě • sestaví osnovu vyprávění a popisu • vyjadřuje se jasně a srozumitelně podle osnovy • zachová posloupnost děje a hlavní linii 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení <ul style="list-style-type: none"> ○ věčné ○ praktické ○ hygienické návyky při čtení • písemný projev <ul style="list-style-type: none"> ○ základní hygienické návyky při psaní, hygiena zraku ○ zdokonalování techniky psaní ○ čitelný a přehledný písemný projev, úhlednost, úprava ○ formální úprava textu ○ opis, přepis, diktát ○ psaní jednoduchých sdělení (základní žánry psaného projevu) • mluvený projev <ul style="list-style-type: none"> ○ základy techniky mluveného projevu ○ rozvoj slovní zásoby ○ verbální a nonverbální prostředky řeči ○ vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry ○ základní komunikační pravidla rozhovoru ○ reprodukce textu • naslouchání <ul style="list-style-type: none"> ○ praktické ○ věčné 	<p>OSV – mezilidské vztahy</p> <p>OSV – kreativita</p> <p>OSV – komunikace</p> <p>MV – interpretace vztahu mediálních sdělení</p> <p>MV – tvorba mediálního sdělení</p> <p>MV – stavba mediálních sdělení</p> <p>MV – práce v realizačním týmu</p>
---	---	--

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<p>příběhu</p> <ul style="list-style-type: none"> • volí adekvátní komunikační prostředky • volí vhodné jazykové prostředky (spisovné, hovorové, nespisovné) • aktivně naslouchá a reaguje 		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • reprodukuje slyšený příběh a odpovídá na otázky k textu nebo je tvoří • pracuje s uměleckým i odborným textem • vlastními slovy vyjádří své pocity z textu • zdokonaluje se ve schopnosti čtení, přednesu se správnou intonací, dýcháním, frázováním • dramatizuje a výtvarně zpracuje text • čte s porozuměním potichu i nahlas přiměřeně náročný text • zjišťuje a vybírá důležité údaje z textu a dále s nimi pracuje • reprodukuje umělecký text • domýšlí nebo předvídá pokračování děje • při reprodukci textu zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu • vytváří vlastní krátký literární text • recituje básně • zaznamenává a prezentuje svou četbu • zná pojmy próza, poezie, verš, rým, autor, ilustrátor, hlavní hrdina, divadlo, herec, režisér, pranostika, rčení, přísloví • vyhledá v textu přirovnání, pokouší se o vlastní příklady 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem <ul style="list-style-type: none"> ○ přednes vhodných textů ○ volná reprodukce slyšeného ○ dramatizace ○ výtvarné zachycení obsahu • základní literární pojmy 	<p>MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV – kooperace a kompetice</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • pozná rozdíl mezi krásnou a odbornou literaturou • rozlišuje mezi pověstí a pohádkou • rozlišuje umělecké texty podle zaměření (např. dobrodružná, sci-fi, dívčí apod.)		
---	--	--

5.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika předmětu Anglický jazyk

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Ročník	1	2.	3.	4.	5.	celkem
počet hodin týdně	-	-	3	3	3	9

Anglický jazyk je důležitý cizí jazyk. Přispívá k chápání a objevování skutečností. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě. Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku.

Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkánky, písně, nacvičování dialogů a konverzace. Angličtina je jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací. Proniká však i do každodenního života dětí. S angličtinou se pravidelně setkáváme prostřednictvím nápisů na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmu i při práci s počítačem. Učebnice obsahuje nejen přehledy gramatiky a slovník, ale i řadu textů z různých oblastí života dětí daného věku a seznamuje je s životem, zvyky a povinnostmi jejich vrstevníků v několika zemích všech světadílů. Pracovní sešity nabízejí gramatická cvičení a další zajímavé úlohy. U žáků s SPU je kladen důraz především na mluvený projev a dovednost dorozumět se.

Místo realizace: kmenové učebny, počítačová učebna, obecní knihovna

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení pozitivního vztahu k cizímu jazyku;
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů;

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci mezinárodní komunikace;
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- budoucímu získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama.

Formy a metody realizace:

Ve vyučovací hodině: kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, Reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé zajímavé krátkodobé projekty. Žáci mají možnost výjezdů do zahraničí, mohou se účastnit olympiád apod.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Výuka anglického jazyka společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

- učíme žáky pracovat s učebnicí, dvojjazyčným slovníkem, časopisy;
- využíváme k poslechu pro žáky autentické nahrávky;
- žáci si vytvářejí vlastní záznamy své práce;
- zařazujeme konverzační metody, kooperativní výuku, projektovou formu výuky, tematickou výuku, soutěže a hry, nácvik písní;
- vedeme žáky k používání symbolů fonetického přepisu slov v procesu učení;
- dáváme prostor pro sledování vlastního pokroku žáků používáním jazykového portfolia;
- učíme žáky orientovat se v textu;
- umožňujeme procvičování zásoby prostřednictvím výukových počítačových programů.

Kompetence k řešení problémů

- pomáháme žákům překonat zábrany při cizojazyčné komunikaci;
- připravujeme žákům dostatek textů a cvičíme je v poslechu a čtení s porozuměním;
- učíme aplikovat osvojené vědomosti prostřednictvím komunikačních rozhovorů a situací;
- dohlížíme na respektování pravidel komunikace a spolupráce při práci ve skupině;
- předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů o cizojazyčných zemích při práci s internetem, časopisy, výkladovými slovníky, s mapou, s autentickými materiály – prospekty atd.;
- vedeme žáky k porovnávání a společných či rozdílných znaků reálií ČR a cizojazyčných zemí.

Kompetence komunikativní

- používáme nahrávky s různými mluvčími;
- zadáváme žákům cizojazyčné slyšené i psané pokyny, povely, úkoly;
- učíme žáky reagovat na promluvy různými způsoby (celá věta, jednoslovná odpověď, přitakání, intonace...);
- nabízíme žákům různé modelové situace, dialogy a vedeme je k jejich obměně;
- vedeme žáky ke vzájemné toleranci a respektu odlišných názorů;
- vybíráme vhodné informační a komunikační prostředky;
- vytváříme žákům dostatek možností k mluvenému projevu prací ve dvojicích, skupinách, rozhovory v rolích, modelových situacích, taktéž k prezentaci výstupů projektu, ale i k četbě a poslechu.

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme sebedůvěru a vědomí vlastních schopností tím, že vedeme žáky k reálnému sebehodnocení, sebereflexi prostřednictvím diskusí o jednotlivých krocích svého pokroku a vytváření jazykového portfolia;
- seznamujeme žáky se zvyky a událostmi v zemích, jejichž jazyk se učí;
- učíme žáky pracovat ve skupinách;
- vedeme žáky k samostatné organizaci práce ve skupinách (rozdělení rolí, dodržování pravidel, vzájemné pomoci);
- nenásilně vedeme žáky k hodnocení ostatních i sebe sama.

Kompetence občanské

- podporujeme a rozvíjíme empatii žáků vůči ostatním lidem;
- poskytujeme žákům dostatek modelových situací k prokázání praktických jazykových dovedností, k prokázání hrdosti na svoji zemi a odstranění jazykových bariér při tematické výuce zpracování autentických materiálů o obci a naší republice;
- využíváme vlastních zkušeností žáků z cestování při diskusích;
- učíme žáky srovnávat tradice a kulturu naší a cizí země a vytvářet si k nim pozitivní vztah.

Kompetence pracovní

- učíme žáky provádět záznamy z poslechu a četby;
- nabízíme zajímavá témata ke zpracování projektů ve skupinách i samostatně;
- poskytujeme žákům prostor pro prezentaci svých prací před kolektivem;
- vedeme žáky k samostatnému a účinnému používání jazykových materiálů (slovníky...) a umožňujeme žákům získávat poznatky z různých zdrojů (internet, mapy...).

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova

rozvoj schopností poznávání, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice

Enviromentální výchova

vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova

lidské vztahy, kulturní difference, multikulturalita

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Učební osnovy předmětu Anglický jazyk

Ročník: 3.

výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby • seznámí se se znaky pro přepis výslovnosti • rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova • zpívá písničky, říká básničky, účinkuje v jednoduché dramatinaci • vyhledává některé informace v psaném textu • čte jednoduché texty • rozumí jednoduchým textům nahrávek i jazyku učitele • pochopí obsah a smysl pomalé a pečlivě vyslovené konverzace • popisuje podle vzoru jednotlivá slova a věty • používá abecední slovník nebo překladač • pozdraví, představí se • poděkuje • plní jednoduché příkazy zadané anglicky • rozumí jednoduchým příkazům • tvoří jednoduché otázky a odpovědi k probíraným tématům • počítá do 20 • pojmenuje základní barvy • pojmenuje domácí zvířata • pojmenuje některá divoká zvířata • tvoří pravidelné množné číslo • vyjádří pocity a nálady sebe i jiných lidí • popíše vzhled člověka • popíše lidské tělo • mluví o členech své rodiny • pojmenuje oblečení 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická stránka jazyka <ul style="list-style-type: none"> ○ fonetické znaky (pasivně) ○ základní výslovnostní návyky ○ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov ○ poznává grafickou podobu jednoduchých slov a vět • slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> ○ osvojuje si a používá základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhu a umí ji používat v komunikačních situacích ○ seznámení se slovníkem a překladačem • tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> ○ představování a seznamování se, pozdravy ○ čísla do 20 ○ abeceda ○ barvy ○ zvířata ○ škola (školní potřeby, vybavení třídy, jednoduché pokyny) ○ rodina ○ lidské tělo (základní části) ○ pocity a nálady ○ jídlo (názvy denních jídel, základní potraviny) ○ oblékání (základní části šatníku) 	<p>ČJ – komunikační a slohová výchova ČJ – jazyková výchova M – numerika VV – barvy PRV – poznávání přírody a života v okolí PRV – člověk a zdraví HV – poslechové činnosti HV – hudebně pohybové činnosti HV – vokální činnosti</p> <p>OSV – mezilidské vztahy OSV – komunikace OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – mezilidské vztahy EV – vztah člověka k prostředí VMEGS – jsme Evropané VDO – občanská společnost a škola</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje některá jídla • mluví o tom, co má a nemá rád • pojmenovává různé předměty ze svého prostředí • pojmenuje svátky a chápe některé kulturní rozdíly ve zvycích • na základě pamětného učení používá základní gramatické struktury a typy vět • k mluvené podobě slova přiřadí písemnou • opisuje slova a krátké věty	<ul style="list-style-type: none"> ○ volný čas (hračky) ○ kalendářní rok (svátky) • mluvnice<ul style="list-style-type: none"> ○ základní gramatické struktury a typy vět (základní oznamovací věty a otázky se slovesem TO BE a TO HAVE v prostém přítomném čase, tvoří pravidelné tvary množného čísla)	
--	---	--

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 4.

výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby • pasivně zná znaky pro přepis výslovnosti • rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova • srozumitelně vyslovuje a čte foneticky správně • napíše dle svých schopností krátké gramaticky správné texty na dané téma s použitím slovníku • zpívá písničky, říká básničky, účinkuje v jednoduché dramatizaci • zapojuje se do jednoduché konverzace, umí pozdravit, představit se a říci o sobě několik vět, rozloučit se • rozumí jednoduchým pokynům a frázím a adekvátně na ně reaguje, využívá mimiky a gestikulace • tvoří jednoduché otázky a odpovědi k probíraným tématům • vyhledává některé informace v psaném textu • čte jednoduché texty • rozumí jednoduchým textům nahrávek i jazyku učitele • pochopí obsah a smysl pomalé a pečlivě vyslovené konverzace • opisuje podle vzoru jednotlivá slova a věty • používá abecední slovník nebo překladač • reprodukuje a obměňuje pamětně osvojené dialogy • porozumí obsahu jednoduchých autentických materiálů – např. časopisy, obrazové a poslechové materiály se známou slovní zásobou a využívá je ke své práci • umí v textu vyhledat požadovanou informaci a odpovědět na otázky • počítá do sta • snaží se zapisovat i neznámá slova podle spellingu 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická stránka jazyka <ul style="list-style-type: none"> ○ fonetické znaky (pasivně) ○ základní výslovnostní návyky ○ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov ○ zaznamenává graficky samostatná slova a jednoduché věty ○ samostatně vytváří krátké texty • slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> ○ osvojuje si a používá základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhu a umí ji používat v komunikačních situacích ○ pracuje se slovníkem a překladačem • tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> ○ domov (místnosti, nábytek) ○ bydliště (orientace v místě, obchody) ○ čísla do 100 ○ abeceda (spelling) ○ škola, školní rozvrh ○ volný čas ○ lidské tělo (zdraví) ○ kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) ○ příroda (exotická zvířata a jejich životní prostředí) ○ počasí ○ jídlo • mluvnice <ul style="list-style-type: none"> ○ základní gramatické struktury a typy 	<p>ČJ – vyhledávání informací HV – vokální činnosti VV – kresba PŘ – člověk a jeho zdraví VL – místo, kde žijeme M – poznávání hodin VV – kresba</p> <p>OSV – mezilidské vztahy OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – komunikace VMEGS – jsme Evropané VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – kulturní diference MKV – multikulturalita EV – vztah člověka k prostředí</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • pojmenovává některé hudební nástroje • vyjadřuje se o svých sportovních schopnostech, odpovídá na otázky • pojmenuje jednotlivé místnosti v domě • jednoduše popíše, kde jsou věci • pojmenovává některé nemoci • dává kladné a záporné příkazy • jednoduše popíše polohu budov • popíše základní probíhající děje • popíše aktuální počasí • orientuje se ve školním rozvrhu • popíše jednoduché časové údaje • zapisuje údaje do předem připraveného formuláře • používá dny v týdnu • vyjadřuje, co má a nemá rád • vyjadřuje se o svých zálibách a aktivitách ve svém volném čase, vytváří jednoduché dialogy na dané téma • popíše život zvířat • naslouchá a rozumí jednoduchému reprodukovánému poslechu přiměřené náročnosti • napíše jednoduchý pozdrav, dopis svému kamarádovi • objedná si jídlo v restauraci • používá sloveso TO BE v přítomném čase prostém (kladná věta, zápor, otázka) • užívá věty se slovesem TO CAN • zná a používá osobní zájmena • zná a používá vybraná přivlastňovací zájmena • pasivně zná přítomný čas průběhový • používá věty s vazbou THERE IS/ARE a základní místní předložky • tvoří pravidelné množné číslo 	<p>vět (oznamovací věty a otázky se slovesem TO BE, vazba THERE IS/ARE, sloveso TO CAN, osobní zájmena, pasivní znalost průběhového přítomného času a rozkazovacího způsobu, místní předložky, množné číslo)</p>	
---	--	--

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 5.

výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby • pasivně zná znaky pro přepis výslovnosti • rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova • napíše dle svých schopností krátké gramaticky správné texty na dané téma s použitím slovníku • hláskuje anglická slova a umí zapsat i neznámá slova podle spellingu • zpívá písničky, říká básničky, účinkuje v jednoduché drammatizaci • zapojuje se do jednoduché konverzace, umí pozdravit • představí se a řekne o sobě několik vět, rozloučí se • rozumí jednoduchým pokynům a frázím a adekvátně na ně reaguje, využívá mimiky a gestikulace • tvoří otázky a odpovídi k daným tématům • čte jednoduché texty • tvoří jednoduché texty • rozumí jednoduchým textům nahrávek i jazyku učitele • pochopí obsah a smysl pomalé a pečlivě vyslovené konverzace • opisuje podle vzoru jednotlivá slova a věty • používá abecední slovník nebo překladač • reprodukuje a obměňuje pamětně osvojené dialogy • porozumí obsahu jednoduchých autentických materiálů – např. časopisy, obrazové a poslechové materiály se známou slovní zásobou a využívá je ke své práci • umí v textu vyhledat požadovanou informaci a odpovědět na otázky • orientuje se v textu, odhadne význam slov • poslouchá nahrávky rodilých mluvčích a rozumí 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická stránka jazyka <ul style="list-style-type: none"> ○ fonetické znaky (pasivně) ○ základní výslovnostní návyky ○ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov ○ zaznamenává graficky samostatná slova a jednoduché věty ○ samostatně vytváří krátké texty • slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> ○ osvojuje si a používá základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhu a umí ji používat v komunikačních situacích ○ pracuje se slovníkem a překladačem • tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> ○ abeceda (spelling) ○ čísla (včetně matematických operací) ○ domov, bydliště (město, vesnice, způsob života, popis místa) ○ rodina (včetně širší rodiny) ○ škola (předměty, rozvrh, oslovování) ○ volný čas (denní program) ○ zvířata (domácí mazlíčci) ○ tituly ke jménům ○ povolání ○ základní informace o sobě, rodině a bydlišti ○ země světa (důraz na anglicky mluvící a sousední země) ○ písemná komunikace (adresa, 	<p>ČJ – komunikační a slohová výchova VL – Evropa a svět VV – malba, kresba</p> <p>OSV – komunikace OSV – mezilidské vztahy OSV – kooperace a kompetice EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí VMEGS – jsme Evropané VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – kulturní diference MKV – multikulturalita</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<p>jednoduchému textu</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá vhodné pozdravy a oslovení, poděkuje • rozumí běžným pokynům a reaguje na ně • zvládá jednoduché dialogy zaměřené na získávání informací • používá číslovky od 0 - 100 a provádí s nimi základní matematické operace • táže se na místo a odpovídá na otázku • ptá se na jméno, věk, oblíbené věci • tvoří krátké dialogy na zadané téma • napíše krátký dopis příteli • ptá se na čas (hodiny) a odpovídá na otázku • popíše, jaké činnosti dělá pravidelně • popíše svůj denní program • popíše umístění budov ve městě • popíše své schopnosti • popíše části domu a jeho vybavení • ptá se na množství • dává pokyny • popíše sebe nebo jinou osobu • říká, co kdo dělá právě teď • seznamuje se se zvyky obyvatel anglicky mluvících zemí • pojmenuje anglicky naši zemi, sousední státy a anglicky mluvící země • vyplní jednoduchý formulář (osobní údaje) • používá slovesa TO BE a TO HAVE v přítomném čase prostém (kladná věta, zápor, otázka) • používá osobní a přivlastňovací zájmena • tvoří přivlastňovací tvary podstatných jmen • chápe rozdíl mezi prostým a průběhovým přítomným časem • tvoří množné číslo (i některé nepravidelné tvary) 	<p>jednoduchý dopis)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ dopravní prostředky ○ kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) • mluvnice <ul style="list-style-type: none"> ○ základní gramatické struktury a typy vět (aktivní užívání sloves TO BE a TO HAVE v oznamovacích větách i otázkách, přivlastňovací zájmena a přivlastňovací tvary podstatných jmen, člen určitý i neurčitý, množné číslo včetně nepravidelných tvarů) 	
---	--	--

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika

Charakteristika předmětu Matematika

Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět:	Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Ročník	1	2.	3.	4.	5.	celkem
počet hodin týdně	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	24

Geometrická část se průběžně prolíná matematikou.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. čísla a početní operace – osvojení aritmetických operací ve třech složkách:

- dovednost provádět operaci;
- algoritmické porozumění;
- významové porozumění;
- získávání číselných údajů, seznámení s pojmem proměnná.

2. závislosti, vztahy a práce s daty

- rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů.

3. geometrie v rovině a prostoru

- určování a znázorňování geometrických útvarů;
- modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru.

4. nestandardní aplikační úlohy a problémy

- uplatňování logického myšlení;
- řešení problémových situací a úloh z běžného života.

Místo realizace: kmenové učebny, počítačová učebna.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech;
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si matematických vzorců a algoritmů;
- rozvíjením abstraktního myšlení a logického myšlení;
- vytváření zásoby matematických nástrojů (řešení slovních úloh, početních operací a algoritmů);
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění;
- provádění rozboru a plánu řešení problému, odhadování výsledků a vyhodnocování správnosti výsledků;
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka, zdokonalováním grafické úpravy;
- rozvíjení spolupráce a důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, trpělivosti a přesnosti.

Formy a metody realizace: samostatná i skupinová práce, frontální výuka, problémové vyučování, výukové programy na PC, součástí vyučování jsou hry, soutěže a dostupné vyučovací pomůcky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- při výuce vedeme žáky k používání matematických termínů, znaků, symbolů; rozvíjení kreativity a učebních dovedností žáků, potřebných k samostatnému učení;
- klademe důraz na názornost výuky a využívání učebních pomůcek;
- vedeme žáky k využití poznatků z matematiky k výpočtům z praktického života;
- učitel seznamuje žáky s různými postupy řešení;
- motivujeme žáky k účasti v matematických soutěžích;
- předkládáme dostatek informačních zdrojů, klademe důraz na pozitivní motivaci.

Kompetence k řešení problémů

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

- motivujeme žáky k samostatnému řešení problémů jednotlivci i řešení problémů ve skupinách a podporujeme je ve vytrvalosti při hledání způsobu řešení;
- zadáváme úkoly tak, aby je bylo možno řešit různými způsoby;
- pomáháme žákům vytyčit cíl a plánovat postup řešení úkolu;
- pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení;
- učíme žáka provádět rozbor a plán řešení problému, volbu správného postupu a ověření správnosti postupu.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáka k používání matematického jazyka včetně symboliky;
- nabízíme žákům možnost používat různé komunikační prostředky.

Kompetence sociální a personální

- podporujeme žáky ve spolupráci, vzájemné toleranci a při hledání optimálního řešení problému při skupinové práci;
- vytváříme pozitivní představu o sobě samém tím, že zadáváme dostatek úloh pro skupinu žáků a dáváme žákům prostor objektivně hodnotit vlastní práci v kolektivu.

Kompetence občanské

- učíme žáky k zodpovědnosti sám k sobě samému a rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti prostřednictvím řešení úloh z reálného života;
- vedeme žáky k soustavné sebekontrolě a uvědomění si vlastního pokroku a k respektování odlišností;
- učíme orientaci v tabulkách, grafech.

Kompetence pracovní

- učíme žáky zpracovávat data získaná pozorováním a měřením tím, že je seznamujeme s různými metodami zápisu naměřených hodnot;
- vedeme žáky k samostatnosti, vytrvalosti a přesnosti;
- směřujeme žáky k výběru vhodných pomůcek a informačních zdrojů a jejich užití;
- rozvíjíme u žáků smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na hodiny;
- kontrolujeme jejich práci a pozitivně hodnotíme každou snahu o zlepšení;
- úkoly zadáváme tak, aby byly přípravou na budoucí život.

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

rozvoj schopnosti poznávání – cvičení sebekontroly, sebeovládání, pozornosti a soustředění, zapamatování – rozvoj individuálních a sociálních dovedností

seberegulace a sebeorganizace – cvičení kontroly sebeovládání

kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání situací (soutěž, konkurence)

řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

objevujeme Evropu a svět

Environmentální výchova

vztah člověka k prostředí – řešení odpadového hospodářství, ochrana přírody obce

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Učební osnovy předmětu Matematika

Ročník: 1.

ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje čísla 0 – 20, modeluje situace, počítá po jedné vytváří soubory o daném počtu prvků porovnává jejich množství čísla přečte, napíše a porovná je používá vztahy větší, menší, rovno a znaménka $>$, $<$, $=$ rozkládá čísla na desítky a jednotky vyhledává a vyznačuje čísla na číselné ose orientuje se na číselné ose určuje pořadí prvků seřadí čísla podle velikosti doplňuje chybějící čísla v řadě sčítá a odčítá do 20 bez přechodu desítky modeluje matematickou situaci hledá souvislosti s využitím v realitě používá značku pro českou korunu využívá komutativnosti využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> přirozená čísla 0 – 20 <ul style="list-style-type: none"> manipulace s předměty čtení a zápis čísel porovnávání a rozklad čísel posloupnost čísel (číselná osa, číselná řada) sčítání a odčítání bez přechodu desítky matematické symboly: $+$, $-$, $=$ vztahy o n více, o n méně česká měna (manipulace s maketami peněz) doplňování a využívání komutativního zákona ke kontrole výpočtů (postavení členů ve skupině) využívání početních situací v praktických činnostech 	OSV – rozvoj schopnosti poznávání
ZÁVISLOSTI A PRÁCE S DATY		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> určí části dne (denní režim) vyjmenuje dny v týdnu, měsíce, určí jejich pořadí tvoří a řeší jednoduché slovní úlohy s využitím 	<ul style="list-style-type: none"> orientace v čase (časový údaj – hodina, den, měsíc, rok) řešení slovních úloh (čtení s porozuměním) určení data a zápis – číselně, slovně 	VV, PČ – znázornění slovní úlohy ČJ – porozumění, formulování otázky a odpovědi OSV – seberegulace a sebeorganizace

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<p>názoru, provádí za pomoci učitele zápisy slovních úloh</p> <ul style="list-style-type: none"> • za pomoci učitele se orientuje na číselné ose • určí místo v řadě 	<ul style="list-style-type: none"> • střídání ročních dob, měření teploty, porovnávání výsledků měření • čtení jednoduchých tabulek • vztahy o několik více/méně • číslovky řadové 	<p>EV – vztah člověka k prostředí</p>
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná, pojmenuje a nakreslí základní rovinné útvary - kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník • vyhledává a třídí podle barvy, velikosti, tvaru • vyhledá v prostoru, v rovině určitý geometrický útvar • snaží se nalézt rovinné útvary ve třídě • seznámí se s jednoduchými tělesy - koule, krychle, válec, kvádr • vymodeluje tělesa v prostoru • hledá uplatnění těles v reálném životě • orientuje se v prostoru i rovině a rozumí pojům: <i>vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, mezi</i> • reaguje na pokyny, umísťuje předměty v prostoru podle zadání • zkouší odhad vzdálenosti • seznámí se s měřidly pro délku, hmotnost a objem (hledá jejich využití v reálném životě) • seznamuje se se značkami pro metr, kilogram, litr 	<ul style="list-style-type: none"> • rovinné útvary - kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník (rozpoznávání, modelování rovinných útvarů, vyhledávání ve svém okolí, použití stavebnic) • geometrická tělesa – koule, krychle, válec, kvádr (rozpoznávání, modelování prostorových útvarů, vyhledávání ve svém okolí, použití stavebnic, prostorová orientace) • jednotky délky – metr • jednotky hmotnosti - kilogram • jednotky objemu – litr 	<p>VV - kreslení obrázků a tvarů, užití barev PČ – konstrukční činnosti stavby ze stavebnice</p> <p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání OSV – kooperace a kompetice</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 2.

ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná čísla 0 – 100 modeluje situace – na počítadle, penězi, ve čtvercové síti počítá obrázky a předměty v daném souboru vytváří soubory o daném počtu prvků, porovnává jejich množství čísla přečte, napíše a porovná používá vztahy větší, menší, rovno a znaménka: >, <, = rozkládá čísla na desítky a jednotky zaokrouhluje čísla na desítky vyhledává a vyznačuje čísla na číselné ose orientuje se v číselné řadě do 100 sčítá a odčítá do 100 bez přechodu desítky sčítá a odčítá do 100 s přechodem desítky využívá komutativnosti využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností učí se násobit a dělit čísla 2, 3, 4, 5 cvičí se v automatizaci násobení a dělení hledá souvislosti s reálným životem zná značku pro českou korunu znázorňuje matematickou situaci tvoří a řeší jednoduché slovní úlohy s využitím názoru řeší slovní úlohy typu o n více, o n méně, n krát více, n krát méně 	<ul style="list-style-type: none"> přirozená čísla do 100 <ul style="list-style-type: none"> manipulace s předměty čtení a zápis čísel porovnávání a rozklad čísel zaokrouhlování čísel posloupnost čísel (číselná osa, číselná řada) sčítání a odčítání s přechodem desítky matematické symboly: +, -, = vztahy o n více, o n méně doplňování a využívání komutativního zákona ke kontrole výpočtů (postavení členů ve skupině) využívání početních situací v praktických činnostech počítání se závorkami sčítání a odčítání násobení a dělení do 50 řady násobků (1 – 5) česká měna (manipulace s maketami peněz) slovní úlohy vedoucí ke sčítání, odčítání, násobení, dělení a porovnávání čísel slovní úlohy typu o n více, o n méně, n krát více, n krát méně 	<p>VV, PČ – znázornění slovní úlohy ČJ – porozumění, formulování otázky a odpovědi</p> <p>OSV – Rozvoj schopnosti poznávání EV – Vztah člověka k prostředí</p>
ZÁVISLOSTI A PRÁCE S DATY		

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • určí hodiny • vyjmenuje dny v týdnu, měsíce, určí jejich pořadí • čte časové údaje na různých typech hodin a v kalendáři • určí podle kalendáře datum, měsíc, počet dnů v měsíci • provádí jednoduché převody jednotek času • řeší jednoduché slovní úlohy • provádí za pomoci učitele zápisy slovních úloh • určí místo v řadě • čte v tabulce údaje a zapisuje do ní nové • orientuje se ve čtvercové síti a na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> • jednotky času (měsíc, týden, den hodina, minuta) • určování času na hodinách ručičkových i digitálních • řešení slovních úloh (čtení s porozuměním) • poznávání řadových číslovek (určování pořadí) • práce s daty - tabulky, jednoduchá schémata, čtvercová síť, číselná posloupnost 	<p>VV, PČ – znázornění slovní úlohy ČJ – porozumění, formulování otázky a odpovědi PRV – kalendář, části dne, poznávání hodin</p> <p>OSV – seberegulace a sebeorganizace EV – vztah člověka k prostředí</p>
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná, pojmenuje a nakreslí základní rovinné útvary - kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník • snaží se nalézt rovinné útvary ve třídě • dokáže vymodelovat a určit souměrný útvar • vyhledá v prostoru, v rovině určitý geometrický útvar • pozná tělesa - koule, krychle, válec, kvádr, kužel • vymodeluje tělesa v prostoru • hledá uplatnění těles v realitě 	<ul style="list-style-type: none"> • rovinné útvary – kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník • geometrická tělesa – koule, krychle, válec, kvádr, kužel (použití stavebnic, modelů, vytváření stavebních celků, prostorová orientace) 	<p>VV - kreslení obrázků a tvarů, užití barev PČ – konstrukční činnosti</p> <p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání OSV – kooperace a kompetice</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 3.

ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • počítá předměty od 0 – 1000 • přiřadí číslici k danému počtu prvků • používá k modelování reálných situací přirozená čísla 0 – 1000 • čte a zapisuje čísla 0 – 1000 • určí číslo, které je hned před daným číslem a hned za daným číslem • orientuje se v číselné řadě 0 – 1000 • zobrazuje všechna čísla na číselné ose 0 – 1000 • porovnává čísla, zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • zaokrouhluje na desítky, stovky • automaticky užívá spoje malé násobilky • využívá komutativnost sčítání a násobení • dodržuje pořadí matematických operací • pozná příklady asociativnosti • písemně sčítá a odčítá trojčíferná čísla • písemně násobí jednociferným činitelem dělí dvojciferná jednociferným číslem 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla 0 – 1 000 <ul style="list-style-type: none"> ○ zápis čísla v desítkové soustavě ○ číselná osa ○ zaokrouhlování ○ násobení a dělení ○ vlastnosti početních operací ○ písemné algoritmy početních operací přirozených čísel 	OSV - rozvoj schopností a poznávání
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • řeší, vymyslí a znázorní slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení • hledá závislosti • čte údaje v tabulce • zapisuje do tabulky zjištěné údaje 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy • aplikace operací v modelových situacích • logická úvaha • závislosti • posloupnost 	VV, PČ – znázornění slovní úlohy ČJ – porozumění, formulování otázky a odpovědi PRV – projekty PRV – člověk a jeho svět (měření času)

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • používá bankovky a mince do 1000 v praktických úlohách • používá jednotky času a orientuje se v čas • převede hodiny na minuty a sekundy 	<ul style="list-style-type: none"> • tabulky • orientace v čase 	<p>EV – vztah člověka k prostředí OSV – seberegulace a sebeorganizace</p>
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník) • určí tělesa (válec, kužel, koule, krychle, kvádr, jehlan) • zná vlastnosti rovinných útvarů a těles • rýsuje úsečku určité délky, označí krajní body úsečky • odhaduje délku úsečky v centimetrech • porovnává délku úseček • měří délku úsečky s přesností na milimetry • zakreslí osově souměrné útvary do čtvercové sítě • sestaví kvádr, krychli podle zadaného pláště tělesa 	<ul style="list-style-type: none"> • bod, přímka, polopřímka, úsečka, kružnice • rovinné útvary – čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník • prostorové útvary – krychle, kvádr, jehlan, kužel, válec, koule • modelování souměrných útvarů v rovině 	<p>VV – výtvarné řešení plochy PČ – konstrukční činnosti</p> <p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání OSV – kooperace a kompetice</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 4

ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá pamětné početní operace v oboru čísel do 100 000 • dělí z paměti se zbytkem v oboru malé násobilky • sčítá a odčítá čísel do 10 000 • porovnává a zaokrouhluje daná čísla na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce a statisíce • uplatňuje princip asociativnosti a komutativnosti • dodržuje pořadí matematických operací • správně přečte a provede zápis čísel do 1 000 000 • počítá z paměti i písemně, provede zkoušku správnosti • násobí písemně dvojciferným číslem • písemně dělí jednociferným dělitelem • používá správný zápis při písemném počítání • používá kalkulátor ke kontrole • řeší jednoduché slovní úlohy a snaží se o řešení náročnějších slovních úloh • orientuje se na číselné ose • sčítá, odečítá a porovnává zlomky se stejným jmenovatelem • čte, zapíše a modeluje zlomek (část celku) • určí řešení nerovnice, označí ho na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla do 1 000 000 <ul style="list-style-type: none"> ○ pamětné dělení se zbytkem ○ pamětné násobení a dělení čísel (do 100 000) ○ pamětné sčítání a odčítání čísel ○ porovnávání čísel ○ zaokrouhlování ○ písemné sčítání a odčítání, násobení a dělení (do 100 000) ○ orientace na číselné ose ○ čtení a zápis čísel ○ písemné násobení dvojciferným číslem ○ práce s kalkulátorem ○ slovní úlohy ○ nerovnice ○ netradiční slovní úlohy • zlomky <ul style="list-style-type: none"> ○ porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem 	<p>VMEGS – objevujeme Evropu a svět OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – kooperace a kompetice OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV – vztah člověka k prostředí</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> tvoří vlastní kvíz, zajímavé slovní úlohy 		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy orientuje se v místním jízdním řádu používá jednotky času a orientuje se v čase převádí hodiny a minuty na sekundy používá jednotky objemu a hmotnosti převádí základní jednotky objemu a hmotnosti 	<ul style="list-style-type: none"> tabulky, grafy, jízdní řády, diagramy závislosti a jejich vlastnosti orientace v čase jednotky hmotnosti a objemu 	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<p>řeší slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech odhaluje závislosti a posloupnosti číselných a obrázkových řad</p> <p>řeší jednoduché magické čtverce</p> <p>sestaví jednoduchou stavbu z krychlí podle zadání</p> <p>zakreslí jednoduchou stavbu z krychlí (půdorys, nárys, bokorys)</p>	<ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy číselné a obrázkové řady magické čtverce prostorová představivost 	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> rýsuje různoběžky, rovnoběžky a kolmice, dbá na úpravu sčítá graficky úsečky určuje vzájemnou polohu přímek 	<ul style="list-style-type: none"> bod, přímka, polopřímka, úsečka, kružnice <ul style="list-style-type: none"> vzájemná poloha přímek grafické sčítání, odečítání a porovnávání úseček měření a odhad délky úsečky 	

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • odhadne a změří délku úsečky • zdokonaluje se ve schopnosti převádět jednotky délky • vypočítá obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku • vypočítá obsah čtverce a obdélníku • určuje osu souměrnosti překládáním papíru • používá pojem osa a střed úsečky • sestrojí střed a osu úsečky • pozná ve čtvercové síti osově souměrné útvary • rýsuje různé geometrické útvary • sestrojí trojúhelník ze tří stran • pracuje správně s kružítkem	<ul style="list-style-type: none"> ○ převody jednotek délky • rovinné útvary<ul style="list-style-type: none"> ○ konstrukce (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník) ○ rozpoznávání (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník, mnohoúhelníky) • osová souměrnost<ul style="list-style-type: none"> ○ modelování souměrných útvarů v rovině a vyznačení jejich osy ○ osa a střed úsečky • prostorové útvary – krychle, kvádr, jehlan, kužel, válec, koule • obvod obdélníku, čtverce a trojúhelníku • obsah obdélníku a čtverce	
--	---	--

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 5.

ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • čte a zapisuje čísla do 1 000 000 000 • orientuje se na ose • porovnává čísla do 1 000 000 000 • zaokrouhluje čísla na miliony • provádí odhad a kontrolu výsledků • pamětně sčítá, odčítá, násobí a dělí čísla do 1 000 000 • písemně sčítá více než dvě čísla • písemně odčítá dvě čísla • písemně násobí dvojciferným činitelem • dělí jednociferným dělitelem • zná algoritmus pro dělení dvojciferným dělitelem • využívá vlastnosti početních operací (komutativnost, asociativnost) • dodržuje pořadí matematických operací • aplikuje osvojené početní operace v úlohách z reálného života • vytvoří vhodný stručný zápis svého řešení • řeší jednoduché a složené slovní úlohy (více výpočtů) • zná pojem zlomek • modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku • porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem • přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla <ul style="list-style-type: none"> ○ zápis čísla v desítkové soustavě ○ číselná osa a porovnávání ○ zaokrouhlování ○ odhad výsledku ○ pamětné sčítání, odčítání, násobení a dělení do 1 000 000 ○ písemné algoritmy početních operací ○ aplikace osvojených početních operací • zlomky <ul style="list-style-type: none"> ○ porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem • desetinná čísla <ul style="list-style-type: none"> ○ zápis a čtení ○ vyznačení na číselné ose ○ pamětné i písemné sčítání, odečítání a porovnávání jednoduchých desetinných čísel • záporná čísla <ul style="list-style-type: none"> ○ čtení a zápis ○ vyznačení na číselné ose ○ teplota • římské číslice <ul style="list-style-type: none"> ○ čtení a zápis jednoduchých čísel 	<p>OSV – rozvoj schopností a poznávání OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – kooperace a kompetice</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • porozumí znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose • pozná a čte jednoduché římské číslice I – X, L, C, D, M 		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří tabulky a zaznamenává do nich naměřené hodnoty • vyčte z tabulek a grafů potřebné údaje • vytváří jednoduché grafy • zaznamená bod určený souřadnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> • diagramy, grafy, tabulky a jízdní řády • závislosti a jejich vlastnosti 	PŘV – člověk a jeho svět
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • používá pojmy trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný a různoramenný • sestrojí obdélník, čtverec a trojúhelník • rozpozná a sestrojí rovnoběžky pomocí dvou pravítek • rozpozná a rýsuje kolmici pomocí rysky • vypočítá obvod obdélníku, čtverce a trojúhelníku • vypočítá obsah čtverce a trojúhelníku • určí obsah obrazce s pomocí čtvercové sítě • píše a správně používá základní jednotky obsahu • řeší slovní úlohy na obsah čtverců a obdélníků • počítá povrch kvádru a krychle (využívá síť 	<ul style="list-style-type: none"> • rovinné útvary (obdélník, čtverec, trojúhelník – různoramenný, rovnostranný, rovnoramenný, pravoúhlý) <ul style="list-style-type: none"> ○ konstrukce • vzájemná poloha dvou přímek v rovině • obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku • obsah čtverce a obdélníku <ul style="list-style-type: none"> ○ jednotky obsahu a jejich převod • obsah obrazců zaznamenaných ve čtvercové síti • povrch krychle a kvádru • osově souměrné útvary <ul style="list-style-type: none"> ○ osa souměrnosti • prostorová představivost 	PČ – konstrukční činnost TV – měření délky PŘV – lidé a technika VV – kresba souměrných předmětů VL – práce s mapou

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<p>tělesa)</p> <ul style="list-style-type: none"> • převádí jednotky obsahu • rozezná osově souměrné útvary a narýsuje osu souměrnosti • určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 		
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • řeší slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech • odhaluje závislosti a posloupnosti číselných a obrázkových řad • řeší magické čtverce • řeší jednoduchá sudoku • sestaví stavbu z krychlí podle zadání • zakreslí stavbu z krychlí (půdorys, nárys, bokorys) 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché i složitější slovní úlohy • číselné a obrázkové řady • magické čtverce • sudoku • prostorová představivost 	

5.3 Informační a komunikační technologie

5.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika

Vzdělávací oblast:	Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět:	Informatika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Informatika se vyučuje jako samostatný předmět v 5. ročníku.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
počet hodin týdně	-	-	-	1	1	2

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř tematických celků:

- Základní pojmy VT
- Textový editor
- Grafický editor
- Internet

Místo realizace: počítačová učebna, kmenové učebny, další odborné učebny

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Hlavním cílem je, aby všichni žáci získali základní dovednosti pro ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, aby byli schopni orientovat se ve světě informací, aby se naučili s nimi pracovat a využívali je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova inforatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Do výuky jsou zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak inforatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem. Výuka probíhá na počítačích či notebookech s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Využívány jsou také tablety. Některá témata probíhají bez počítače. Využíváme robotické pomůcky BeeBot a Ozobot.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií;
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím;
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení;
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací;
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce;
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce;
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů;
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software;
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na Internetu či jiných médiích;
- šetrné práci s výpočetní technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Výuka Informatiky společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

- učíme ovládat základní funkce některých programů, získané poznatky pak aplikovat při řešení praktických problémů v různých předmětech;
- učíme žáky pracovat s informačními a komunikačními technologiemi, využívat je v ostatních vzdělávacích oblastech;
- poskytujeme dostatek informací z různých zdrojů a ukazujeme, jak vybrat ty podstatné;
- učíme vyhledávat a třídit informace, interpretovat a ověřit pravdivost.

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky, jak nalézat potřebné informace a na jejich základě určit způsoby řešení a zvolit nejvhodnější variantu řešení problému;
- umožňujeme, aby žáci při řešení problému využívali již získané vědomosti a dovednosti;
- vybízíme žáky, aby zhodnotili vlastní řešení problému a následně se poučili z dalších chyb;
- vedeme žáky k ověření věrohodnosti informací a informačních zdrojů, posouzení jejich závažnosti.

Kompetence komunikativní

- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu;
- učíme žáka používat správnou terminologii při komunikaci;
- společně s žáky formulujeme cíl úkolů, postup při řešení;
- umožňujeme využívat informační a komunikační technologie ke snazší, rychlejší a spolehlivější výměně informací;
- učíme odeslat a přijmout zprávu s přílohou, uložit informace z webu a dále je zpracovat.

Kompetence sociální a personální

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

- vytváříme skupinové úkoly, kde umožňujeme vzájemnou spolupráci žáků a možnost aktivně podílet na činnosti skupiny;
- vedeme žáky k aktivnímu přístupu při řešení úkolů, pomoci ostatním a dovednosti požádat o pomoc.

Kompetence občanské

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování;
- vedeme žáky k ochraně osobních údajů, ochraně a respektování vlastních či cizích autorských práv;
- umožňujeme žákům spolupodílet se na prezentaci školy a umožňujeme vlastní prezentaci žáků.

Kompetence pracovní

- seznamujeme se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zásadami hygieny práce a zásadami zdravého pracovního prostředí a dbáme na bezpečné používání technického vybavení;
- vyžadujeme dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech;
- vedeme žáky k plánování úkolů a postupů;
- učíme získávat dovednosti důležité pro volbu budoucího povolání.

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Mediální výchova

Tvorba mediálního sdělení - zprávy z dění školy do infokanálu

Práce v realizačním týmu - zprávy do infokanálu

Osobnostní a sociální výchova

Komunikace - práce s informační technikou, internetem, pravidla bezpečné komunikace na internetu

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá - počítač jako zdroj informací o světě, Evropě, přírodě

Multikulturní výchova

Multikulturalita - počítač jako pomocník při poznávání kultur

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Učební osnovy předmětu Informatika

Ročník: 4.

ZÁKLADY PRÁCE S DIGITÁLNÍMI TECHNOLOGIEMI		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého • pracuje s myší a orientuje se na klávesnici • využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie • dodržuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a v případě závady počítače ví, na koho se obrátit • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s jednoduchými roboty • práce s aplikacemi a programy 	<p>ČJ, M, PRV, PŘV, AJ, VL, Dopravní výchova, První pomoc- Výukové programy OSV- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • sdělí informaci obrázkem • předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel • zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text • obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček • používá jednoduché a vhodné cesty vyhledání informací na internetu • ověří vyhledané informace • vyhledává informace s určitým tématem na portálech, v knihovnách a databázích • napíše, přečte a smaže zprávu 	<ul style="list-style-type: none"> • piktogramy, emodži • kód • přenos na dálku, šifra • pixel, rastr, rozlišení • tvary, skládání obrazce • komunikace – e-mail, mobilní komunikace • metody a nástroje vyhledávání informací – • multimediální encyklopedie, dětské portály 	<p>Vyhledávání informací do všech předmětů</p> <p>OSV- Komunikace</p> <p>DVD Seznam.cz- Bezpečnost práce s internetem</p> <p>MKV- Multikulturalita</p> <p>EMEGS- Evropa a svět nás zajímá</p>
---	---	---

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 5.

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci • propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého • pracuje s myší a orientuje se na klávesnici • využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie • dodržuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a v případě závady počítače ví, na koho se obrátit • vytvoří si složku a uloží do ní vytvořená data, zálohuje data 	<ul style="list-style-type: none"> • využití digitálních technologií v různých oborech • ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele • počítačová data, práce se soubory • propojení technologií, internet • úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš • technické problémy a přístupy k jejich řešení • struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení • operační systémy a jejich základní funkce • formáty souborů (doc, gif) • multimediální využití počítače • jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software • zásady bezpečnosti práce • prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky 	<p>ČJ, M, PRV, PŘV, AJ, VL, Dopravní výchova, První pomoc- Výukové programy OSV- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • sdělí informaci obrázkem • předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel • zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text • zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky • obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček • používá jednoduché a vhodné cesty vyhledání informací na internetu • ověří vyhledané informace • vyhledává informace s určitým tématem na portálech, v knihovnách a databázích • napíše, přečte a smaže zprávu • pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru • otevře existující soubor a upraví jej • napíše krátký text, změní barvu, typ, velikost, písma uloží text • zarovná text na střed, na šíři stránky, doleva, doprava • vloží a umístí do textu obrázek • nakreslí s použitím nástrojů programu obrázek • uloží a otevře obrázek pro změny 	<ul style="list-style-type: none"> • data, druhy dat • doplňování tabulky a datových řad • kritéria kontroly dat • řazení dat v tabulce • vizualizace dat v grafu • komunikace – e-mail, chat, telefonování • metody a nástroje vyhledávání informací – • hypertextový odkaz, známá adresa, prohlížeč www stránek • textový, tabulkový a grafický editor • 	<p>Vyhledávání informací do všech předmětů OSV- Komunikace DVD Seznam.cz- Bezpečnost práce s internetem MKV- Multikulturalita EMEGS- Evropa a svět nás zajímá Čj- práce s textem MV- Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu OSV- Komunikace VV- Linie</p>
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, 	<ul style="list-style-type: none"> • příkazy a jejich spojování • opakování příkazů • pohyb a razítkování • ke stejnému cíli vedou různé algoritmy 	<p>Práce v realizačním týmu OSV- Komunikace</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<p>stanoví, co se bude opakovat a kolikrát</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoří a použije nový blok • upraví program pro obdobný problém • nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky • určí, jak spolu prvky souvisí • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj • vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit • cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů • pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty • pomocí obrázku znázorní jev • pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastní bloky a jejich vytváření • kombinace procedur • systém, struktura, prvky, vztahy • kreslení čar • pevný počet opakování • ladění, hledání chyb • vlastní bloky a jejich vytváření • změna vlastností postavy pomocí příkazu • náhodné hodnoty • čtení programů • programovací projekt • graf, hledání cesty • schémata, obrázkové modely • model 	
---	---	--

5.4 Člověk a jeho svět

5.4.1 Prvouka

Charakteristika předmětu Prvouka

Vzdělávací oblast:	Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět:	Prvouka

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
počet hodin týdně	2	2	2 + 1	-	-

Prvouka je komplexně pojatým předmětem s mnoha vazbami k ostatním předmětům. Cílem je rozvoj osobnosti žáka v oblasti vědomostí, dovedností a postojů týkajících se přírody a společnosti.

V předmětu Prvouka je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v pěti tematických okruzích na první úrovni:

Místo, kde žijeme: žáci se učí poznávat nejbližší okolí a orientovat se v něm. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově).

Lidé kolem nás: žáci se učí základům společenského chování a jednání, seznamují se se světem financí, základními právy a povinnostmi, s problémy, které provázejí soužití lidí, celé společnosti nebo jsou problémy globálními.

Lidé a čas: žáci se učí orientovat v čase, určovat čas, žáci poznávají, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Získávají zájem o minulost, kulturní bohatství regionu i celé země.

Rozmanitost přírody: žáci pozorují změny v přírodě v průběhu roku, učí se hledat důkazy o proměnách přírody, využívat, hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji; učí se vnímat Zemi jako součást vesmíru.

Člověk a jeho zdraví: žáci poznávají sami sebe, své tělo, jeho funkce, učí se dodržovat správné hygienické návyky, seznamují se s prevencí nemocí a úrazů. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, získávají základní poučení o zdraví a

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Poznávají zdraví jako stav bio- psycho- sociální rovnováhy života. Seznamují se s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti;
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací;
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech;
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití;
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů);
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně;
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí;
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět;
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení;
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech;
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu.

Cíle v oblasti postojů:

- jsem školák;
- pozitivní vztah ke vzdělání, ke spolužákům, učitelům a škole jako instituci;
- negativní vztah k nežádoucím formám chování, jako je podlost, lež, krádež a násilí;
- chci se chovat správně;
- kladný vztah k přírodě a její ochraně;

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

- pomáhat starším a postiženým lidem;
- chování ve škole je v určitých ohledech odlišné od chování doma nebo venku;
- zdraví a rodina má vysokou nenahraditelnou hodnotu.

Cíle v oblasti dovedností a schopností:

- sdělit svoji adresu;
- používat prakticky základní formy společenského styku;
- připravit si své pracovní místo, plnit své základní školní povinnosti;
- zapsat počasí pomocí dohodnutých značek;
- umět správně pojmenovat části svého těla včetně intimních částí;
- provádět základní úkony osobní hygieny;
- pozorovat jevy v přírodě a pozorování jednoduchým způsobem sdělit;
- zapojit se do her s ostatními dětmi;
- napsat svoji adresu a adresu školy;
- orientovat se bezpečně v kalendáři. Přečíst na hodinách čas na hodiny a minuty;
- dovést pečovat o pokojové rostliny;
- zhotovit jednoduché krmítko a doplňovat ho krmivem;
- pohybovat se podle pravidel pro chodce;
- v okolí školy a bydliště umět určit hlavní světové strany;
- dodržovat dopravní kázeň, připravovat se na roli cyklisty;
- třídit odpady;
- pozorovat lupou a pořídit jednoduchý nákres pozorování;
- podle instrukce provést jednoduchý pokus;
- měřit délku a teplotu;
- přiložit na ránu náplast a jednoduchý obvaz, změřit si teplotu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoji klíčových kompetencí

Výuka Prvouky společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

- umožňujeme organizovat vlastní učení, používat vhodné metody;
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojování do výuky a dalšímu vzdělávání;
- nabízíme různé zdroje informací a vedeme žáka k vyhledávání a třídění informací;
- učíme žáky založit jednoduchý pokus, pozorovat, zaznamenat, vyhodnotit a ověřit pravdivost.

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme volit vhodné způsoby řešení, činit uvážlivá rozhodnutí na základě vlastního úsudku a zkušeností;
- vedeme k vytrvalosti, spolupráci, vzájemné pomoci při práci a odpovědnosti za své jednání;
- nabízíme problémové úkoly, objasňujeme více druhů řešení a tím učíme žáka řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, postupy, tyto postupy prakticky ověřovat;
- společně s žáky vytváříme pravidla a kritéria hodnocení a tím umožňujeme žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů;
- pomáháme žákům vyhledávat informace vhodné k objevení různých variant řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- vybízíme k aktivnímu zapojení do diskuse a obhájení svého názoru;
- podporujeme výstižný a kultivovaný projev u žáků;
- učíme žáky naslouchat projevům druhých, porozumět jim, vhodně na ně reagovat, snažit se o bezkonfliktní komunikaci a spolupráci;
- vedeme žáky k efektivnímu využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

- ukazujeme, jak pracovat ve skupině, jak ovlivňovat kvalitu společné práce;
- učíme ohleduplnosti a úctě, upevňování dobrých vztahů;
- vybízíme k ovládnutí a chování k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty;
- umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel práce ve skupině a tím učíme žáka spolupracovat a respektovat dohodnutá pravidla;
- směřujeme žáky k tomu, aby v případě ohrožení dokázali o pomoc požádat, ale také pomoc poskytnout;

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

- vedeme žáky k prezentaci jejich názorů a myšlenek, k obhajobě tvrzení a k vzájemnému respektu;
- dáváme prostor žákům klást otázky, a tím přispíváme k dovednosti diskutovat v malé skupině.

Kompetence občanské

- důsledně vyžadujeme respektování přesvědčení druhých, podporujeme empatii, schopnost vcítit se do situací jiných;
- probouzíme v dětech vědomí občanské povinnosti postavit se proti násilí nebo poskytnout pomoc;
- učíme žáky poskytnout účinnou pomoc v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka dle svých možností;
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a respektování stanovených pravidel;
- probouzíme v dětech kladný vztah k přírodě, ke kulturnímu a historickému dědictví;
- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti, znát požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

Kompetence pracovní

- umožňujeme prezentovat výsledky své práce o ochraně životního prostředí a především zdraví svého a jiných;
- poskytujeme žákům různé nástroje a pomůcky a požadujeme od nich bezpečné používání materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování vymezených pravidel;
- vedeme žáky k zodpovědnému přístupu ke zdraví svému a zdraví druhých a ochraně životního prostředí;
- pomáháme žákům získat správné návyky k plnění každodenních povinností a udržování příjemného prostředí v individuální i skupinové činnosti.

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova

rozvoj schopností poznávání – cvičení j smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů

sebezpoznání a sebepojetí - moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem

seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času, plánování učení

psychohygiena - dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích

poznávání lidí

kreativita- nápady, originalita, tvořivost

mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc

komunikace- řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikaci, komunikace v různých situacích

řešení problémů a rozhodovací dovednosti zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětů

hodnoty, postoje, praktická etika- vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, pomáhající chování

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Výchova demokratického občana

občanská společnost a škola - demokratické vztahy ve škole, škola jako model otevřeného partnerství, způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy
občanská společnost a stát

Multikulturní výchova

kulturní diference - respekt k odlišným kulturám
lidské vztahy- právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, uplatňování principu slušného chování (základní morální hodnoty)

Environmentální výchova

ekosystémy - les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina
základní podmínky života- voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje,
lidské aktivity a problémy životního prostředí- doprava a životní prostředí, vlivy průmyslu na prostředí, odpady a hospodaření s odpady,
ochrana přírody, změny v krajině
vztah člověka k prostředí- naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví

Mediální výchova

interpretace vztahu mediálních sdělení a reality- vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, identifikace společensky významných hodnot

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Učební osnovy předmětu Prvouka

Ročník: 1.

MÍSTO, KDE ŽIJEME		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • popíše a orientuje se v blízkém okolí svého bydliště • vypráví o svém domově, bydlišti a okolí • sám se dopravuje bezpečně co nejkratší cestou do školy a rozpozná kritická místa • rozezná nebezpečí různého charakteru • využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času • uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu • rozpozná a vysvětlí běžné dopravní prostředky včetně hromadných • jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • orientuje se ve škole • připravuje se na vyučování • uvede název školy, jméno třídního učitele a ředitele školy • vyjmenuje zaměstnance školy, uvědomuje si důležitost jejich práce • dokáže rozlišit nežádoucí formy chování u jiných i u sebe • chová se ukázněně ve škole • rozlišuje typy bydlení • rozpozná ekosystémy (les, pole, louka, rybník, řeka) v blízkosti školy a domova • vyjmenuje a ukáže vhodná místa ke 	<ul style="list-style-type: none"> • domov <ul style="list-style-type: none"> ○ prostředí domova ○ orientace v místě bydliště ○ adresa • škola <ul style="list-style-type: none"> ○ prostředí ○ orientace ○ činnosti ○ blízké okolí ○ bezpečná cesta do školy ○ riziková místa a situace • obec <ul style="list-style-type: none"> ○ její části ○ významné budovy v obci ○ poloha v krajině ○ okolí školy • naše vlast – Česká republika <ul style="list-style-type: none"> ○ státní symboly 	<p>ČJ – zdvořilostní obraty, porozumění textu</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>VDO – občanská společnost a škola</p> <p>OSV – mezilidské vztahy</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<p>sportování</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje bezpečné chování na různých typech cest • sdělí název své vlasti • pozná základní symboly země 		
LIDÉ KOLEM NÁS		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • učí se řídit pravidly slušného chování a vzájemné úcty k bližnímu v každodenní komunikaci • umí slušně požádat o pomoc, poděkovat • vyjmenuje členy rodiny a seřadí je podle stáří • vypráví o životě v rodině na základě osobních zkušeností • zná své domácí povinnosti • rozlišuje příbuzenské vztahy v rodině • vypráví o povolání svých rodičů • podílí se na vytváření pravidel soužití ve třídě • vnímá pravidla soužití jako nutnou součást mezilidských vztahů • připraví si pomůcky podle pokynů učitele • učí se rozlišovat nežádoucí formy chování u sebe i jiných • učí se dodržovat bezpečnost při hrách a zacházení s pomůckami • uvědomuje si odlišnosti mezi lidmi a učí se je tolerovat • vnímá rozdíl mezi základními právy a povinnostmi 	<ul style="list-style-type: none"> • rodina <ul style="list-style-type: none"> ○ postavení jedince v rodině ○ role členů rodiny ○ příbuzenské a mezigenerační vztahy ○ život a funkce rodiny ○ fyzická a duševní práce ○ zaměstnání • soužití lidí <ul style="list-style-type: none"> ○ mezilidské vztahy ○ komunikace ○ principy demokracie • chování lidí <ul style="list-style-type: none"> ○ vlastnosti ○ pravidla slušného chování ○ rizikové situace, rizikové chování ○ předcházení konfliktům • právo a spravedlnost <ul style="list-style-type: none"> ○ základní lidská práva a práva dítěte ○ práva a povinnosti žáků ve škole i doma ○ základní lidské potřeby 	<p>ČJ – zdvořilostní obraty</p> <p>OSV – mezilidské vztahy</p> <p>OSV – poznávání lidí</p> <p>OSV – hodnoty, postoje, praktická etika</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

LIDÉ A ČAS		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • poznává celé hodiny • vytváří si svůj denní režim • orientuje se v čase – kalendářní a školní rok, měsíc, týden, den, hodina, minuta, včera, dnes, zítra • rozlišuje čas k práci a odpočinku • rozpozná roční období • popíše odlišnosti v přírodě během ročních období • časově zařadí Vánoce a Velikonoce, prázdniny • popíše některé vánoční a velikonoční zvyky v rodině • rozpozná současnost a minulost • pojmenuje a seřadí fáze lidského života • seznamuje se s významnými dny a státními svátky 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád <ul style="list-style-type: none"> ○ určování času ○ denní režim ○ kalendář ○ roční období ○ časový sled událostí (minulost, přítomnost, budoucnost) • současnost a minulost v našem životě <ul style="list-style-type: none"> ○ proměny způsobu života ○ průběh lidského života ○ státní svátky a významné dny 	<p>M – poznávání hodin ČJ, PČ, VV – svátky, významné dny</p> <p>OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – psychohygiena</p>
ROZMANITOST PŘÍRODY		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • popisuje reakci rostlin a živočichů na změnu ročního období • poznává nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat • popíše základní části těla rostlin a živočichů • rozpozná nejběžnější rostliny a houby • rozpozná jedovaté rostliny a houby, s nimiž se může setkat • popíše jejich užitek rostlin a živočichů 	<ul style="list-style-type: none"> • rostliny, houby, živočichové <ul style="list-style-type: none"> ○ životní potřeby a projevy ○ průběh a způsob života ○ stavba těla ○ význam pro člověka • životní podmínky <ul style="list-style-type: none"> ○ počasí ○ rozmanitost podmínek života • voda a vzduch 	<p>ČJ – vyhledávání informací HV – vokální činnosti VV – kresba, malba PČ – klíčení rostlin</p> <p>EV – základní podmínky života EV – ekosystémy</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduchá pozorování změn v přírodě v souvislosti s ročními obdobími • změny zapisuje pomocí jednoduchých značek • rozlišuje skupenství vody na základě vlastního pozorování • provádí jednoduché pokusy • přispívá podle možností k péči o přírodu • uvědomuje si rizika způsobená přírodními vlivy 	<ul style="list-style-type: none"> ○ skupenství • ohleduplné chování k přírodě a její ochrana • rizika v přírodě 	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • popíše hlavní části lidského těla a jejich funkce • dodržuje základní hygienické zásady • zná názvy běžných nemocí • učí se předcházet nemocem a úrazům • ošetří jednoduchá zranění • zná základy správné životosprávy – výživa, vitaminy, pitný režim, spánek, odpočinek • dokáže sdělit své zdravotní potíže a pocity • poznává zásady respektujících vztahů v rodině a partnerství • chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi • odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná • ovládá pravidla pro chodce - chůze po silnici, chůze po chodníku, přecházení vozovky • vysvětlí a popíše dopravní značky v okolí 	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo <ul style="list-style-type: none"> ○ stavba ○ základní funkce a projevy ○ životní potřeby ○ pohlavní rozdíly ○ vývoj jedince • péče o zdraví <ul style="list-style-type: none"> ○ zdravý životní styl ○ denní režim ○ zdravá výživa ○ pitný režim ○ uchovávání potravin ○ nemoci a úrazy ○ prevence úrazů a nemocí ○ závislosti ○ první pomoc ○ hygiena • partnerství a rodičovství • osobní bezpečí, krizové situace <ul style="list-style-type: none"> ○ vhodná a nevhodná místa pro hru 	<p>OSV – sebezpoznání a sebepojetí OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – psychohygiena MKV – etnický původ</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<p>školy</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává náznaky šikany a jiného nevhodného chování mezi spolužáky a upozorní na ně • v případě potřeby přivolá pomoc pro člověka v ohrožení • zná čísla tísňového volání • správně reaguje v krizové situaci	<ul style="list-style-type: none"> ○ bezpečné chování v rizikovém prostředí ○ bezpečné chování v silničním provozu ○ dopravní značení ○ předcházení rizikovým situacím ○ šikana a jiné formy násilí <ul style="list-style-type: none"> • přivolání pomoci<ul style="list-style-type: none"> ○ služby odborné pomoci ○ tísňová volání • mimořádné události<ul style="list-style-type: none"> ○ způsob chování v případě ohrožení ○ nácvik evakuace	
--	---	--

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 2.

MÍSTO, KDE ŽIJEME		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • popíše a orientuje se v blízkém okolí svého bydliště • vypráví o svém domově, bydlišti a okolí • popíše svůj domov - vyjmenuje jednotlivé místnosti svého domova a jeho vybavení • nakreslí jednoduchý plánek svého domova • jednoduše vysvětlí rozdíl mezi vesnicí a městem • rozlišuje typy bydlení • sám se dopravuje bezpečně co nejkratší cestou do školy a rozpozná kritická místa • rozezná nebezpečí různého charakteru • využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času • uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu • rozpozná a vysvětlí běžné dopravní prostředky včetně hromadných • jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • orientuje se ve škole • připravuje se na vyučování • uvede název školy, jméno třídního učitele a ředitele školy • vyjmenuje zaměstnance školy, uvědomuje si důležitost jejich práce • dokáže rozlišit nežádoucí formy chování u jiných i u sebe 	<ul style="list-style-type: none"> • domov <ul style="list-style-type: none"> ○ prostředí domova ○ orientace v místě bydliště ○ adresa • škola <ul style="list-style-type: none"> ○ prostředí ○ orientace ○ činnosti ○ blízké okolí ○ bezpečná cesta do školy ○ riziková místa a situace • obec <ul style="list-style-type: none"> ○ její části ○ významné budovy v obci ○ poloha v krajině ○ okolí školy ○ dopravní síť • naše vlast – Česká republika <ul style="list-style-type: none"> ○ státní symboly ○ stát, ve kterém žiji ○ hlavní město, hlava státu 	<p>ČJ – zdvořilostní obraty, porozumění textu</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání VDO – občanská společnost a škola OSV – mezilidské vztahy EV – vztah člověka k prostředí</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • chová se ukázněně ve škole • rozpoznává důležité budovy v obci • sdělí jméno naší obce, název republiky, hlavního města a hlavy státu • rozpozná ekosystémy (les, pole, louka, rybník, řeka) v blízkosti školy a domova • vyjmenuje a ukáže vhodná místa ke sportování • uplatňuje bezpečné chování na různých typech cest • pozná základní symboly země 		
LIDÉ KOLEM NÁS		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • učí se řídit pravidly slušného chování a vzájemné úcty k bližnímu v každodenní komunikaci • umí slušně požádat o pomoc, poděkovat • vyjmenuje členy blízké rodiny a seřadí je podle stáří • orientuje se v širších rodinných vztazích • vypráví o významných událostech v rodině • znázorní jednoduchý rodokmen – strom života rodiny a přiřadí časové údaje na ose • vypráví o životě v rodině na základě osobních zkušeností • vypráví o povolání svých rodičů • zná běžné domácí práce a uvědomuje si důležitost svého podílu na chodu domácnosti • podílí se na vytváření pravidel soužití ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> • rodina <ul style="list-style-type: none"> ○ postavení jedince v rodině ○ role členů rodiny ○ příbuzenské a mezigenerační vztahy ○ život a funkce rodiny ○ fyzická a duševní práce ○ zaměstnání • soužití lidí <ul style="list-style-type: none"> ○ mezilidské vztahy ○ komunikace ○ principy demokracie ○ spolková a zájmová činnost ○ prosociální chování • chování lidí <ul style="list-style-type: none"> ○ vlastnosti ○ zvládání vlastní emocionality ○ pravidla slušného chování ○ rizikové situace, rizikové chování ○ předcházení konfliktům 	<p>ČJ – zdvořilostní obraty</p> <p>OSV – mezilidské vztahy</p> <p>OSV – poznávání lidí</p> <p>OSV – hodnoty, postoje, praktická etika</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • vnímá pravidla soužití jako nutnou součást mezilidských vztahů • chová se tak, aby se podílel na příznivé atmosféře ve třídě a aby nedocházelo ke konfliktům nebo ohrožení zdraví • respektuje odlišné názory • uvádí příklady smysluplného trávení volného času • uvědomuje si důležitost vzájemné pomoci • připraví si pomůcky podle pokynů učitele • učí se rozlišovat nežádoucí formy chování u sebe i jiných • učí se dodržovat bezpečnost při hrách a zacházení s pomůckami • uvědomuje si odlišnosti mezi lidmi a učí se je tolerovat • vnímá rozdíl mezi základními právy a povinnostmi • rozpozná protiprávní chování • uvědomuje si rozdíl mezi soukromým a veřejným vlastnictvím • učí se hospodařit s penězi 	<ul style="list-style-type: none"> • právo a spravedlnost <ul style="list-style-type: none"> ○ základní lidská práva a práva dítěte ○ práva a povinnosti žáků ve škole i doma ○ protiprávní chování ○ základní lidské potřeby • vlastnictví <ul style="list-style-type: none"> ○ osobní a veřejné ○ základy finanční gramotnosti 	
LIDÉ A ČAS		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • poznává hodiny a jejich části • orientuje se v čase – kalendářní a školní rok, měsíc, týden, den, hodina, minuta, včera, dnes, zítra • rozpozná roční období • vyjmenuje měsíce školního roku a přiřadí k nim důležité mezníky (začátek a konec 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád <ul style="list-style-type: none"> ○ určování času ○ denní režim ○ kalendář ○ roční období ○ časový sled událostí (minulost, přítomnost, budoucnost) 	<p>M – poznávání hodin ČJ, PČ, VV – svátky, významné dny</p> <p>OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – psychohygiena</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> roku, pololetí) • rozlišuje jednotlivé části dne • vytváří si svůj denní režim • rozlišuje čas k práci a odpočinku • popíše odlišnosti v přírodě během ročních období • vyjmenuje měsíce kalendářního roku a přiřadí k nim volnočasové aktivity • časově zařadí Vánoce a Velikonoce, prázdniny • popíše některé vánoční a velikonoční zvyky v rodině • rozpozná současnost a minulost • pojmenuje a seřadí fáze lidského života • seznamuje se s významnými dny a státními svátky 	<ul style="list-style-type: none"> • současnost a minulost v našem životě <ul style="list-style-type: none"> ○ proměny způsobu života ○ průběh lidského života ○ státní svátky a významné dny 	
ROZMANITOST PŘÍRODY		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • popisuje reakci rostlin a živočichů na změnu ročního období • poznává nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat • rozpozná nejběžnější rostliny a houby • rozpozná jedovaté rostliny a houby, s nimiž se může setkat • pojmenuje základní zemědělské plodiny • přiřadí k ovocnému stromu ovoce • zná význam ovoce a zeleniny v jídelníčku člověka • učí se třídít ovoce • vysvětlí význam opylovačů 	<ul style="list-style-type: none"> • rostliny, houby, živočichové <ul style="list-style-type: none"> ○ životní potřeby a projevy ○ průběh a způsob života ○ stavba těla ○ význam pro člověka • životní podmínky <ul style="list-style-type: none"> ○ počasí ○ rozmanitost podmínek života ○ ekosystémy • voda a vzduch <ul style="list-style-type: none"> ○ skupenství • ohleduplné chování k přírodě a její ochrana • rizika v přírodě 	<p>ČJ – vyhledávání informací HV – vokální činnosti VV – kresba, malba PČ – klíčení rostlin</p> <p>EV – základní podmínky života EV – ekosystémy</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • učí se pečovat o pokojové rostliny • vyjmenuje zvířata, která můžeme chovat v zajetí, a popíše, jak se o ně staráme • vysvětlí význam lesa • zná rozdíly mezi jehličnatým a listnatým stromem • uvádí příklady nejběžnějších rostlin, hub a živočichů podle ekosystému • popíše základní části těla rostlin a živočichů • popíše jejich užitek rostlin a živočichů • provádí jednoduchá pozorování změn v přírodě v souvislosti s ročními obdobími • změny zapisuje pomocí jednoduchých značek • rozlišuje skupenství vody na základě vlastního pozorování • provádí jednoduché pokusy • přispívá podle možností k péči o přírodu • vysvětlí, co je nebezpečím pro čistotu vod • uvědomuje si rizika způsobená přírodními vlivy 		
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • popíše hlavní části lidského těla a jejich funkce • vyjmenuje pět smyslů a ví, jak je chráníme • vyjmenuje a ukáže, kde se nacházejí základní vnitřními orgány člověka - mozek, plíce, srdce, žaludek • dodržuje základní hygienické zásady • zná názvy běžných nemocí a úrazů 	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo <ul style="list-style-type: none"> ○ stavba ○ základní funkce a projevy ○ životní potřeby ○ pohlavní rozdíly ○ vývoj jedince • péče o zdraví <ul style="list-style-type: none"> ○ zdravý životní styl 	<p>OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – psychohygiena MKV – etnický původ</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • učí se předcházet nemocem a úrazům a popíše je • ošetří jednoduchá zranění • využívá a preferuje zdravý životní styl a kulturu stolování • zná základy správné životosprávy – výživa, vitaminy, pitný režim, spánek, odpočinek • dokáže sdělit své zdravotní potíže a pocity • poznává zásady respektujících vztahů v rodině a partnerství • chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi • odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná • ovládá pravidla pro chodce - chůze po silnici, chůze po chodníku, přecházení vozovky • vysvětlí a popíše dopravní značky v okolí školy • rozpoznává náznaky šikany a jiného nevhodného chování mezi spolužáky a upozorní na ně • ví, na koho se obrátit v případě osobních problémů • vnímá rozdíl mezi hrou, šikanou a násilím • v případě potřeby přivolá pomoc pro člověka v ohrožení • zná čísla tísňového volání • správně reaguje v krizové situaci • naslouchá a respektuje pokyny dospělých • zachová klid při vyhlášení poplachu a dále jedná podle pokynů 	<ul style="list-style-type: none"> ○ denní režim ○ zdravá výživa ○ pitný režim ○ uchovávání potravin ○ nemoci a úrazy ○ prevence úrazů a nemocí ○ závislosti ○ první pomoc ○ hygiena • partnerství a rodičovství • osobní bezpečí, krizové situace <ul style="list-style-type: none"> ○ vhodná a nevhodná místa pro hru ○ bezpečné chování v rizikovém prostředí ○ bezpečné chování v silničním provozu ○ dopravní značení ○ předcházení rizikovým situacím ○ šikana a jiné formy násilí • přivolání pomoci <ul style="list-style-type: none"> ○ služby odborné pomoci ○ tísňová volání • mimořádné události <ul style="list-style-type: none"> ○ způsob chování v případě ohrožení ○ nácvik evakuace 	
---	---	--

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 3.

MÍSTO, KDE ŽIJEME		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • popíše a orientuje se v blízkém okolí svého bydliště • vypráví o svém domově, bydlišti a okolí • zná svou adresu • popíše svůj domov - vyjmenuje jednotlivé místnosti svého domova a jeho vybavení • nakreslí jednoduchý plán svého domova • jednoduše vysvětlí rozdíl mezi vesnicí a městem • rozlišuje typy bydlení • sám se dopravuje bezpečně co nejkratší cestou do školy a rozpozná kritická místa • zná zapojení obce na dopravní infrastrukturu • rozezná nebezpečí různého charakteru • využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času • uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu • jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • orientuje se ve škole • připravuje se na vyučování • uvede název školy, jméno třídního učitele a ředitele školy • vyjmenuje zaměstnance školy, uvědomuje si důležitost jejich práce • dokáže rozlišit nežádoucí formy chování u 	<ul style="list-style-type: none"> • domov <ul style="list-style-type: none"> ○ prostředí domova ○ orientace v místě bydliště ○ adresa • škola <ul style="list-style-type: none"> ○ prostředí ○ orientace ○ činnosti ○ blízké okolí ○ bezpečná cesta do školy ○ riziková místa a situace • obec <ul style="list-style-type: none"> ○ její části ○ významné budovy v obci ○ poloha v krajině ○ okolí školy ○ dopravní síť ○ minulost a současnost • naše vlast – Česká republika <ul style="list-style-type: none"> ○ státní symboly ○ stát, ve kterém žijí ○ hlavní město, hlava státu ○ základy státní a místní samosprávy • okolní krajina <ul style="list-style-type: none"> ○ zemský povrch ○ vodstvo ○ působení lidí na krajinu a životní prostředí ○ vliv krajiny na člověka 	<p>ČJ – zdvořilostní obraty, porozumění textu</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>VDO – občanská společnost a škola</p> <p>OSV – mezilidské vztahy</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<p>jiných i u sebe</p> <ul style="list-style-type: none"> • chová se ukázněně ve škole • rozpoznává důležité budovy v obci • seznamuje se s historií obce, s místní pověstí • uvědomuje si vliv člověka na krajinu • rozlišuje přírodní a umělé prvky v krajině, posuzuje jejich estetickou kvalitu • pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí • do plánu vyznačí polohu významných budov • nakreslí jednoduchý orientační plán • vyjmenuje některé nejbližší okolní obce, vyhledává je na regionální mapě • vyjmenuje světové strany • zná základní fakta z místopisu ČR • dokáže se orientovat v jednoduché mapě • vyhledává na mapě pomocí vysvětlivek symbolů • sdělí jméno naší obce, kraje a krajského města, název republiky, hlavního města a hlavy státu • zařadí ČR v rámci Evropy • vyjmenuje sousední státy • rozpozná ekosystémy (les, pole, louka, rybník, řeka) v blízkosti školy a domova • vyjmenuje a ukáže vhodná místa ke sportování • uplatňuje bezpečné chování na různých typech cest • pozná základní symboly země 	<ul style="list-style-type: none"> • mapy • Evropa a svět <ul style="list-style-type: none"> ○ ČR jako součást EU ○ sousední státy 	
LIDÉ KOLEM NÁS		

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • řídí se pravidly slušného chování a vzájemné úcty k bližnímu v každodenní komunikaci • hovoří o pravidlech chování v rodině • umí slušně požádat o pomoc, poděkovat • vyjmenuje členy blízké rodiny, zná jejich role a vztahy mezi nimi • orientuje se v širších rodinných vztazích • vypráví o významných událostech v rodině • znázorní jednoduchý rodokmen – strom života rodiny a přiřadí časové údaje na ose • vypráví o životě v rodině na základě osobních zkušeností • vypráví o povolání svých rodičů • rozlišuje druhy práce a odvozuje význam jednotlivých povolání pro společnost • rozlišuje práci fyzickou a duševní • přiřadí potřebné pracovní nástroje k danému povolání • zná běžné domácí práce a uvědomuje si důležitost svého podílu na chodu domácnosti • podílí se na vytváření pravidel soužití ve třídě • vnímá pravidla soužití jako nutnou součást mezilidských vztahů • chová se tak, aby se podílel na příznivé atmosféře ve třídě a aby nedocházelo ke konfliktům nebo ohrožení zdraví • respektuje odlišné názory • uvádí příklady smysluplného trávení 	<ul style="list-style-type: none"> • rodina <ul style="list-style-type: none"> ○ postavení jedince v rodině ○ role členů rodiny ○ příbuzenské a mezigenerační vztahy ○ život a funkce rodiny ○ fyzická a duševní práce ○ zaměstnání • soužití lidí <ul style="list-style-type: none"> ○ mezilidské vztahy ○ komunikace ○ principy demokracie ○ spolková a zájmová činnost ○ prosociální chování • chování lidí <ul style="list-style-type: none"> ○ vlastnosti ○ zvládání vlastní emocionality ○ pravidla slušného chování ○ rizikové situace, rizikové chování ○ předcházení konfliktům • právo a spravedlnost <ul style="list-style-type: none"> ○ základní lidská práva a práva dítěte ○ práva a povinnosti žáků ve škole i doma ○ protiprávní chování ○ základní lidské potřeby • vlastnictví <ul style="list-style-type: none"> ○ osobní a veřejné ○ základy finanční gramotnosti ○ ○ • kultura 	<p>ČJ – zdvořilostní obraty</p> <p>OSV – poznávání lidí</p> <p>OSV – hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>OSV – mezilidské vztahy</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<p>volného času</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si důležitost vzájemné pomoci • připraví si pomůcky podle pokynů učitele • učí se rozlišovat nežádoucí formy chování u sebe i jiných • dodržuje bezpečnost při hrách a zacházení s pomůckami • uvědomuje si odlišnosti mezi lidmi a učí se je tolerovat • vnímá rozdíl mezi základními právy a povinnostmi • rozpozná protiprávní chování • uvědomuje si rozdíl mezi soukromým a veřejným vlastnictvím • učí se hospodařit s penězi • pojmenuje základní kulturní a sportovní instituce a zná jejich účel 	<ul style="list-style-type: none"> ○ kulturní a sportovní instituce 	
LIDÉ A ČAS		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • poznává čas v hodinách a minutách • orientuje se v čase – kalendářní a školní rok, měsíc, týden, den, hodina, minuta, včera, dnes, zítra • rozpozná a časově vymezí roční období • vyjmenuje měsíce školního roku a přiřadí k nim důležité mezníky (začátek a konec roku, pololetí) • rozlišuje jednotlivé části dne • vytváří si svůj denní režim • rozlišuje čas k práci a odpočinku • popíše odlišnosti v přírodě během ročních 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád <ul style="list-style-type: none"> ○ čas jako veličina ○ určování času ○ denní režim ○ kalendář ○ roční období ○ časový sled událostí (minulost, přítomnost, budoucnost) • současnost a minulost v našem životě <ul style="list-style-type: none"> ○ proměny způsobu života ○ průběh lidského života ○ státní svátky a významné dny • báje, mýty a pověsti 	<p>M – poznávání hodin ČJ, PČ, VV – svátky, významné dny</p> <p>OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – psychohygienu</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<p>období</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje měsíce kalendářního roku a přiřadí k nim volnočasové aktivity • časově zařadí Vánoce a Velikonoce, prázdniny • popíše některé vánoční a velikonoční zvyky v rodině • rozpozná současnost, minulost a budoucnost • porovnává život (zvyky, práce, soužití lidí v rodině a společnosti) v minulosti a současnosti • pojmenuje a seřadí fáze lidského života • seznamuje se s významnými dny a státními svátky • uvádí historické milníky obce • interpretuje pověst nebo legendu z regionu 	<ul style="list-style-type: none"> ○ minulost kraje, předkové ○ regionální pověsti a legendy 	
ROZMANITOST PŘÍRODY		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • popisuje reakci rostlin a živočichů na změnu ročního období • poznává nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat • vyjmenuje zvířata, která můžeme chovat v zajetí, a popíše, jak se o ně staráme • třídí živočichy podle způsobu života a stavby těla • rozpozná a třídí nejběžnější rostliny a houby • rozpozná jedovaté rostliny a houby, s nimiž se může setkat 	<ul style="list-style-type: none"> • rostliny, houby, živočichové <ul style="list-style-type: none"> ○ životní potřeby a projevy ○ průběh a způsob života ○ stavba těla ○ význam pro člověka • nerosty a horniny <ul style="list-style-type: none"> ○ význam pro hospodářství ○ půda • látky a jejich vlastnosti <ul style="list-style-type: none"> ○ třídění a porovnávání ○ měření veličin, základní jednotky • životní podmínky <ul style="list-style-type: none"> ○ počasí 	<p>ČJ – vyhledávání informací HV – vokální činnosti VV – kresba, malba PČ – klíčení rostlin</p> <p>EV – ekosystémy EV – základní podmínky života</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • zná základní zemědělské plodiny a jejich význam • přiřadí k ovocnému stromu ovoce • zná význam ovoce a zeleniny v jídelníčku člověka • třídí ovoce a zeleninu • vysvětlí význam opylovačů • učí se pečovat o pokojové rostliny • vysvětlí význam lesa • zná rozdíly mezi jehličnatým a listnatým stromem • uvádí příklady nejběžnějších rostlin, hub a živočichů podle ekosystému • popíše základní části těla rostlin a živočichů • popíše užitek rostlin a živočichů • provádí jednoduchá pozorování změn v přírodě v souvislosti s ročními obdobími • změny zapisuje pomocí jednoduchých značek • provádí měření základních veličin • rozlišuje skupenství vody na základě vlastního pozorování • provádí jednoduché pokusy • určuje vlastnosti látek • seznamuje se s planetami sluneční soustavy • poznává principy střídání dne a noci a ročních období • přispívá podle možností k péči o přírodu • vysvětlí, co je nebezpečím pro čistotu vod • uvědomuje si rizika způsobená přírodními vlivy 	<ul style="list-style-type: none"> ○ rozmanitost podmínek života ○ význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi ○ ekosystémy • voda a vzduch <ul style="list-style-type: none"> ○ složení ○ výskyt ○ koloběh vody ○ proudění vzduchu ○ význam pro život • vesmír a Země <ul style="list-style-type: none"> ○ sluneční soustava ○ střídání dne a noci a ročních období • ohleduplné chování k přírodě a její ochrana • rizika v přírodě 	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • popíše hlavní části lidského těla, základní orgány a jejich funkce • vyjmenuje pět smyslů a ví, jak je chráníme • zná pohlavní rozdíly a princip reprodukce • seřadí vývojové fáze člověka • dodržuje zásady tělesné a duševní hygieny • zná názvy běžných nemocí a úrazů • učí se předcházet nemocem a úrazům a popíše je • ošetří jednoduchá zranění • využívá a preferuje zdravý životní styl a kulturu stolování • zná základy správné životosprávy – výživa, vitaminy, pitný režim, spánek, odpočinek • dokáže sdělit své zdravotní potíže a pocity • uvede základní návykové látky a rozumí jejich škodlivosti pro zdraví • seznamuje se zásadami bezpečnosti při pohybu v internetovém prostředí • v modelových situacích se učí čelit nabídce návykových látek • poznává zásady respektujících vztahů v rodině a partnerství • chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi • odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná • uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu • uvědomuje si důležitost a význam bezpečnostních pomůcek pro účastníka 	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo <ul style="list-style-type: none"> ○ stavba ○ základní funkce a projevy ○ životní potřeby ○ pohlavní rozdíly ○ základy lidské reprodukce ○ vývoj jedince • péče o zdraví <ul style="list-style-type: none"> ○ zdravý životní styl ○ denní režim ○ zdravá výživa ○ pitný režim ○ uchovávání potravin ○ nemoci a úrazy ○ prevence úrazů a nemocí ○ první pomoc ○ hygiena • návykové látky, závislosti a zdraví <ul style="list-style-type: none"> ○ návykové látky ○ hrací automaty a počítače (internet) ○ závislost ○ odmítání ○ prevence • partnerství a rodičovství • osobní bezpečí, krizové situace <ul style="list-style-type: none"> ○ vhodná a nevhodná místa pro hru ○ bezpečné chování v rizikovém prostředí ○ bezpečné chování v silničním provozu ○ dopravní značení ○ předcházení rizikovým situacím ○ šikana a jiné formy násilí 	<p>OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – psychohygiena MKV – etnický původ</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<p>silničního provozu</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí a popíše nejběžnější dopravní značky • rozpoznává náznaky šikany a jiného nevhodného chování mezi spolužáky a upozorní na ně • ví, na koho se obrátit v případě osobních problémů • vnímá rozdíl mezi hrou, šikanou a násilím • v případě potřeby přivolá pomoc pro člověka v ohrožení • zná čísla tísňového volání • správně reaguje v krizové situaci • naslouchá a respektuje pokyny dospělých • zachová klid při vyhlášení poplachu a dále jedná podle pokynů 	<ul style="list-style-type: none"> ○ násilí v médiích • přivolání pomoci <ul style="list-style-type: none"> ○ služby odborné pomoci ○ tísňová volání • mimořádné události <ul style="list-style-type: none"> ○ způsob chování v případě ohrožení ○ nácvik evakuace 	
--	---	--

5.4.2 Přírodověda

Charakteristika předmětu Přírodověda

Vzdělávací oblast:	Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět:	Přírodověda

Vzdělávací oblast člověk a jeho svět směřuje k dovednostem pro praktický život, rozvíjí poznatky a zkušenosti získané v rodině a předškolním vzdělávání, obsahem je poznávání člověka, rodiny, společnosti, přírody, kultury, zdraví.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
počet hodin týdně	-	-	-	1	1 + 1	3

- v tematickém okruhu „**Místo, kde žijeme**“ žáci poznávají nejbližší okolí, pozorují a pojmenovávají věci, jevy a děje v přírodě, vztahy ve společnosti
- v tematickém okruhu „**Lidé kolem nás**“ si žáci osvojují a upevňují základy vhodného chování, úcty a seznamují se se základními právy a povinnostmi občana demokratické společnosti
- v tematickém okruhu „**Rozmanitost přírody**“ se žáci učí poznávat živou a neživou přírodu, uvědomovat si život na Zemi, přispívat k ochraně přírody
- v tematickém okruhu „**Lidé a čas**“ se učí orientovat se v dějinách a čase
- v tematickém okruhu „**Člověk a zdraví**“ získávají základní znalosti o člověku, poučení o zdraví a nemocech, prevenci a první pomoci, učí se poznávat zdraví jako nejcennější hodnotu v životě člověka

Místo realizace: kmenové učebny, počítačová učebna, obecní knihovna, příroda, exkurze např. hvězdárna

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření pracovních návyků v samostatné i skupinové činnosti, utváření vztahu k přírodě, kultuře i okolním světu, objevování a poznávání zajímavých informací, pozitivnímu chování ve vztahu k sobě a okolí, upevňování prevence onemocnění, bezpečnosti a zdraví. Poznávají planetu Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život.

Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé a neživé přírody. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat, hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

Dále poznávají člověka jako živou bytost, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a co je pro člověka vhodné či nevhodné. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech i o bezpečném chování v různých životních situacích. Uvědomují si svoji odpovědnost za své zdraví i za zdraví jiných lidí.

Formy a metody realizace: Ve vyučovací hodině: samostatná i skupinová práce, frontální výuka, krátkodobé nebo dlouhodobé projekty, vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, výukové programy na PC.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby si prostřednictvím encyklopedií, internetu a dokumentárních pořadů samostatně vyhledávali informace;
- vytváříme s žáky sbírky;
- uplatňujeme s žáky poznatky v praxi;
- učíme žáky pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování.

Kompetence k řešení problémů

- pomocí pokusů ověřujeme a prozkoumáváme s žáky jevy a zákonitosti přírody;
- vedeme žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů, porovnání informací a správnému postupu k vyřešení problémů;
- podporujeme u žáků tvořivé myšlení;
- zařazujeme metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami;
- vytváříme myšlenkové mapy pro orientaci při řešení problému.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k používání správné terminologie výběru vhodných postupů;
- učíme žáky výstižně vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Kompetence sociální a personální

- chráníme s žáky živou i neživou přírodu;
- učíme žáky využívat zdroje tak, aby se neničila rovnováha v přírodě;
- utváříme kladný vztah ke zdravému způsobu života;
- zadáváme úkoly vedoucí ke skupinové spolupráci řešení daného úkolu a dáváme jim prostor pro vyjádření jejich postojů a názorů;
- vedeme k respektování odlišných názorů a zkušeností druhých.

Kompetence občanské

- Zařazujeme práci ve skupinách a dbáme na dodržování stanovených pravidel;
- učíme žáky poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, uplatňovat tolerantní chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých;
- zadáváme pokyny tak, aby jim žáci rozuměli a dokázali podle nich pracovat, tím umožňuje každému žákovi zažít úspěch;
- budujeme u žáků ohleduplný vztah k přírodě.

Kompetence pracovní

- při plnění zadaných úkolů vyžadujeme soustavnost, cílevědomost, zodpovědnost, vytrvalost;
- podněcujeme žáky k aktivnímu plnění úkolů v hodině i mimo ni;
- umožňujeme žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat;
- umožňujeme prezentovat výsledky své práce o ochraně životního prostředí a především zdraví svého a jiných;
- poskytujeme žákům různé nástroje a pomůcky a požadujeme od nich bezpečné používání materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování vymezených pravidel;
- pomáháme žákům získat správné návyky k plnění každodenních povinností a udržování příjemného prostředí v individuální i skupinové činnosti.

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Enviromentální výchova - zaměřená na vytváření kladného vztahu k přírodě a na vytváření spoluzodpovědnosti člověka za stav životního prostředí ekosystémy - funkce ekosystémů les, louka, rybník, step, kulturní krajina
základní podmínky života – ochrana biologických druhů
lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody a kulturních památek, změny v krajině, změny v krajině – vliv lidských aktivit na přírodu
vztah člověka k prostředí – příroda a kultura obce a její ochrana, náš životní styl, spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vliv na prostředí

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Osobnostní a sociální výchova

sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika
seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času, plánování učení a studia, cvičení sebekontroly, sebeovládání
psychohygiena – sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, organizace času
poznávání lidí - rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, hledání výhod v odlišnostech
mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy

Multikulturní výchova

etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur
lidské vztahy – tolerance a spolupráce lidí různých kultur, konflikty vznikající z jejich rozdílnosti, předsudky, solidarita, předsudky, diskriminace, empatie, základní morální normy chování

Mediální výchova

interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

objevujeme Evropu a svět- rozmanitost živých organismů v Evropě a ve světě

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Učební osnovy předmětu Přírodověda

Ročník: 4

ROZMANITOST PŘÍRODY		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy • jmenuje základní potřeby života • roztřídí živočichy podle potravy, kterou přijímají • pojmenuje nejznámější zástupce rostlin, živočichů a hub popíše způsob života nejznámějších organismů • pozoruje a popíše základní stavbu těla nejznámějších druhů • třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu klíče a atlasy • zdůvodní význam rostlin, živočichů a hub pro člověka a pro přírodu • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu • změří základní veličiny (délku, hmotnost, objem, teplotu a čas) • zkoumá základní společenstva v obci a jejím okolí • zdůvodní vzájemné podstatné vztahy mezi organismy • jmenuje, jak ovlivňuje činnost člověka vzhled přírody • pozoruje a porovnává základní projevy 	<ul style="list-style-type: none"> • rostliny, houby, živočichové <ul style="list-style-type: none"> ○ znaky života ○ životní potřeby a projevy ○ průběh a způsob života ○ výživa ○ stavba těla ○ význam • voda a vzduch <ul style="list-style-type: none"> ○ výskyt ○ vlastnosti a formy ○ koloběh vody ○ složení vzduchu ○ význam • látky a jejich vlastnosti <ul style="list-style-type: none"> ○ změny látek a skupenství ○ vlastnosti ○ porovnávání a měření veličin • rovnováha v přírodě <ul style="list-style-type: none"> ○ význam ○ vzájemné vztahy mezi organismy ○ základní společenstva • životní podmínky na Zemi <ul style="list-style-type: none"> ○ rozmanitost podmínek ○ význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi • ochrana přírody a životního prostředí <ul style="list-style-type: none"> ○ zodpovědnost lidí 	<p>ČJ – vyhledávání informací HV – vokální činnosti VV – kresba, malba PČ – klíčení rostlin</p> <p>EV – ekosystémy EV – základní podmínky života</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<p>života organismů</p> <ul style="list-style-type: none"> • zjišťuje shody a rozdíly v přizpůsobení organismů různým podmínkám života • vysvětlí význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi • jmenuje skupenství vody • jmenuje výskyt vody v přírodě • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě • rozlišuje aktivity, které mohou prostředí podporovat nebo poškozovat • poukáže v nejbližším přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí • uvědomuje si rizika spojená s pobytem v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ochrana rostlin a živočichů ○ likvidace odpadů • rizika v přírodě <ul style="list-style-type: none"> ○ rizika spojená s pobytem v přírodě 	
---	---	--

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 5

ROZMANITOST PŘÍRODY		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • jmenuje a pozná zástupce nejznámějších druhů v daném společenstvu v různých klimatických podmínkách • popíše nejznámější organismy podle dané osnovy a uvede jejich životní potřeby, projevy, výživu, stavbu těla, způsob života • porovná základní projevy života konkrétních organismů • uvede příklady přizpůsobení organismů různému prostředí • třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy • vysvětlí význam nejznámějších druhů v přírodě a pro člověka • jmenuje základní společenstva • popíše vzájemné vztahy mezi organismy v jednotlivých společenstvech • zdůvodní důležitost rovnováhy živé a neživé přírody • ohrožené organismy • zjišťuje vodivost látek • třídí látky na vodiče a nevodiče • popíše nejdůležitější vlastnosti vody a vzduchu • popíše koloběh vody • jmenuje složení vzduchu • zdůvodní význam vody a vzduchu pro život 	<ul style="list-style-type: none"> • rostliny, houby, živočichové <ul style="list-style-type: none"> ○ životní potřeby a projevy ○ průběh a způsob života ○ výživa ○ stavba těla ○ význam • nerosty, horniny a půda <ul style="list-style-type: none"> ○ hospodářsky významné horniny a nerosty ○ zvětrávání ○ vznik půdy a její význam • látky a jejich vlastnosti • energie a její využití <ul style="list-style-type: none"> ○ obnovitelné a neobnovitelné zdroje • rovnováha v přírodě <ul style="list-style-type: none"> ○ význam ○ vzájemné vztahy mezi organismy ○ základní společenstva • životní podmínky na Zemi <ul style="list-style-type: none"> ○ rozmanitost podmínek ○ podnebí • vesmír a Země <ul style="list-style-type: none"> ○ sluneční soustava ○ den a noc ○ roční období ○ výzkum vesmíru • ochrana přírody a životního prostředí <ul style="list-style-type: none"> ○ zodpovědnost lidí 	<p>ČJ – vyhledávání informací HV – vokální činnosti VV – kresba, malba PČ – klíčení rostlin</p> <p>EV – ekosystémy EV – základní podmínky života</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<p>na Zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> • jmenuje a pozná některé významné horniny a nerosty porovnává vlastnosti hornin a nerostů • vysvětlí vznik půdy • jmenuje jednotlivé složky půdy • porovná půdy podle barvy, struktury • vysvětlí význam některých hospodářsky významných hornin, nerostů a půdy • na modelu předvede otáčení Země kolem Slunce a otáčení Země kolem své osy • vysvětlí význam Slunce pro život • popíše a zdůvodní střídání denních dob a ročních období • vyjmenuje planety sluneční soustavy • popíše základní fáze Měsíce • jmenuje základní podmínky života • zdůvodní význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi • vysvětlí pojmy počasí a podnebí • popíše rozvrstvení podnebných pásů • charakterizuje podnebné pásy a typy krajín na Zemi z hlediska teploty a množství srážek • posoudí aktivity člověka v přírodě a rozliší ty které ničí životní prostředí • navrhne konkrétní činnosti k ochraně životního prostředí • seznamuje se s globálními problémy • učí se udržitelnému způsobu života • nacvičuje způsoby chování při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ochrana a tvorba životního prostředí ○ ochrana rostlin a živočichů ○ likvidace odpadů ○ živelné pohromy a ekologické katastrofy • rizika v přírodě <ul style="list-style-type: none"> ○ mimořádné události a ochrana před nimi 	
--	--	--

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s formami a druhy energií a jejich zdroji zachází bezpečně s technikou • uvede základní suroviny pro výrobu některých látek 		
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí fungování jednotlivých orgánových soustav • na vyobrazení popíše kostru a jednotlivé orgány • jmenuje a ukazuje na sobě části lidského těla • popíše odlišné znaky mezi mužem a ženou • rozliší jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození • zná způsoby ochrany zdraví • uvědomuje si důležitost pitného a pohybového režimu • umí správnou techniku čištění zubů • podporuje vlastní zdravý způsob života • rozpozná život ohrožující zranění • ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • rozpozná krizové situace a chová se přiměřeně • seznamuje se s obsahem lékárničky • zná algoritmus chování při hromadném ohrožení • využívá znalosti důležitých telefonních čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo <ul style="list-style-type: none"> ○ stavba ○ základní funkce a projevy ○ životní potřeby ○ pohlavní rozdíly ○ základy lidské reprodukce ○ vývoj jedince ○ dospívání • péče o zdraví <ul style="list-style-type: none"> ○ zdravý životní styl ○ denní režim ○ zdravá výživa ○ pitný režim ○ uchovávání potravin ○ nemoci a úrazy ○ prevence úrazů a nemocí ○ první pomoc ○ hygiena • návykové látky, závislosti a zdraví <ul style="list-style-type: none"> ○ návykové látky ○ hrací automaty a počítače (internet) ○ závislost ○ odmítání ○ prevence • partnerství a rodičovství 	

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> a umí přivolat pomoc • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s hygienou a zdravím • účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty daného věku • rozlišuje typy partnerských vztahů a rodin • uvědomuje si důležitost partnerství v životě • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • označuje nebezpečné látky • uvědomuje si rizika spojená s pohybem v kyberprostoru • rozpozná znaky šikany a upozorní na ni • rozpozná znaky patologického chování a ví, kde hledat pomoc • jako účastník silničního provozu přizpůsobuje své chování dopravní situaci • nacvičuje evakuaci školy 	<ul style="list-style-type: none"> ○ rodina, vztahy v rodině ○ partnerské vztahy ○ základy sexuální výchovy • osobní bezpečí, krizové situace <ul style="list-style-type: none"> ○ označování nebezpečných látek ○ bezpečné chování v rizikovém prostředí ○ bezpečné chování v silničním provozu ○ dopravní značení ○ předcházení rizikovým situacím ○ šikana a jiné formy násilí ○ násilí v médiích • přivolání pomoci <ul style="list-style-type: none"> ○ služby odborné pomoci ○ tísňová volání • mimořádné události <ul style="list-style-type: none"> ○ způsob chování v případě ohrožení ○ nácvik evakuace 	
LIDÉ KOLEM NÁS		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje základní sociální problémy ve společnosti • uvědomuje důležitost prosociálního chování • jmenuje nejvýznamnější globální problémy 	<ul style="list-style-type: none"> • základní globální problémy <ul style="list-style-type: none"> ○ významné sociální problémy ○ konzumní společnost ○ nesnášenlivost ○ globální problémy přírodního 	

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<p>přírodního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • navrhuje možnosti zlepšení či řešení těchto problémů	<p>prostředí</p>	
--	------------------	--

5.4.3 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu Vlastivěda

Vzdělávací oblast:	Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět:	Vlastivěda

Časové vymezení: Vyučovací předmět vlastivěda se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
počet hodin týdně	-	-	-	2	2	4

Místo realizace:

Předmět se vyučuje v kmenové třídě, knihovně, počítačové učebně, v okolí školy, na vycházkách do terénu, na exkurzích.

Obsahové vymezení předmětu:

V předmětu Vlastivěda je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět ve vybraných třech okruzích:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují se vzdálenějšími jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozoruje a přemýšlí o nich. Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Propojením této oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností pomáhá žákovi zvládat nové životní situace, upevňovat pracovní a režimové návyky.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí chápe organizaci života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly probudit kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet vztah k naší zemi a k evropanství. Seznamují se s problémy, které provázejí soužití lidí, celé společnosti nebo i globální problémy. Žáci poznávají, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Poznávají historii a současnost České republiky i v kontextu Evropy.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti;
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací;
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech;
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů;
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů);
- utváření ohleduplného vztahu ke kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně;
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí;
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět.

Cíle v oblasti postojů:

- mám rád místo, kde žiji, vážím si tradic rodiště, regionu i celé vlasti;
- patřím k svému národu, jsem na něj hrdý;
- vážím si tradic a kultury ostatních národů a etnik, respektuji jejich svobodu a nezávislost;
- mám úctu k lidským právům a demokracii.

Cíle v oblasti dovedností a schopností:

- pomocí jednoduchých měřičských pomůcek nakreslit plán okolí školy, domu, zahrady;
- použít kompasu a směrové růžice k orientaci v krajině a na mapě podle světových stran hlavních i vedlejších;
- pracovat s mapami jako hlavním zdrojem informací o určitém území;

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

- vyhledávat informace v literatuře, časopisech, novinách, orientovat se v jízdním řádu, telefonním seznamu, poštovních směrovacích číslech;
- poskytnout základní informace o místě, ve kterém žijí, a o svém regionu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zakládání pokusů, experimentování, porovnávání výsledků a vyvození závěrů pro využití v budoucnosti;
- nabízíme žákům různé zdroje informací;
- vedeme žáka k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů (encyklopedie, přírodovědné knihy a časopisy...);
- provádíme výklad učiva jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech;
- vedeme žáka k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů a uvádíme věci do souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme problémové úkoly;
- objasňujeme více druhů řešení;
- vedeme žáky k řešení problémů, volbě vhodných způsobů řešení, k užití zkušeností a logiky;
- učíme žáka prakticky ověřit svůj postup řešení;
- společně s žáky vytváří pravidla a kritéria hodnocení;
- umožňujeme žákovi sledovat vlastní pokrok při řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- nabízíme různé texty, záznamy, audio i videotechniku sloužící k diskusi a nalezení řešení problému;
- pomáháme žákovi porozumět různým typům textů a záznamů i obrazového materiálu;
- poskytujeme žákovi informační a komunikační prostředky a technologie;
- vedeme žáka k efektivnímu využívání těchto prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

- poskytujeme žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení;
- umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel práce ve skupině;
- učíme žáky podílet se na příjemné atmosféře ve skupině;
- jsme žákům rádcem;

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

- učíme žáka v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat;
- umožňujeme žákům klást otázky, podílet se na diskuzi na dané téma.

Kompetence občanské

- učíme žáky znát požadavky na kvalitní životní prostředí a posilovat pozitivní vztah k přírodě;
- učíme žáka chápat základní ekologické souvislosti;
- dáváme věci, jevy do souvislostí;
- uznáváme možnost volby při rozhodování;
- umožňujeme žákovi rozhodovat se podle dané situace v zájmu podpory a ochrany zdraví;
- učíme poskytovat účinnou pomoc dle svých možností;
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí.

Kompetence pracovní

- učíme žáka používat materiály, pomůcky a vybavení a dodržovat vymezená pravidla;
- předkládáme různá rizika a následky činnosti ve vztahu k lidem, ale i k přírodě;
- vedeme žáka k dokončení práce v co nejlepší kvalitě;
- vedeme žáka k zodpovědnému přístupu k práci z důvodu ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z důvodu ochrany životního prostředí.

V předmětu budou realizována tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

rozvoj schopnosti poznávání- orientace v krajině a na mapě, data z české historie, realie ČR, realie Evropy, regiony, poznávání pověstí a památek ČR

poznávání lidí- pravidla soužití lidí ve třídě, škole, v rodině, ve společnosti, dopravě

mezilidské vztahy - soužití lidí ve třídě, ve společnosti, třídní pravidla, pravidla silničního provozu

komunikace - komunikace při skupinové práci, komunikace mezi lidmi, diskuse, prezentace prací, problémy komunikace rozdílných národností

řešení problémů a rozhodovací dovednosti - řešení problémů v mezilidských vztazích, globální problémy, orientace v okolní krajině, rozhodování se v silniční dopravě podle pravidel bezpečnosti

hodnoty, postoje a praktická etika - pravidla soužití lidí ve třídě, škole, v rodině, ve společnosti, dopravě, rozvoj schopnosti rozhodnout se v kritických okamžicích, vztah k rodné vlasti, obci, k památkám, zákonům, vztah k hmotnému a nehmotnému majetku

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Výchova demokratického občana

občan, občanská společnost a škola- soužití lidí ve třídě, škole, povinnosti a práva dětí
občan, občanská společnost a stát- práva a povinnosti lidí, pravidla silničního provozu
formy participace občanů v politickém životě- volby, správa a samospráva (třídní, místní, krajská)
principy demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování - základy státního zřízení a politického systému ČR, správa a samospráva (třídní, místní, krajská), principy demokracie

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá - realie států Evropy, práce s internetem, zážitky z cest do zahraničí
objevujeme Evropu a svět- realie států Evropy, práce s internetem, zážitky z cest do zahraničí
jsme Evropané - ČR stát EU, poloha ČR v Evropě

Multikulturní výchova

kulturní diference - kulturní rozdíly v evropských státech, kulturní rozdíly národnostních menšin v ČR, globální problémy, problémy v komunikaci
multikulturalita - kulturní rozdíly v evropských státech, národnostní menšiny v ČR, globální problémy
princip sociálního smíru a solidarity - rasismus, pomoc nemocným a sociálně slabším
lidské vztahy - vztahy mezi lidmi jiné národnosti

Environmentální výchova

lidské aktivity a problémy životního prostředí -zemědělství, průmysl, vliv člověka na živou přírodu a životní prostředí, chráněná území, ochrana životního prostředí
vztah člověka k prostředí - vytváření vztahu k okolí kolem školy, ve třídě, ve státu

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Učební osnovy předmětu Vlastivěda

Ročník: 4.

MÍSTO, KDE ŽIJEME		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • určí hlavní a vedlejší světové strany na mapě, zná jejich zkratky • zorientuje mapu v přírodě pomocí buzoly, významných orientačních bodů • orientuje se na mapě • rozlišuje globus, mapa, plán a základní typy map • s pomocí legendy čte v mapě • ukáže na mapě Prahu a další krajská města • vyjmenuje některé historické památky Prahy • vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury a charakterizuje je • vysvětlí důležitost a funkci zemědělství a průmyslu • zná jméno kraje, ve kterém žije • ukáže na mapě místo svého prázdninového pobytu a vypráví o něm • porovná vybrané místo s místem svého bydliště (kultura, průmysl, obyvatelé, krajina, města, vesnice, venkov, zemědělství) • popíše polohu ČR a ukáže její hranice • vyjmenuje sousední státy a ukáže na mapě hranice • určí polohu sousedních států pomocí světových stran • určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem 	<ul style="list-style-type: none"> • obec <ul style="list-style-type: none"> ○ její části ○ významné budovy v obci ○ poloha v krajině ○ okolí školy ○ dopravní síť • okolní krajina <ul style="list-style-type: none"> ○ zemský povrch ○ vodstvo ○ půda ○ vliv krajiny na život lidí a naopak ○ orientační body a linie ○ světové strany • regiony ČR <ul style="list-style-type: none"> ○ Praha a ostatní kraje ○ těžba a průmysl ○ zemědělství • mapy <ul style="list-style-type: none"> ○ měřítko a legenda • naše vlast – Česká republika <ul style="list-style-type: none"> ○ státní symboly ○ základy státního zřízení ○ politický systém ○ státní správa a samospráva ○ bezpečnostní složky státu 	<p>TV – vycházky do přírody, orientace v přírodě PŘ – přírodní zajímavosti, nerosty, koloběh vody, skupenství vody PŘ – ochrana přírody a životního prostředí PŘ – člověk a jeho zdraví AJ – počasí ČJ – komunikační a slohová výchova</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VDO – občan, občanská společnost a stát OSV – schopnost poznávání OSV – řešení problémů a rozhodovací schopnosti VMEGS – jsme Evropané MKV – kulturní diference MKV – multikulturalita</p> <p>exkurze nebo výlet za poznáním historických a kulturních míst v okolí</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<p>ke krajině a státu</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná a ukáže na mapě Čechy, Moravu a Slezsko, jmenuje národnosti a některé národnostní menšiny • popíše hlavní znaky demokratického státu • vyjmenuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce • vysvětlí funkci místní samosprávy • rozlišuje státní symboly a jejich význam • ukáže svou obec na mapě • jmenuje části obce • jmenuje a zakreslí na plánu obce význačné budovy • popíše cestu do školy ze svého bydliště, označí kritické body • vyhledá na mapě pohoří, nížiny, hory, vodstvo, rozšíření půd, obce a města, přírodní a historické památky • vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím, určí podnebí v ČR • vysvětlí jaký má vliv počasí, podnebí a půda na zemědělství v dané oblasti • vyjmenuje negativní a pozitivní vlivy na přírodu a životní prostředí • popíše vliv lidí na krajinu • zdůvodní funkci chráněných krajinných oblastí, národních parků a rezervací • vyhledá na mapě nejznámější národní parky, chráněné krajinné oblasti 		
LIDÉ KOLEM NÁS		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • učí se obhájit a odůvodnit své názory • vyvodí a respektuje pravidla chování ve třídě, ve škole, v rodině, v obci • zná princip voleb • popíše možné následky při porušování pravidel • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, které nelze tolerovat a které porušuje základní lidská práva nebo demokratické principy • popíše funkci policie a soudů • jmenuje významné kulturní památky a kulturní instituce • zná typické znaky uměleckých slohů (románský, gotika, renesance) 	<ul style="list-style-type: none"> • soužití lidí <ul style="list-style-type: none"> ○ principy demokracie ○ politické strany • právo a spravedlnost <ul style="list-style-type: none"> ○ protiprávní chování ○ právní ochrana občanů a majetku • kultura <ul style="list-style-type: none"> ○ instituce ○ památky ○ umělecké slohy 	<p>ČJ – komunikační a slohová výchova M – slovní úlohy s penězi</p> <p>OSV – hodnoty, postoje a praktická etika OSV – poznávání lidí OSV – mezilidské vztahy OSV – komunikace VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VDO – občan, občanská společnost a škola MKV – princip sociálního smíru a solidarity</p>
LIDÉ A ČAS		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v čase • vyznačí na číselné ose významná historická data • chápe časový sled historických událostí • orientuje se v kalendáři • seznamuje se s vývojem člověka (ontogeneze) • porovná rozdílný způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti • jmenuje nejdůležitější osobnosti a události českých dějin • objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád <ul style="list-style-type: none"> ○ kalendář ○ dějiny jako časový sled událostí ○ letopočet • současnost a minulost v našem životě <ul style="list-style-type: none"> ○ proměny způsobu života ○ průběh lidského života ○ státní svátky a významné dny • regionální památky <ul style="list-style-type: none"> ○ lidé a obory zkoumající minulost • báje, mýty a pověsti <ul style="list-style-type: none"> ○ minulost kraje a předků ○ regionální a národní pověsti 	<p>ČJ – významné osobnosti, literární výchova ČJ – pověsti M – číselná osa VV – malba, kresba</p> <p>OSV – hodnoty, postoje a praktická etika</p> <p>exkurze a výlety na významná místa ČR</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá státní svátky a významné dny v kalendáři • vyhledá regionální památky na mapě, v literatuře • pozná nejvýznamnější památky na fotografii • zdůvodní význam kulturních památek • seznamuje se s minulostí kraje a předků • vyhledává jednoduché historické údaje o osídlení • seznamuje se s pověstmi • rozlišuje mezi pověstí a skutečnou událostí • poznává dějiny vlasti prostřednictvím četby • vypráví regionální pověst		
--	--	--

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 5.

MÍSTO, KDE ŽIJEME		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • zná a ukáže na mapě kontinenty, oceány • vyhledá na mapě a pojmenuje některé evropské ostrovy a poloostrovy • uvede význam dopravy, cestovního ruchu a služeb • vysvětlí význam EU • sděluje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z cestování • porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích • zná sousední státy a hlavní města • určí polohu ČR v rámci Evropy • popíše polohu hlavního města Prahy • jmenuje a vyhledá na mapě Prahy významné historické památky • vyhledává v literatuře typické regionální zvláštnosti přírody, počet a hustotu obyvatel, průmysl, zemědělství, dopravu, cestovní ruch a kulturu evropských států • určí polohu pomocí světových stran • ukáže na mapě Evropu, státy Evropy a jejich hlavní města • vyhledá a ukáže v mapě světa, Evropy, ČR, regionu typické regionální zvláštnosti přírody, povrch, vodstvo, jména měst a obcí, přírodní podmínky, kulturní a historické památky • ukáže na mapě ČR polohu obce 	<ul style="list-style-type: none"> • okolní krajina <ul style="list-style-type: none"> ○ zemský povrch ○ vodstvo ○ půda ○ vliv krajiny na život lidí a naopak ○ orientační body a linie ○ světové strany • regiony ČR <ul style="list-style-type: none"> ○ Praha a ostatní kraje ○ těžba a průmysl ○ zemědělství • mapy <ul style="list-style-type: none"> ○ měřítko a legenda • naše vlast – Česká republika <ul style="list-style-type: none"> ○ státní symboly ○ základy státního zřízení ○ politický systém ○ státní správa a samospráva ○ bezpečnostní složky státu ○ služby a obchod • Evropa a svět <ul style="list-style-type: none"> ○ kontinenty ○ evropské státy ○ EU ○ cestování 	<p>TV – vycházky do přírody M – měření vzdálenosti a přepočítání na skutečnou vzdálenost PŘ – rozmanitost přírody v Evropě a u nás PŘ – ochrana přírody a životního prostředí ČJ – pověsti a báje INF – elektronické zdroje informací</p> <p>OSV – hodnoty, postoje a praktická etika OSV – rozvoj schopnosti poznávání OSV – schopnost poznávání OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO – občan, občanská společnost a stát VDO – formy participace občanů v politickém životě VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VDO – občan, občanská společnost a stát VMEGS – Evropa a svět nás zajímá VMEGS – objevujeme Evropu a svět VMEGS – jsme Evropané MKV – princip sociálního smíru MKV – kulturní diference MKV – multikulturalita EV – Vztah člověka k prostředí EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • měří na mapě vzdálenosti, užívá k tomu grafické měřítko • vyjmenuje orgány státní moci a některé jejich zástupce a vysvětlí jejich význam • zná jméno starosty obce a vysvětlí jeho význam • jmenuje a popíše státní symboly a jejich užití • uvědomuje si rozdílnost kultur • uvědomuje si problém v komunikaci mezi lidmi odlišných národnostních menšin • jmenuje některé kulturní instituce 		
LIDÉ KOLEM NÁS		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje základní vztahy mezi lidmi • všímá si rozdílů mezi jednotlivci • vyjmenuje základní typy církví • uvede problémy lidské nesnášenlivosti • všímá si některých sociálních problémů • chápe důležitost charitativní činnosti • vyjmenuje některé světové organizace • zná prvky a principy demokracie • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, které už nelze tolerovat • rozpozná chování, které porušuje základní lidská práva, práva dítěte nebo demokratické principy • popíše možné následky při porušování pravidel • zdůvodní význam policie, soudů a armády • uvede základní znaky baroka 	<ul style="list-style-type: none"> • soužití lidí <ul style="list-style-type: none"> ○ principy demokracie ○ politické strany ○ světové organizace ○ církve ○ charitativní činnosti • právo a spravedlnost <ul style="list-style-type: none"> ○ protiprávní chování ○ právní ochrana občanů a majetku • kultura <ul style="list-style-type: none"> ○ instituce ○ památky ○ umělecké slohy • finanční gramotnost 	<p>ČJ – dialog, diskuse M – lovní úlohy s penězi, převody měny AJ – měna v Anglii a USA</p> <p>OSV – poznávání lidí OSV – mezilidské vztahy OSV – komunikace OSV – hodnoty, postoje a praktická etika VDO – občanská společnost a škola VDO – občan, občanská společnost a stát VDO – principy demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování VDO – formy participace občanů v politickém životě MKV – princip sociálního smíru a solidarity</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze • posuzuje reálnost nákupu na základě svých finančních možností • uvědomuje si nutnost tvorby finanční rezervy • zná rizika půjček 		
LIDÉ A ČAS		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v čase • vyznačí na číselné ose významná historická data • chápe časový sled historických událostí • orientuje se v kalendáři • seznamuje se s vývojem člověka (ontogeneze) • porovná rozdílný způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti • jmenuje nejdůležitější osobnosti a události českých dějin • objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů • vyhledá státní svátky a významné dny v kalendáři • vyhledá regionální památky na mapě, v literatuře • pozná nejvýznamnější památky na fotografii • zdůvodní význam kulturních památek • seznamuje se s minulostí kraje a předků 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád <ul style="list-style-type: none"> ○ kalendář ○ dějiny jako časový sled událostí ○ letopočet • současnost a minulost v našem životě <ul style="list-style-type: none"> ○ proměny způsobu života ○ průběh lidského života ○ státní svátky a významné dny • regionální památky <ul style="list-style-type: none"> ○ lidé a obory zkoumající minulost • báje, mýty a pověsti <ul style="list-style-type: none"> ○ minulost kraje a předků ○ regionální a národní pověsti 	<p>M – převody jednotek času, časová přímka ČJ – zpracování informací ČJ – báje a pověsti INF – práce s PC VV – malba a kresba</p> <p>OSV – schopnost poznávání OSV – hodnoty, postoje a praktická etika</p> <p>návštěva kulturních akcí, historických památek, muzeí</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává jednoduché historické údaje o osídlení • seznamuje se s pověstmi • rozlišuje mezi pověstí a skutečnou událostí • poznává dějiny vlasti prostřednictvím četby • vypráví regionální pověst		
--	--	--

5.5 Umění a kultura

5.5.1 Hudební výchova

Charakteristika předmětu Hudební výchova

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura
Vyučovací předmět:	Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících.

Ročník	1	2.	3.	4.	5.	celkem
počet hodin týdně	1	1	1	1	1	5

Vzdělávání v předmětu Hudební výchova podněcuje, rozvíjí a kultivuje přirozenou potřebu setkávání s hudbou, vytváří pro žáky příležitost učit se, zapojit se a dosáhnout radostných zážitků.

Obohacuje estetické vnímání a prožívání světa, vytváří prostor pro rozvoj tvořivých schopností žáků. Zprostředkovává umělecké zážitky a přispívá k poznání, že umění minulosti i současnosti emocionálně působí na sbližování lidí různých národností.

V počáteční etapě základního vzdělání si klade hudební výchova za cíl vzbudit zájem žáka o setkávání s hudbou a rozvíjet jeho elementární hudební dovednosti prostřednictvím pěveckých, rytmických, poslechových, instrumentálních a pohybových činností.

Ve vzdělávacím předmětu hudební výchova směřuje výuku specificky s ohledem na vrozené hudební vlohy každého žáka k:

- rozvoji hudebního a emocionálního cítění;
- rozvoji hudebního sluchu;
- objevování souvislostí mezi slovním a hudebním rytmem a pohybovým vyjádřením (pohyb je prostředkem pro rozvíjení všech hudebních činností);
- práci s hudebně nerozvinutými žáky;
- postupnému vytváření a upevňování základních pěveckých návyků.

Místo realizace: kmenové učebny

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace;
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot;
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností;
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života;
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- podněcujeme žáky k utváření správných pěveckých návyků, postojů;
- vedeme k sebehodnocení a pochopení, proč se danému učivu učí hledání způsobu sebezdokonalování;
- vedeme k porozumění hudebně vyjadřovacím prostředků a společenským funkcím hudby;
- užíváme kladné motivace pro získávání zájmu o hudbu;
- seznamujeme se základními návyky a dovednostmi v jednotlivých oblastech hudebních činností (hlasové, rytmické, instrumentální, poslechové, pohybové) a vše podporujeme osobním příkladem.

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky osvojené poznatky aplikovat v praxi;
- dáváme prostor pro využívání různých informačních zdrojů při hledání správného řešení (knihy, média, internet);
- podporujeme u žáků schopnost obhájit svůj názor při subjektivním hodnocení umění;
- vedeme k dodržování pravidel komunikace a spolupráce při práci ve skupině a toleranci odlišného názoru;

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

- snažíme se najít příčiny neúspěchu a citlivým přístupem za pomoci dětského kolektivu je pomáháme odstraňovat a následně rozvíjet kvalitu hlasových, pohybových dovedností jedince, podpoříme ho důvěrou.

Kompetence komunikativní

- učíme žáky rozumět komunikačním prostředkům hudby a používat je;
- umožňujeme žákům vyjadřovat dojmy z uměleckého díla verbálními i neverbálními prostředky;
- motivujeme žáky k osobitému a sebevědomému projevu;
- učíme žáka porozumět a pracovat s notovým záznamem, vysvětlujeme a na konkrétních příkladech a ukazujeme, že skladba nebo píseň může být i osobním sdělením, poselstvím pro druhé.

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme spolupracovat ve skupině, přijímat role a úkoly, které plní ve skupině;
- seznamujeme žáky se zásadami a pravidly slušného chování na kulturních akcích a dbáme na jejich dodržování;
- respektujeme osobní názory žáků, vedeme je k ohleduplnosti a respektování názoru druhých;
- učíme žáky hodnotit svoje výkony i výkony ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu a učíme je chápat, že každý člověk je různě nadaný;
- připravujeme různé soutěže, kvízy a rytmicko-melodické hry, které vyžadují práci ve skupině, pomáháme žákovi získat pocit potřeby, důležitosti, sebedůvěry.

Kompetence občanské

- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do kulturního dění;
- rozvíjíme úctu k tradicím, kulturnímu a historickému dědictví našeho národa.

Kompetence pracovní

- seznamujeme se základy hlasové hygieny, učíme správnému držení těla při zpěvu, demonstrujeme mu možnosti práce s lidským hlasem;
- prostřednictvím vybrané hudby navozujeme harmonizující prostředí, které snižuje vnitřní napětí žáků, odstraňuje nesoustředěnost a optimalizuje jejich výkony.

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování
Sebepoznání a sebepojetí - moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích

Psychohygienu - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění relaxace

Mezilidské vztahy – empatie a pohled na svět očima druhého,

Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov

Kooperace a kompetice- instrumentální doprovod písní

Environmentální výchova

Vztah člověka k prostředí - příroda a její ochrana

Multikulturní výchova

Kulturní diference – respektování zvláštností různých etnik

Multikulturalita – Vzájemné obohacování lidí z různého kulturního prostředí

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá - lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy a světa

Objevujeme Evropu a svět

Mediální výchova

Fungování a vliv médií ve společnosti

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Učební osnovy předmětu Hudební výchova

Ročník: 1.

výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • provádí dechová a hlasová cvičení • osvojuje si správné pěvecké návyky – lehké nasazení, zřetelná výslovnost, správné dýchání • ovládá slova vybraných písní • melodizuje jednoduchá říkadla a slovní spojení dle svých schopností • pokouší se rytmizovat krátký úsek textu/říkadla • využívá hry na tělo • s pomocí učitele využívá vhodných hudebních nástrojů Orffova instrumentáře k doprovodu písní a k rytmickým cvičením • spontánně reaguje pohybem na hudbu • pochoduje a tančí podle rytmu hudebního doprovodu • vyjadřuje svůj emocionální prožitek z hudby • rozliší tóny dlouhé a krátké, vysoké a hluboké, silné a slabé • rozlišuje zvuky, lidský hlas, hudební nástroj • osvojuje si návyky při poslechu hudby • rozpoznává některé hudební nástroje • seznamuje se s hymnou ČR • odlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální • porovná dva tóny lišící se některou ze svých kvalit 	<ul style="list-style-type: none"> • vokální činnosti • rytmické činnosti • instrumentální činnosti • hudebně pohybové činnosti • poslechové činnosti • hudebně teoretické znalosti 	<p>ČJ – rytmizace říkadel a básní TV – pohybové hry s hudbou VV – hudba jako podkres při práci</p> <p>OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – kooperace a kompetice OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – komunikace OSV – kreativita MV – kulturní diference VMEGS – Evropa a svět nás zajímá</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 2.

výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase • melodizuje jednoduché texty • provádí dechová a hlasová cvičení • osvojuje si správné pěvecké návyky – lehké nasazení, zřetelná výslovnost, správné dýchání • ovládá slova vybraných písní • pokouší se samostatně realizovat jednoduchý rytmický doprovod na některý z Orffových nástrojů • pokouší se rytmizovat krátký text • pohybově doprovodí píseň ve 2/4 taktu • osvojuje si taneční kroky • pohybově vyjadřuje tempo, dynamiku, směr melodie a zkouší vyjádřit svůj emocionální prožitek z hudby • rozlišuje vlastnosti tónů - výška, délka, síla, barva • osvojuje si návyky při poslechu • rozpoznává některé hudební nástroje • rozliší zvukovou barvu vybraných hudebních nástrojů • seznámí se s vybranými hudebními skladateli • rozlišuje hudbu pochodovou, taneční, ukolébavku • porovná dva tóny lišící se některou ze svých kvalit 	<ul style="list-style-type: none"> • vokální činnosti • rytmické činnosti • instrumentální činnosti • hudebně pohybové činnosti • poslechové činnosti • hudebně teoretické znalosti 	<p>ČJ – rytmizace říkadel a básní TV – pohybové hry s hudbou VV – hudba jako podkres při práci</p> <p>OSV – sebezpoznání a sebepojetí OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – kooperace a kompetice OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – komunikace OSV – kreativita MV – kulturní diference VMEGS – Evropa a svět nás zajímá</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 3.

výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase • provádí dechová a hlasová cvičení • prohlubuje si správné pěvecké návyky – lehké nasazení, zřetelná výslovnost, správné dýchání • ovládá slova vybraných písní • melodizuje jednoduchá říkadla a slovní spojení dle svých schopností • rytmizuje jednoduchý text • samostatně realizuje jednoduchý rytmický doprovod na některý z Orffových nástrojů • hraje na rytmické hudební nástroje a nástroje z Orffova instrumentáře podle individuálních dispozic • spontánně reaguje pohybem na znějící hudbu • pohybově vyjadřuje hudební výraz a náladu skladby • pohybem v prostoru vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku a směr melodie • rozlišuje vlastnosti tónů - výška, délka, síla, barva • seznamuje se s vybranými hudebními skladateli • poslouchá hudební ukázky • snaží se rozpoznat vybrané hudební nástroje • rozliší sólový a sborový zpěv • rozlišuje hudbu pochodovou, taneční, ukolébavku • rozliší skladby vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální • popíše průběh melodie • v grafickém zápisu rozliší noty/tóny a porovná jejich jednotlivé kvality 	<ul style="list-style-type: none"> • vokální činnosti • rytmické činnosti • instrumentální činnosti • hudebně pohybové činnosti • poslechové činnosti • hudebně teoretické znalosti 	<p>ČJ – rytmizace říkadel a básní AJ – písničky, básničky TV – pohybové hry s hudbou VV – hudba jako podkres při práci</p> <p>OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – kooperace a kompetice OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – komunikace OSV – kreativita MV – kulturní diference VMEGS – Evropa a svět nás zajímá</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 4

výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase v durových a mollových tóninách • provádí dechová a hlasová cvičení • uplatňuje správné pěvecké návyky – správné dýchání a držení těla, lehké nasazení, zřetelná výslovnost • ovládá slova vybraných písní • melodizuje jednoduchá říkadla a slovní spojení dle svých schopností • naznačí rytmus a metrum písně • vytváří a realizuje rytmické doprovody písní pomocí hry na tělo nebo Orffovy nástroje podle individuálních dispozic • v hrubých obrysech se orientuje v zápisu jednoduché písně, podle zápisu not pozná melodii stoupavou a klesavou • snaží se o pohybové ztvárnění hudby • předvede některé základní taneční kroky • pohybově vyjadřuje hudební výraz a náladu • rozlišuje vlastnosti tónů - výška, délka, síla, barva • seznamuje se s vybranými hudebními skladateli • pokouší se rozpoznat vybrané hudební ukázky • identifikuje vybrané hudební nástroje • rozpozná výrazné melodické, rytmické, tempové a dynamické změny v proudu hudby • rozliší sólový a sborový zpěv • rozlišuje hudbu pochodovou, taneční, ukolébavku • v hrubých obrysech se orientuje v zápisu jednoduché písně 	<ul style="list-style-type: none"> • vokální činnosti • rytmické činnosti • instrumentální činnosti • hudebně pohybové činnosti • poslechové činnosti • hudebně teoretické znalosti 	<p>AJ – písničky, básničky ČJ – rytmizace říkadel a básní TV – pohybové hry s hudbou VV – hudba jako podkres při práci</p> <p>OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – kooperace a kompetice OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – komunikace OSV – kreativita MV – kulturní diference VMEGS – Evropa a svět nás zajímá</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 5.

výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje správné pěvecké návyky, dbá na správné držení těla, správné dýchání a zřetelnou výslovnost • zpívá dle svých dispozic v jednohlase nebo jednoduchém dvojhlasu v durových i mollových tóninách, využívá získané pěvecké dovednosti • ovládá slova vybraných písní • dle svých schopností instrumentálně realizuje píseň/skladbu (popř. její část nebo složku) podle jejího zápisu, improvizuje jednoduché doprovody k písním, k jejich realizaci využívá hru na tělo nebo Orffovy nástroje • podle zápisu not pozná melodii stoupavou a klesavou • využívá osvojené základní taneční kroky ke ztvárnění hudby pohybem • dle svých možností se pokouší pohybově improvizovat • pohybově vyjadřuje hudební výraz a náladu skladby • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků • rozpoznává některé hudební nástroje • poznává některé významné hudební skladatele, seznamuje se s jejich životními osudy a tvorbou • poslouchá vybrané skladby, vyjadřuje své emocionální dojmy z poslechu • rozpoznává hudbu určenou k zábavě a slavnostním příležitostem • rozpozná formu jednoduché písně či skladby (sloka, refrén, motiv, rondo) 	<ul style="list-style-type: none"> • vokální činnosti • rytmické činnosti • instrumentální činnosti • hudebně pohybové činnosti • poslechové činnosti • hudebně teoretické znalosti 	<p>AJ – písničky, básničky ČJ – rytmizace říkadel a básní TV – pohybové hry s hudbou VV – hudba jako podkres při práci</p> <p>OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – kooperace a kompetice OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – komunikace OSV – kreativita MV – kulturní diference VMEGS – Evropa a svět nás zajímá</p>

5.5.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura
Vyučovací předmět:	Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
počet hodin týdně	1	1	1	2	2	7

Vzdělávací obsah je rozdělen do tří tematických celků:

- Výtvarné vyjádření skutečnosti
- Práce dekorativní a prostorové
- Výtvarné umění

Místo realizace: v kmenové třídě, v exteriéru

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace;
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot;

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností;
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života;
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.

Vzdělávací obsah předmětu napomáhá k rozvíjení tvořivosti a vnímavosti k sobě samému i okolnímu světu. Přispívá ke kultivaci osobnosti žáka tím, že dává prostor pro uplatnění jeho tvořivých schopností a zprostředkovává mu umělecké zážitky prostřednictvím vlastní tvorby. Naplňuje přirozenou potřebu projevit se. Ve výuce je možné přiblížit žákům výtvarné umění a působit tak na jejich estetické vnímání. Získané dovednosti mohou obohatit život v podobě náplně zájmových činností. Ve výtvarné výchově dochází k poznávání prostředků výtvarného jazyka. Prostřednictvím tvůrčích činností zaměřených na vnímání, tvorbu a interpretaci se rozvíjí smyslové vnímání, schopnost vyjadřovat a prezentovat emoce, představy, pocity, zkušenosti a myšlenky. Dále pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci, zlepšovat jemnou motoriku a získávat tak všestranné dovednosti. Vytváří příležitost pro vzájemnou spolupráci, toleranci a napomáhá utváření postojů a hodnot. Při práci se žáci učí organizovat práci a udržovat své věci i místo pořádku.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení a propojení je efektivně využívat v tvůrčích činnostech;
- vedeme žáky k používání obecně užívaných termínů, znaků a symbolů z výtvarného prostředí;
- vedeme žáky k orientaci v oblasti výtvarné kultury, která se jich bezprostředně dotýká, a to jak v rámci zprostředkování školou, tak i s přesahem do každodenního života;
- učíme porovnávat různé druhy výtvarného vyjadřování z hlediska jejich kontextu, účelu i estetického působení, využívat poznatky ze světa výtvarného umění a výtvarné kultury ve vlastní výtvarné tvorbě a na základě toho jim pomáhat vytvářet pohled na dění ve společnosti;
- podporujeme žáky k tvořivému zpracovávání podnětů ze svého okolí, k experimentování s výtvarnými materiály a vyjadřovacími prostředky a k vyhledávání nejvhodnějších forem pro vyjádření svých zážitků, k porovnávání výsledků své práce s prací ostatních a k vytváření úsudku o vlastním výtvarném vyjadřování.

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky vyhledávat informace a využívat získané vědomosti a dovednosti při řešení problému a objevování různých variant řešení;

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

- podporujeme je ve vytrvalosti při řešení;
- vedeme k sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů;
- učíme žáky obhájit svá rozhodnutí řešení a pracovní postupy;
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a výsledky práce;
- pobízíme k experimentování a k nacházení osobitého a individuální řešení zadaného úkolu.

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme schopnost vyslechnout názor ostatních a vyslovit a obhájit vlastní názor, myšlenku na práci druhého i na díla a produkty z oblasti výtvarného umění a obecné výtvarné kultury;
- vedeme žáky k vysvětlování a obhajování svého pojetí výtvarného úkolu;
- umožňujeme využívat informační a komunikační prostředky (literaturu, encyklopedie, internet, obrazy);
- učíme rozumět obrazům a jiným výtvarným vyjádřením, gestům a jiným komunikačním prostředkům;
- vybízíme k aktivnímu zapojení se do společenského dění;
- umožňujeme tvořivé hledání různých způsobů výtvarného vyjádření a jejich kombinaci.

Kompetence sociální a personální

- předkládáme úkoly, které vyžadují práci ve dvojici nebo skupině a vytváříme vhodné podmínky pro zdárné dokončení úkolu;
- učíme žáky rozdělit si v pracovní skupině role, pomůcky a materiál a podílet se na příjemné atmosféře a dodržování pravidel;
- učíme vyslovit a obhájit svůj názor a současně přijmout, pochopit a respektovat odlišný názor druhého na řešení problému;
- poskytujeme prostor k prezentaci vlastní práce a vyslovení svého názoru, i když je v rozporu s názorem většiny;
- podporujeme u žáků vytvoření pozitivní představy o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, tím že žák ocení svůj přínos ke zdatu společné práce;
- učíme žáky přijmout kritiku a nesouhlas.

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektu, ochraně a oceňování našich tradic a kulturního i historického dědictví;
- podporujeme projevy pozitivního postoje k uměleckým dílům;
- učíme žáky vnímat tvorbu vlastní i druhých lidí jako jedinečný výsledek duševního úsilí a práce;
- učíme žáky respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, vcítit se do situací ostatních lidí;
- zapojujeme všechny žáky do příprav na veřejná vystoupení, dále do výtvarných soutěží a pomoci při výzdobě školy a tříd.

Kompetence pracovní

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

- vytváříme vhodné podmínky pro osvojení základních dovedností i pro samostatnou práci;
- vedeme žáky k udržování svého pracovního místa v pořádku;
- vyžadujeme dodržování hygienických pravidel a bezpečnosti při práci.

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu:

Osobnostní výchova

rozvoj schopností poznávání - rozvoj smyslového vnímání a navazujícího pojmového aparátu
kreativita – výtvarné vyjádření skutečnosti, práce dekorativní a prostorové, rozvíjení dovednosti zabývat se vlastnostmi smyslově poznávané reality, hlouběji je poznávat vyhledávat odpovídající vyjadřovací prostředky pro jejich vyjádření, tvořivý přístup ke kulturním produktům
sebezpoznání a sebepojetí -další poznávání specifických rysů vlastní osobnosti, uvědomování si jedinečnosti vlastního vnímání a vlastní schopnosti vyjádření
komunikace- řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, dovednosti pro neverbální sdělování
seberegulace a sebeorganizace- hygiena a organizace práce
psychohygiena
mezilidské vztahy
kooperace, kompetice

Environmentální výchova

ekosystémy – výtvarné umění a životní prostředí, výtvarné vyjádření skutečnosti
vztah člověka k prostředí
lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mediální výchova

vnímání autora mediálního sdělení- ilustrátoři knih
interpretace vztahu mediálního sdělení a reality- vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá - výtvarné vyjádření skutečnosti zážitků z cest po Evropě, ČR

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Učební osnovy předmětu Výtvarná výchova

Ročník: 1.

výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • nachystá si a uklidí výtvarné potřeby • drží správně výtvarné potřeby • kreslí linie přímé a křivé • snaží se zachytit tvary rovinné i prostorové • pokouší se zachytit správné proporce • pozná a pojmenuje základní barvy • učí se míchat různé odstíny barev • pozná a pojmenuje základní rovinné útvary a používá je ve vlastním výtvarném vyjádření dle svých schopností • rozvíjí smysl pro rytmické řazení prvků • kreslí tužkou, pastelkami, pastely, štětcem, voskovkami • maluje temperami, vodovými barvami, suchým a voskovým pastelem • řeší přiměřené úkoly v plošných pracích • sbírá, třídí a používá drobné přírodniny ve své tvorbě • tvaruje (mačká, trhá, stříhá, skládá, překládá, lepí) z papíru jednodušší výtvarná vyjádření • modeluje • výtvarně vyjadřuje své prožitky, příběhy nebo události • všímá si ve svém okolí proměn prostředí a nálady • pozná výraz a náladu zobrazených postav • ve svých pracích vyjadřuje proměny prostředí a nálady • rozlišuje ilustraci, fotografii a hračku • jednoduše zdůvodní svoji oblibu konkrétních ilustrací, kreslených filmů, hraček a hrdinů • pozná námět díla • vyslechne a respektuje odlišný názor na své i cizí dílo • vyjádří svůj osobní postoj ke ztvárněnému dílu dle svých možností 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení smyslové citlivosti: <ul style="list-style-type: none"> ○ prvky vizuálně obrazného vyjádření ○ uspořádání objektů do celků ○ reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly ○ smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření • uplatňování subjektivity: <ul style="list-style-type: none"> ○ prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností ○ typy vizuálně obrazných vyjádření ○ přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením • ověřování komunikačních účinků: <ul style="list-style-type: none"> ○ osobní postoj v komunikaci ○ komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření ○ proměny komunikačního obsahu 	<p>M – zobrazování v rovině i prostoru PČ - modelování, práce dekorativní a prostorové ČJ – ilustrace PRV – člověk a zdraví PRV – člověk a příroda PRV – lidé a čas</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – kreativita OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – komunikace OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – kooperace a kompetice EV – vztah člověka k prostředí EV – ekosystémy</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 2.

výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • nachystá si a uklidí výtvarné potřeby • drží správně výtvarné potřeby • kreslí linie přímé a křivé • snaží se zachytit tvary rovinné i prostorové • pokouší se zachytit správné proporce • pozná a pojmenuje základní barvy • učí se míchat různé odstíny barev • pozná a pojmenuje základní rovinné útvary a používá je ve vlastním výtvarném vyjádření • rozvíjí smysl pro rytmické řazení prvků • kreslí tužkou, pastelkami, pastely, štětcem, voskovkami • maluje temperami, vodovými barvami, suchým a voskovým pastelem • řeší přiměřené úkoly v plošných pracích • sbírá, třídí a používá drobné přírodniny ve své tvorbě • tvaruje (mačká, trhá, stříhá, skládá, překládá, lepí) z papíru jednodušší výtvarná vyjádření • modeluje • výtvarně vyjadřuje své prožitky, příběhy nebo události • všímá si ve svém okolí proměn prostředí a nálady • pozná výraz a náladu zobrazených postav • ve svých pracích vyjadřuje proměny prostředí a nálady • rozlišuje ilustraci, fotografii a hračku • jednoduše zdůvodní svoji oblibu konkrétních ilustrací, kreslených filmů, hraček a hrdinů • pozná a popíše námět díla • vyslechne a respektuje odlišný názor na své i cizí dílo • vyjádří svůj osobní postoj ke ztvárněnému dílu dle svých možností • vnímá vlastní přínos pro společnou práci 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení smyslové citlivosti: <ul style="list-style-type: none"> ○ prvky vizuálně obrazného vyjádření ○ uspořádání objektů do celků ○ reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly ○ smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření • uplatňování subjektivity: <ul style="list-style-type: none"> ○ prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností ○ typy vizuálně obrazných vyjádření ○ přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením • ověřování komunikačních účinků: <ul style="list-style-type: none"> ○ osobní postoj v komunikaci ○ komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření ○ proměny komunikačního obsahu 	<p>M – zobrazování v rovině i prostoru PČ - modelování, práce dekorativní a prostorové ČJ – ilustrace PRV – člověk a zdraví PRV – člověk a příroda PRV – lidé a čas</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – kreativita OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – komunikace OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – kooperace a kompetice EV – vztah člověka k prostředí EV – ekosystémy</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 3.

výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • nachystá si a uklidí výtvarné potřeby • drží správně výtvarné potřeby • kreslí linie přímé a křivé • snaží se zachytit tvary rovinné i prostorové • pokouší se zachytit správné proporce • rozezná barvy v základní škále • učí se míchat různé odstíny barev • pozná a pojmenuje základní rovinné útvary a používá je ve vlastním výtvarném vyjádření • rozvíjí smysl pro rytmické řazení prvků • kreslí tužkou, pastelkami, pastely, štětcem, voskovkami • maluje temperami, vodovými barvami, suchým a voskovým pastelem • řeší přiměřené úkoly v plošných pracích • vnímá smysly různou texturu a dle svých zkušeností se jí snaží zachytit • sbírá, třídí a používá drobné přírodniny ve své výtvarné tvorbě • tvaruje (mačká, trhá, stříhá, skládá, překládá, lepí) z papíru jednodušší výtvarná vyjádření • modeluje • výtvarně vyjadřuje své prožitky, příběhy nebo události • všímá si ve svém okolí proměn prostředí a nálady • pozná výraz a náladu zobrazených postav • ve svých pracích vyjadřuje proměny prostředí a nálady • rozlišuje ilustraci, fotografii a hračku • vnímá zásadní odlišnosti v charakteru konkrétních produktů určených dětem • jednoduše zdůvodní svoji oblibu konkrétních ilustrací, kreslených filmů, hraček a hrdinů 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení smyslové citlivosti: <ul style="list-style-type: none"> ○ prvky vizuálně obrazného vyjádření ○ uspořádání objektů do celků ○ reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly ○ smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření • uplatňování subjektivity: <ul style="list-style-type: none"> ○ prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností ○ typy vizuálně obrazných vyjádření ○ přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením • ověřování komunikačních účinků: <ul style="list-style-type: none"> ○ osobní postoj v komunikaci ○ komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření ○ proměny komunikačního obsahu 	<p>M – zobrazování v rovině i prostoru PČ - modelování, práce dekorativní a prostorové ČJ – ilustrace a ilustrátoři PRV – člověk a zdraví PRV – člověk a příroda PRV – lidé a čas</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – kreativita OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – komunikace OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – kooperace a kompetice EV – vztah člověka k prostředí EV – ekosystémy</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • pozná a popíše námět díla • vyslechne a respektuje odlišný názor na své i cizí dílo • vyjádří svůj osobní postoj ke ztvárněnému dílu dle svých možností • vnímá vlastní přínos pro společnou práci • spolupracuje na společném díle ve dvojici i ve skupině • popíše a zhodnotí vlastní přínos pro společnou práci		
--	--	--

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 4.

výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • nachystá si a uklidí výtvarné potřeby • drží správně výtvarné potřeby • kreslí linie přímé a křivé • snaží se zachytit tvary rovinné i prostorové • pokouší se zachytit správné proporce • rozezná, pojmenuje a aktivně užívá barvy v základní škále • míchá různé barvy a jejich odstíny • porovná a pojmenuje světlost, kontrast • pozná a pojmenuje základní rovinné a prostorové útvary a používá je ve vlastním výtvarném vyjádření • porovná proporce, učí se vyjádřit perspektivu • rozvíjí smysl pro rytmické řazení prvků • snaží se zachytit dynamiku, pohyb apod. • kreslí tužkou, pastelkami, pastely, štětcem, voskovkami • maluje temperami, vodovými barvami, suchým a voskovým pastelem • řeší přiměřené úkoly v plošných pracích • pokouší se vyjádřit různou texturu na základě smyslových vjemů • tvoří na základě smyslového vnímání • tvoří na základě vnímání jiných výtvarných vyjádření • sbírá, třídí a používá drobné přírodniny ve své výtvarné tvorbě • tvaruje (mačká, trhá, stříhá, skládá, překládá, lepí) z papíru jednodušší výtvarná vyjádření • modeluje • výtvarně vyjadřuje své prožitky, příběhy nebo události tak, aby zapůsobil na své okolí • všímá si ve svém okolí proměn prostředí a nálady • v tvorbě odráží svou osobnost 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení smyslové citlivosti: <ul style="list-style-type: none"> ○ prvky vizuálně obrazného vyjádření ○ uspořádání objektů do celků ○ reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly ○ smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření • uplatňování subjektivity: <ul style="list-style-type: none"> ○ prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností ○ typy vizuálně obrazných vyjádření ○ přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením • ověřování komunikačních účinků: <ul style="list-style-type: none"> ○ osobní postoj v komunikaci ○ komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření ○ proměny komunikačního obsahu 	<p>M – zobrazování v rovině i prostoru PČ – modelování, práce dekorativní a prostorové ČJ – ilustrace a ilustrátoři</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – kreativita OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – komunikace OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – kooperace a kompetice EV – vztah člověka k prostředí EV – ekosystémy MV – tvorba mediálního sdělení</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • volí techniku a prostředky dle svého uvážení a kombinuje je • pozná výraz a náladu zobrazených postav • ve svých pracích vyjadřuje proměny prostředí a nálady • vnímá zásadní odlišnosti v charakteru konkrétních produktů určených dětem • rozeznává základní typy obrazných uměleckých vyjádření • pozná a popíše námět díla • prezentuje své obrazné vyjádření ve skupině, obhájí své pojetí • vyslechne a respektuje odlišný názor na své i cizí dílo • vyjádří svůj osobní postoj k uměleckému dílu jiné osoby • vnímá vlastní přínos pro společnou práci • spolupracuje na společném díle ve dvojici i ve skupině • popíše a zhodnotí vlastní přínos pro společnou práci		
--	--	--

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 5.

výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • nachystá si a uklidí výtvarné potřeby • drží správně výtvarné potřeby • kreslí linie přímé a křivé • snaží se zachytit tvary rovinné i prostorové • pokouší se zachytit správné proporce • rozezná, pojmenuje a aktivně užívá barvy v základní škále • míchá různé barvy a jejich odstíny • porovná a pojmenuje světlost, kontrast • pozná a pojmenuje základní rovinné a prostorové útvary a používá je ve vlastním výtvarném vyjádření • porovná proporce, učí se vyjádřit perspektivu • rozvíjí smysl pro rytmické řazení prvků • snaží se zachytit dynamiku, pohyb apod. • kreslí tužkou, pastelkami, pastely, štětcem, voskovkami • maluje temperami, vodovými barvami, suchým a voskovým pastelem • řeší přiměřené úkoly v plošných pracích • pokouší se vyjádřit různou texturu na základě smyslových vjemů • tvoří na základě smyslového vnímání • tvoří na základě vnímání jiných výtvarných vyjádření • sbírá, třídí a používá drobné přírodniny ve své výtvarné tvorbě • tvaruje (mačká, trhá, stříhá, skládá, překládá, lepí) z papíru jednodušší výtvarná vyjádření • modeluje • výtvarně vyjadřuje své prožitky, příběhy nebo události tak, aby zapůsobil na své okolí • všímá si ve svém okolí proměn prostředí a nálady • v tvorbě odráží svou osobnost 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení smyslové citlivosti: <ul style="list-style-type: none"> ○ prvky vizuálně obrazného vyjádření ○ uspořádání objektů do celků ○ reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly ○ smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření • uplatňování subjektivity: <ul style="list-style-type: none"> ○ prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností ○ typy vizuálně obrazných vyjádření ○ přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením • ověřování komunikačních účinků: <ul style="list-style-type: none"> ○ osobní postoj v komunikaci ○ komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření ○ proměny komunikačního obsahu 	<p>VL - poznáváme Evropu a svět, poznáváme naše dějiny M – zobrazování v rovině i prostoru PČ – modelování, práce dekorativní a prostorové PŘ – člověk a zdraví ČJ – ilustrace a ilustrátoři</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – kreativita OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – komunikace OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – kooperace a kompetice VMEGS – Evropa a svět nás zajímá EV – vztah člověka k prostředí EV – ekosystémy MV – tvorba mediálního sdělení</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • volí techniku a prostředky dle svého uvážení a kombinuje je • pozná výraz a náladu zobrazených postav • ve svých pracích vyjadřuje proměny prostředí a nálady • vnímá zásadní odlišnosti v charakteru konkrétních produktů určených dětem • rozeznává základní typy obrazných uměleckých vyjádření • pozná a popíše námět díla • prezentuje své obrazné vyjádření ve skupině, obhájí své pojetí • vyslechne a respektuje odlišný názor na své i cizí dílo • vyjádří svůj osobní postoj k uměleckému dílu jiné osoby • vnímá vlastní přínos pro společnou práci • spolupracuje na společném díle ve dvojici i ve skupině • popíše a zhodnotí vlastní přínos pro společnou práci		
--	--	--

5.6 Člověk a zdraví

5.6.1 Tělesná výchova

Charakteristika předmětu Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova

Vyučovací předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících.

Ročník	1	2.	3.	4.	5.	celkem
počet hodin týdně	2	2	2	2	2	10

Místo realizace: tělocvična, školní hřiště, v přírodním terénu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je nástrojem rozvoje pohybových dovedností žáků, osvojování zdravého životního stylu a některých etických norem – například jednání ve smyslu fair play. Vzdělávání v předmětu směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků, proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získání dobrého pocitu na základě řízeného i spontánního pohybu jak ve skupině, tak i v samostatné činnosti;
- nácviku jednodušších pohybových dovedností;
- průpravě pro složitější pohybové dovednosti jednotlivce a pro řešení některých herních činností družstva;
- nácviku rozvoje obratnosti a rychlosti a vytrvalosti;
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty,
- rozpoznávání zdraví prospěšných a zdraví škodlivých činností;
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání.

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí:

Pro aktivní zapojení žáků do pohybových aktivit je zařazování vhodné motivace: přirozená soutěživost, získávání endorfinů překonáváním přiměřených překážek, pozitivní vzory a možnost vlastního porovnání při zlepšení.

Kompetence k učení:

- vytváříme zejména v oblasti motorického učení algoritmizací nácviku pohybových dovedností v rozsahu vybraného učiva;
- dáváme žákům prostor pro vzájemnou kooperaci při nácviku pohybových dovedností;
- vedeme žáky k osvojení základního tělocvičného názvosloví a vytváříme u nich všeobecný přehled v oblasti sportu;
- poskytujeme příležitosti a časový prostor pro dostatečné osvojení pohybových dovedností - pochopení, vícenásobné opakování, uplatnění ve výkonu, hře, soutěži;
- nabízíme dostatek příležitostí pro osvojení a praktické využití vyrovnávacích cvičení - ve výuce, v režimu školy, v činnostech mimo vyučování;
- začleňujeme do výuky sociálně interakční formy, které umožní zažít úspěch každému žákovi v rámci skupiny i samostatně;
- zařazujeme diferencované činnosti (s handicapem apod.) odpovídající výkonnosti žáků;
- umožňujeme žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií měřit, hodnotit a porovnávat své výkony;
- hodnotíme žáky důsledně podle individuálního zlepšení jejich výkonu;
- upozorňujeme žáky na informační zdroje (internetové, časopisecké, knižní atd.) související se zdravím, pohybem, rekreační TV, sportem;
- předkládáme žákům dostatek zpětných informací o jejich činnosti, o úrovni pohybových dovedností, o předvedených výkonech.

Kompetence k řešení problémů

- dodáváme žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáháme;
- podporujeme v žácích snahu o ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání cesty k odstranění chyb při jeho zvládnutí;
- podněcujeme žáky k uplatňování zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí;
- společně s žáky řešíme problémy v souvislosti s nespportovním chováním;
- vybízíme žáky řešení problémů jak samostatně, tak i ve skupině;

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

- podporujeme prosazování vlastních rozhodnutí a schopností je obhájit.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, k vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva;
- podněcujeme žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých;
- zadáváme úkoly k osvojení různých prostředků komunikace a prohlubujeme dovednost užívat je ve svůj prospěch.

Kompetence sociální a personální

- připravujeme pro žáky takové pohybové činnosti a problémové pohybové úkoly (organizační situace), pro jejichž zvládnutí je nutná vzájemná spolupráce žáků;
- zadáváme úkoly k seberealizaci, k získávání zdravé sebedůvěry, pocitu uspokojení a sebeúcty;
- prezentujeme žákům myšlenky olympijského hnutí a vedeme je k jednání v duchu fair – play při sportovních aktivitách;
- rozvíjíme spolupráci uvnitř kolektivu sportovního družstva a přijímání nových rolí, které v nich plní;
- posilujeme dovednost ocenit zkušenosti druhých a obohatit se jimi pro vlastní zdokonalování;
- učíme žáky respektovat vazbu mezi úrovní schopností a dovedností svých a ostatních členů skupiny.

Kompetence občanská

- probouzíme v žácích zájem o pravidelné pohybové aktivity a jejich význam pro zdraví, dokládáme příklady z běžného života;
- vedeme žáky k ohleduplnosti, taktu, schopnosti domluvy, a respektování individuálních odlišností;
- objasňujeme a na příkladech uvádíme důležitost dodržování hygieny při tělesných aktivitách;
- zařazujeme emoční i věcné seznámení žáků se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin;
- žáci se učí hledat pozitiva u sebe i u ostatních, najít posun ve výkonech a ocenit ho;
- vybízíme žáky k aktivnímu sportování, umožňujeme jim prezentovat pohybové dovednosti na školních akcích a vystoupeních pro veřejnost;
- vedeme k zaujímání správného postoje k fyzickému a psychickému násilí;
- učíme je znát jejich práva a povinnosti ve škole i mimo školu.

Kompetence pracovní

- uvádíme příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu a vedeme k ochraně zdraví svého i druhých;
- provádíme poučení žáků o možných rizicích při pohybových aktivitách;
- důsledně vyžadujeme dodržování vymezených pravidel;
- pomáháme žákům k překonávání přiměřené míry psychické i fyzické pracovní zátěže, hledáme společně s žáky cesty k jejich minimalizaci.

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova

sebezpoznání a sebepojetí – poznávání vlastních fyzických možností a jejich rozvoj
seberegulace a sebeorganizace – regulace vlastního jednání a prožívání, vůle
psychohygiena – sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dobrá organizace času, dovednosti zvládnání stresových situací, hledání pomoci při potížích, protidrogová prevence
mezilidské vztahy – tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého
komunikace – komunikace v různých situacích; efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi
manipulaci, otevřená pozitivní komunikace, pravda, lež a předstírání v komunikaci
kooperace a kompetice - rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci, jasná a respektující komunikace, podřízení se
hodnoty, postoje a praktická etika – vytváření povědomí o odpovědnosti, spravedlivosti, spolehlivosti, toleranci
kreativita – rozvoj schopnosti pohybového vyjádření
řešení problémů a rozhodovací dovednosti: problémy v mezilidských vztazích, zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu, problémy v seberegulaci

Výchova demokratického občana

občanská společnost a škola – demokratické vztahy ve škole

Enviromentální výchova

vztah člověka k prostředí

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Učební osnovy předmětu Tělesná výchova

Ročník: 1.

výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • začíná chápat smysl pohybu pro zdraví a dobrý pocit • zná základní zdraví prospěšná cvičení a vhodné prostředí pro pohybovou činnost • dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru • nosí cvičební úbor a obuv • rozumí smyslu dodržování pravidel hry • učí se rozcvičit a používat kompenzační cviky • vyjmenuje možná zdravotní rizika vyplývající z porušení pravidel • podle svých možností spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích a nachází svou roli v týmu • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech • zaujímá správné základní cvičební polohy • snaží se o správné provádění cviků pod vedením učitele • zvládá odraz z místa (snožmo) a z chůze odrazem z odrazové nohy dle vlastních dispozic • zvládá podle svých předpokladů základy techniky rychlého běhu (zrychlování z klidu do maxima) a vytrvalého běhu (běhu střídaného s chůzí) • zvládá podle svých předpokladů základy techniky hodů míčkem z místa • zvládá průpravná cvičení podle svých předpokladů, usiluje o zlepšení • reaguje samostatně nebo za pomoci učitele na 	<ul style="list-style-type: none"> • činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností <ul style="list-style-type: none"> ○ pohybové hry ○ rytmická cvičení ○ základy gymnastiky ○ základy sportovních her ○ základy atletiky ○ pobyt v přírodě • činnosti ovlivňující zdraví • činnosti podporující pohybové učení <ul style="list-style-type: none"> ○ komunikace ○ organizace ○ zásady jednání a chování ○ zjednodušená pravidla činností 	<p>PŘ – péče o zdraví, zdravá výživa</p> <p>OSV – psychohygiena</p> <p>OSV – seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV – sebezpoznání a sebepojetí</p> <p>OSV – komunikace</p> <p>OSV – mezilidské vztahy</p> <p>OSV – kooperace a kompetice</p> <p>OSV – kreativita</p> <p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>VDO – občanská společnost a škola</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<p>nejčastěji užívané pokyny a povely (slovo, gesta, zvuky, obraz)</p> <ul style="list-style-type: none"> • reaguje na jednoduché povely, gesta a signály pro organizaci činností • učí se používat tělocvičné nářadí a náčiní • učí se respektovat zásady fair play a zdravotní handicap • učí se dodržovat základní pravidla a spolupracovat, projevuje vůli ke zlepšení		
---	--	--

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 2.

výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • začíná chápat smysl pohybu pro zdraví a dobrý pocit • nevyhýbá se pohybové zátěži • zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • zná protahovací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění • rozumí smyslu dodržování pravidel hry • učí se dodržovat hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě • zná zdravotní rizika vyplývající z porušení pravidel • používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv • podle svých možností spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích učí se dodržovat základní pravidla her • je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i pro družstvo • zvládá odraz z chůze i z neodrazové nohy • zvládá spojení krátkého rozběhu a odrazu • podle svých předpokladů základy techniky rychlého běhu (zrychlování z klidu do maxima) a vytrvalého běhu (běhu střídaného s chůzí) • ovládá spojení startu na signál a běhu • zvládá dle svých dispozic základní techniku hodů míčkem z místa a chůze • zvládá průpravná cvičení podle svých předpokladů, usiluje o zlepšení • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> • činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností <ul style="list-style-type: none"> ○ pohybové hry ○ rytmická cvičení ○ základy gymnastiky ○ základy sportovních her ○ základy atletiky ○ pobyt v přírodě • činnosti ovlivňující zdraví • činnosti podporující pohybové učení <ul style="list-style-type: none"> ○ komunikace ○ organizace ○ zásady jednání a chování ○ zjednodušená pravidla činností 	<p>PŘ – péče o zdraví, zdravá výživa</p> <p>OSV – psychohygiena</p> <p>OSV – seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV – sebezpoznání a sebepojetí</p> <p>OSV – komunikace</p> <p>OSV – mezilidské vztahy</p> <p>OSV – kooperace a kompetice</p> <p>OSV – kreativita</p> <p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>VDO – občanská společnost a škola</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • zaujímá správné základní cvičební polohy • snaží se o správné provádění cviků pod vedením učitele • reaguje samostatně na základní osvojované pokyny a povely (slovo, gesta, zvuky, obraz, jiné komunikační prostředky), ptá se na význam pokynů a povelů, kterým přesně nerozumí • vyjmenuje název pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní • učí se respektovat zásady fair play a zdravotní handicap • učí se dodržovat základní pravidla, spolupracovat a projevovat vůli ke zlepšení		
--	--	--

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 3.

výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, dbá na správné dýchání • dodržuje kázeň a pravidla hry - bezpečnost ve všech částech hodiny v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě i při přesunech • zná zdravotní rizika vyplývající z porušení pravidel • používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv • spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích • umí přihrávky trčením jednoruč, obouruč a chytání míče podle svých předpokladů • zvládá dle svých dispozic dribling na místě, vedle sebe, před tělem, za chůze • nacvičuje střelbu na koš • umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji • je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo • pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje • žák prochází fázemi motorického učení jednodušších sportovních a pohybových dovedností dle vlastních dispozic • usiluje o dosažení maximálního individuálního výkonu 	<ul style="list-style-type: none"> • činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností <ul style="list-style-type: none"> ○ pohybové hry ○ rytmická cvičení ○ základy gymnastiky ○ základy sportovních her ○ základy atletiky ○ pobyt v přírodě ○ plavání • činnosti ovlivňující zdraví • činnosti podporující pohybové učení <ul style="list-style-type: none"> ○ komunikace ○ organizace ○ zásady jednání a chování ○ zjednodušená pravidla činností 	<p>PŘ – péče o zdraví, zdravá výživa</p> <p>OSV – psychohygienu</p> <p>OSV – seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV – sebezpoznání a sebezpojetí</p> <p>OSV – komunikace</p> <p>OSV – mezilidské vztahy</p> <p>OSV – kooperace a kompetice</p> <p>OSV – kreativita</p> <p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>VDO – občanská společnost a škola</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • zvládá odraz z krátkého rozběhu • zvládá podle svých předpokladů základy techniky rychlého běhu (zrychlování z klidu do maxima) a vytrvalého běhu (běhu střídaného s chůzí) • zvládá spojení startu na signál a běhu • zná princip štafetového běhu, taktiku při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami • vysvětlí a používá techniku hodů kriketovým míčkem • zvládá průpravná cvičení podle svých předpokladů, usiluje o zlepšení • zvládá základní kroky některých lidových tanců podle svých předpokladů • seznamuje se s dětským aerobikem, cvičením s hudbou • uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech • zaujímá správné základní cvičební polohy • umí splývat a zvládne techniku jednoho plaveckého stylu dle svých dispozic • dodržuje hygienická opatření • vnímá a reaguje na pokyny různých forem, orientuje se dle signálů při různých činnostech • zná a užívá základní tělocvičné pojmy - názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní • rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje • respektuje zásady fair play a zdravotní handicap • dodržuje základní pravidla, spolupracuje a projevuje vůli ke zlepšení		
---	--	--

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 4.

výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí smyslu průpravných a kompenzačních cvičení pro zdraví i techniku sportovní činnosti • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu • uplatňuje kondičně zaměřené činnosti • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení • volí vhodný cvičební úbor a obuv • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí • dodržuje kázeň a pravidla hry - bezpečnost ve všech částech hodiny v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě i při přesunech • adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv • chápe organizační pokyny při hrách a soutěžích a je schopen je tlumočit ostatním • dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice družstva • je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo • zvládá podle svých předpokladů základy techniky rychlého běhu (zrychlování z klidu do maxima) a vytrvalého běhu (běhu střídaného s chůzí), samostatně mění taktiku běhu • podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a vytrvalosti a odrazové schopnosti • zvládá podle svých předpokladů základní techniku skoku do dálky, techniku hodů míčkem z místa a z rozběhu a ostatní pohybové dovednosti • zvládá základní kroky lidových tanců, seznamuje se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou 	<ul style="list-style-type: none"> • činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností <ul style="list-style-type: none"> ○ pohybové hry ○ rytmická cvičení ○ základy gymnastiky ○ základy sportovních her ○ základy atletiky ○ pobyt v přírodě ○ plavání • činnosti ovlivňující zdraví • činnosti podporující pohybové učení <ul style="list-style-type: none"> ○ komunikace ○ organizace ○ zásady jednání a chování ○ zjednodušená pravidla činností 	<p>PŘ – péče o zdraví, zdravá výživa</p> <p>OSV – psychohygienu</p> <p>OSV – seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV – sebezpoznání a sebepojetí</p> <p>OSV – komunikace</p> <p>OSV – mezilidské vztahy</p> <p>OSV – kooperace a kompetice</p> <p>OSV – kreativita</p> <p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>VDO – občanská společnost a škola</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech • zaujímá správné základní cvičební polohy • umí splývat podle svých předpokladů • zvládne techniku jednoho plaveckého stylu dle svých schopností • dodržuje hygienická opatření • užívá základní tělocvičné pojmy, názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní • rozumí povelům pořadových cvičení • reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti • uplatňuje zásady fair play a respektuje zdravotní handicap • dodržuje základní pravidla, spolupracuje s ostatními • organizuje nástup a rozcvičku třídy		
---	--	--

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 5.

výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • chápe organizační pokyny při hrách a soutěžích a je schopen je tlumočit ostatním • umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva • je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo • zvládá podle svých předpokladů základy techniky rychlého běhu (zrychlování z klidu do maxima) a vytrvalého běhu (běhu střídaného s chůzí), samostatně mění taktiku běhu • podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a vytrvalosti a odrazové schopnosti, projevuje vůli k lepším výkonům • zná a uplatňuje taktiku při běhu - k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami • zvládá podle svých předpokladů základní techniku skoku do dálky, techniku hodů míčkem z místa a z rozběhu a ostatní pohybové dovednosti • zvládá cvičení na žíněnce – napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad • umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu • provádí cvičení na švédské bedně • zdokonaluje se ve cvičení na žebřinách • zvládá základní kroky lidových tanců, seznamuje se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou • uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech • zaujímá správné základní cvičební polohy • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, 	<ul style="list-style-type: none"> • činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností <ul style="list-style-type: none"> ○ pohybové hry ○ rytmická cvičení ○ základy gymnastiky ○ základy sportovních her ○ základy atletiky ○ pobyt v přírodě • činnosti ovlivňující zdraví • činnosti podporující pohybové učení <ul style="list-style-type: none"> ○ komunikace ○ organizace ○ zásady jednání a chování ○ zjednodušená pravidla činností ○ měření a posuzování ○ zdroje informací 	<p>PŘ – péče o zdraví, zdravá výživa</p> <p>OSV – psychohygienu</p> <p>OSV – seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV - sebezpoznání a sebepojetí</p> <p>OSV – komunikace</p> <p>OSV – mezilidské vztahy</p> <p>OSV – kooperace a kompetice</p> <p>OSV – kreativita</p> <p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>VDO – občanská společnost a škola</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<p>především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</p> <ul style="list-style-type: none"> • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí • dodržuje kázeň a pravidla hry - bezpečnost ve všech částech hodiny v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě i při přesunech • adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv • zná a užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví • zná pojmy z pravidel sportů a soutěží • reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky • zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka • projevuje přiměřenou samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti • respektuje zdravotní handicap • jedná v duchu fair play • organizuje nástup a rozcvičku třídy		
--	--	--

5.7 Člověk a svět práce

5.7.1 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

Vzdělávací oblast:	Člověk a svět práce
Vyučovací předmět:	Pracovní činnosti

Časové vymezení předmětu Pracovní činnosti

Vyučovací předmět Pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
počet hodin týdně	1	1	1	1	1	5

Místo realizace: v kmenové třídě, v prostorách školy, na školní zahradě, hřišti

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáka k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce;
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě;
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku;
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka;

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí;
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci;
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných, pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy;
- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí;
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování;
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí;
- ukazuje modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje žádoucích i nežádoucích;
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní a regionální úrovni;
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů;
- učí komunikovat o problémech životního prostředí.

V oblasti postojů a hodnot:

- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti;
- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
- vede k odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí;
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí;
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Vzdělávací obsah je rozdělen do tematických celků:

- Práce s drobným materiálem
- Konstrukční činnosti
- Pěstitelské práce
- Příprava pokrmů

Výběr a způsob realizace jednotlivých tematických okruhů závisí na podmínkách a možnostech školy.
Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme k poznávání základního smyslu a cílů pracovních činností, pochopení základních informací, k jejich vyhledávání a třídění;
- seznamujeme žáky s vlastnostmi materiálů, surovin a jejich použitelností;
- poskytujeme žákům pracovní návod a umožňujeme jim poznat výhody pořizování náčrtu a šablony při různých činnostech, podporujeme plánování vlastní činnosti;
- vytváříme prostor k samostatnému tvůrčímu projevu, k posuzování výsledků své práce i práce skupiny.

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky získat osvědčené postupy pro aplikaci v typických příkladech, ale i v nových problémových situacích;
- vedeme žáky ke vzájemné pomoci, uvážlivému rozhodování a odpovědnosti při práci;
- směřujeme žáky k využití získaných vědomostí a dovedností, k objevení různých variant řešení a vybrání nejlepší varianty k dosažení cíle;
- využíváme nejvhodnější dovednosti žáků s ohledem na jejich schopnosti;
- hodnotíme práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Kompetence komunikativní

- seznamujeme žáky s přesnou terminologií v předmětu, s pojmy vztahujícími se k práci s technickými materiály, učíme je porozumět náčrtům, gestům;
- nabádáme žáky ke komunikaci při práci a rozdělení dílčích úkolů, respektování odlišného názoru na řešení, přijmutí i poskytnutí rady;
- vytváříme dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Kompetence sociální a personální

- vytváříme podmínky pro efektivní spolupráci žáků ve skupině;
- podněcujeme žáky ke spolupráci, k ohleduplnosti a přátelskému chování ve skupině a ocenění vzájemné pomoci;
- učíme je organizovat práci, přijímat vedoucí a podřízené role.

Kompetence občanské

- vyžadujeme dodržování základních společenských norem chování při práci;
- vedeme žáky k pochopení základních ekologických souvislostí, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí;
- podněcujeme žáky k zájmu o ochranu svého zdraví i druhých, k dovednosti poskytnout v případě potřeby pomoc nebo o ni požádat;
- vytváříme příležitosti pro zapojení žáků do veřejně prospěšných prací;
- seznamujeme žáky s právy a povinnostmi ve škole i mimo školu.

Kompetence pracovní

- důsledně vyžadujeme dodržování hygienických návyků, bezpečnostních a organizačních pokynů při práci a pracovních postupech;
- minimalizujeme možná rizika při různých činnostech;
- předkládáme srovnání hospodárnosti různých postupů, která vedou k těmto cílům;
- vedeme žáky k organizování, plánování a provedení práce v co nejlepší kvalitě;
- rozvíjíme pozitivní vztah k práci a jejím výsledkům, váží si výsledků práce své i druhých;
- vytváříme dostatek prostoru pro prezentaci práce a umožňujeme žákům samostatně vyhodnotit výsledky činnosti své i druhých.

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova

rozvoj schopnosti poznávání- cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium
seberegulace a sebeorganizace- cvičení sebekontroly, sebeovládání, organizace vlastního času, plánování učení a studia
kreativita- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality)

Environmentální výchova

ekosystémy- zařazení rostlin do jednotlivých ekosystémů
základní podmínky života- základní podmínky pěstování rostlin, zakládání pokusů a cvičných záhonů

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

lidské aktivity a problémy životního prostředí- udržování pořádku na školním hřišti a zahradě
vztah člověka k prostředí- ochrana prostředí

Multikulturní výchova

multikulturalita- zvyky jiných národností

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Učební osnovy Pracovních činností

Ročník: 1.

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír • vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru • navléká, aranžuje přírodní materiál • tvoří drobné výrobky spojené s lidovými tradicemi • stříhá, lepí textilii • učí se navléct jehlu a šít přední steh • pracuje podle slovního návodu nebo podle předlohy • poznává vlastnosti papíru • hněte, válí, stlačuje, přidává, ubírá, ohýbá, dělí na části • pracuje bezpečně • nachystá si a uklidí své potřeby k práci 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálu • pracovní pomůcky a nástroje (funkce a využití) • jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce • lidové zvyky, tradice, řemesla 	<p>ČJ – modelování tvarů písmen M – modelování geometrických těles VV – výtvarná tvorba s různými materiály</p> <p>OSV – kreativita OSV – psychohygienu</p>
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • montuje, demontuje a spojuje podle jednoduchého návodu 	<ul style="list-style-type: none"> • stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	<p>M – vytváření geometrických těles</p> <p>OSV – kreativita</p>
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • otírá listy • zalévá, kypří rostliny • hrabe trávník, listí • sbírá odpadky 	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě • pěstování pokojových rostlin 	<p>PRV – člověk a jeho zdraví</p> <p>OSV – psychohygienu OSV – seberegulace a sebeorganizace</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

	<ul style="list-style-type: none"> rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie 	
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> chová se vhodně při stolování 	<ul style="list-style-type: none"> základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování technika v kuchyni – historie a význam 	OSV – seberegulace a sebeorganizace

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 2.

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru navléká, aranžuje přírodní materiál tvoří drobné výrobky spojené s lidovými tradicemi stříhá, lepí textilií navléká jehlu, pokouší se přišít knoflík vyrobí jednoduchý textilní výrobek pracuje podle slovního návodu nebo podle předlohy poznává vlastnosti papíru hněte, válí, stlačuje, přidává, ubírá, ohýbá, dělí na části pracuje bezpečně nachystá si a uklidí své potřeby k práci 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti materiálu pracovní pomůcky a nástroje (funkce a využití) jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla 	<p>VV – výtvarná tvorba s různými materiály</p> <p>M – modelování geometrických těles</p> <p>OSV – kreativita</p> <p>OSV – psychohygienu</p>
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> montuje, demontuje a spojuje podle jednoduchého návodu 	<ul style="list-style-type: none"> stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	<p>M – vytváření geometrických těles</p> <p>OSV – kreativita</p>
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> otírá listy zalévá, kypří rostliny zaseje semena hrabe trávník, listí sbírá odpadky 	<ul style="list-style-type: none"> základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě pěstování pokojových rostlin 	<p>PRV – pěstitelské práce</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

	<ul style="list-style-type: none"> rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie 	
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> chová se vhodně při stolování připraví tabuli pro jednoduché stolování 	<ul style="list-style-type: none"> základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování technika v kuchyni – historie a význam 	OSV – seberegulace a sebeorganizace

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 3.

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru poznává vlastnosti papíru navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí přírodní materiál tvoří drobné výrobky spojené s lidovými tradicemi stříhá, lepí a sešívá textilii navléká jehlu, udělá uzel, poznává základní stehy, přišije knoflík vyrobí jednoduchý textilní výrobek pracuje podle slovního návodu nebo podle předlohy poznává vlastnosti papíru hněte, válí, stlačuje, přidává, ubírá, ohýbá, dělí na části pracuje bezpečně nachystá si a uklidí své potřeby k práci 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti materiálu pracovní pomůcky a nástroje (funkce a využití) jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla 	<p>M – modelování geometrických těles</p> <p>VV – výtvarná tvorba s různými materiály</p> <p>OSV – kreativita</p> <p>OSV – psychohygienu</p>
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> montuje, demontuje a spojuje podle jednoduchého návodu 	<ul style="list-style-type: none"> stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	<p>M – vytváření geometrických těles</p> <p>OSV – kreativita</p>
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> otírá listy zalévá, kypří květiny 	<ul style="list-style-type: none"> základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo 	<p>PRV – základní podmínky života rostlin</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • zaseje semena a zalévá je, provádí jednoduché pozorování a zhodnotí výsledky • hrabe trávník, listí • sbírá odpadky 	<ul style="list-style-type: none"> • pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě • pěstování pokojových rostlin • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie 	<p>EV – vztah člověka k prostředí EV – základní podmínky života</p>
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • chová se vhodně při stolování • připraví tabuli pro jednoduché stolování • připraví jednoduchý pokrm (studené kuchyně) 	<ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně • výběr, nákup a skladování potravin • jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • technika v kuchyni – historie a význam 	<p>OSV – seberegulace a sebeorganizace</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 4.

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru poznává vlastnosti a druhy papíru navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí přírodní materiál tvoří drobné výrobky spojené s lidovými tradicemi stříhá, lepí a sešívá textilii navléká jehlu, udělá uzel, zvládá základní stehy, přišije knoflík vyrobí jednoduchý textilní výrobek pracuje podle slovního návodu nebo podle předlohy hněte, válí, stlačuje, přidává, ubírá, ohýbá, dělí na části, poznává vlastnosti materiálů pracuje bezpečně nachystá si a uklidí své potřeby k práci, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch volí vhodné pracovní pomůcky a nástroje poskytne první pomoc v případě úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti materiálu pracovní pomůcky a nástroje (funkce a využití) jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla 	<p>ČJ – české tradice M – modelování geometrických těles AJ – Vánoce, Velikonoce VV – výtvarná tvorba s různými materiály OSV – kreativita OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – psychohygienu OSV – kreativita</p>
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> montuje, demontuje a spojuje podle jednoduchého návodu pracuje bezpečně nachystá si a uklidí své potřeby k práci, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch volí vhodné pracovní pomůcky a nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	<p>M – vytváření geometrických těles OSV – kreativita OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • poskytne první pomoc v případě úrazu 		
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • otírá listy • zalévá, kypří květiny • zaseje semena a zalévá je, provádí jednoduché pozorování a zhodnotí výsledky • okopává záhonky • vysvětlí rozdíl mezi sázením a setím • hrabe trávník, listí • sbírá odpadky • pracuje bezpečně • volí vhodné pracovní pomůcky a nástroje • poskytne první pomoc v případě úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě • pěstování pokojových rostlin • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie 	<p>PŘV – ekosystémy OSV – seberegulace a sebeorganizace EV – základní podmínky života EV – vztah člověka k prostředí EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • chová se vhodně při stolování • připraví tabuli pro jednoduché stolování • připraví jednoduchý pokrm (studené kuchyně) • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně • výběr, nákup a skladování potravin • jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • technika v kuchyni – historie a význam 	<p>OSV – seberegulace a sebeorganizace</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Ročník: 5.

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír • vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru • poznává vlastnosti a druhy papíru • navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí přírodní materiál • tvoří drobné výrobky spojené s lidovými tradicemi • stříhá, lepí a sešívá textilii • navléká jehlu, udělá uzel, zvládá základní stehy, přišije knoflík • vyrobí jednoduchý textilní výrobek • poznává různé druhy textilií a získává poznatky o jejich výrobě • tvaruje drát • pracuje podle slovního návodu nebo podle předlohy • hněte, válí, stlačuje, přidává, ubírá, ohýbá, dělí na části, poznává vlastnosti materiálů • vytváří složitější plošné i prostorové kompozice • pracuje s různými tradičními materiály • popíše historii českých svátků a některé lidové tradice, které se k nim pojí • pracuje bezpečně • nachystá si a uklidí své potřeby k práci, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch • volí vhodné pracovní pomůcky a nástroje • poskytne první pomoc v případě úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálu • pracovní pomůcky a nástroje (funkce a využití) • jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce • lidové zvyky, tradice, řemesla 	<p>M – modelování geometrických těles AJ – Vánoce, Velikonoce VV – výtvarná tvorba s různými materiály ČJ - české tradice</p> <p>OSV – kreativita OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – psychohygienu MKV – multikulturalita</p>
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> montuje, demontuje a spojuje složitější plošné i prostorové stavebnicové prvky, jednoduché elektrické obvody dodržuje zásady bezpečnosti udržuje pořádek na pracovišti poskytne první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	<p>M - vytváření geometrických těles</p> <p>OSV – kreativita</p> <p>OSV – seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> otírá listy zalévá, kypří květiny zaseje semena a zalévá je provádí jednoduché pěstitelské pokusy a pozorování a zhodnotí výsledky pozná a vyjmenuje nejznámější jedovaté rostliny okopává záhonky vysvětlí rozdíl mezi sázením a setím vysvětlí, jak se množí rostliny řízkováním hrabe trávník, listí sbírá odpadky volí vhodné nástroje a pomůcky k práci dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce 	<ul style="list-style-type: none"> ZÁKLADNÍ PODMÍNKY PRO PĚSTOVÁNÍ ROSTLIN, PŮDA A JEJÍ ZPRACOVÁNÍ, VÝŽIVA ROSTLIN, OSIVO PĚSTOVÁNÍ ROSTLIN ZE SEMEN V MÍSTNOSTI, NA ZAHRADĚ PĚSTOVÁNÍ POKOJOVÝCH ROSTLIN ROSTLINY JEDOVATÉ, ROSTLINY JAKO DROGY, ALERGIE 	<p>PŘ – rozmanitost životních podmínek na Zemi</p> <p>OSV – seberegulace a sebeorganizace</p> <p>EV – ekosystémy</p> <p>EV – základní podmínky života</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
výstupy ŠVP	učivo	přesahy, vazby, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> chová se vhodně při stolování připraví tabuli pro jednoduché stolování připraví jednoduchý pokrm (studené kuchyně) popíše základní vybavení kuchyně a vysvětlí jeho význam udržuje čistotu a pořádek na pracovní ploše 	<ul style="list-style-type: none"> základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování technika v kuchyni – historie a význam 	<p>OSV – seberegulace a sebeorganizace</p>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce • poskytne první pomoc		
--	--	--

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

6.1.1 Způsoby hodnocení

Hlavní zásady

Stanovená základní východiska pro hodnocení a klasifikaci žáků jsou zcela závazná pro všechny vyučující. Každému hodnocení musí závazně předcházet jasné a srozumitelné seznámení žáka s cíli vzdělávání a kritérii hodnocení v daném předmětu.

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z individuálního vzdělávacího plánu a dochází k úpravě metod, obsahu a ověřování dosažených výsledků na základě individuálních potřeb, v úzké spolupráci s rodinou. Vyučující respektuje doporučené způsoby hodnocení žáka dle zprávy o vyšetření z PPP.

Metody hodnocení

Základem efektivního hodnocení je poskytnout žákovi okamžitou zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Při poskytování zpětné vazby (ústní nebo písemnou formou) je kladen důraz na vhodnou formulaci – přednost musí být dávana pozitivnímu vyjádření a teprve následně se vyjadřovat ke konkrétním nedostatkům ve zvládnutí učiva (např. ovládaš bezchybně, učivu rozumíš, ale občas chybuješ v ..., je nutné ještě procvičovat...)

6.1.2 Kritéria hodnocení

Obecná kritéria hodnocení žáků:

- osobní pokrok a posun;
- míra nasazení jednotlivých žáků pro výsledek své práce;
- komunikační dovednosti a schopnost spolupráce;
- sociální dovednosti při práci;
- tvořivost a schopnost řešit problémové situace.

Konkrétní kritéria hodnocení žáků v jednotlivých předmětech:

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

- žáci jsou s nimi seznámeni na začátku školního roku a korespondují s očekávanými výstupy v ŠVP;
- při hodnocení žáků je hlavní individuální přístup k jednotlivým žákům a jejich možnostem.

Při hodnocení se vždy posuzuje individuální pokrok žáka, při respektování jeho individuálních předpokladů bez srovnávání s ostatními spolužáky, respektive na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků.

V hodnocení jsou zahrnuty nejen výsledky práce odpovídající výstupu v daném předmětu pro jednotlivé ročníky, ale také přístup dítěte, nasazení, zodpovědnost a motivace vzdělávat se.

Součástí hodnocení žáka ve škole je též hodnocení jeho chování a projevu.

Důležitým prvkem procesu učení je práce s chybou. Žák má právo udělat chybu s vědomím toho, že chybovat je normální, neboť je to nedílná součást procesu každého učení. Chyba a následná práce s ní je příležitostí ke zlepšení.

Sebehodnocení

Součástí hodnocení musí být i sebehodnocení žáka, jeho schopnost posoudit jak výsledek své práce, tak i vynaložené úsilí a osobní možnosti a rezervy. Nedílnou součástí hodnocení je vzájemné hodnocení mezi žáky. Je proto velmi důležité učit žáky kriticky a objektivně posoudit nejen svůj výkon, ale i výkon druhých. K tomu je nezbytné mít předem dána kritéria pro hodnocení.

Skupinová práce se zásadně nehodnotí známkou, ale jednotliví členové skupiny hodnotí sami sebe, svůj přínos pro skupinu a své zapojení do práce skupiny. Současně by mělo probíhat vzájemné hodnocení jednotlivých členů skupiny. Známkou získává žák od vyučujícího pouze za individuální výkon.

Pravidla pro sebehodnocení žáků:

- v jednotlivých vyučovacích předmětech předem stanovíme a žákům sdělíme základní učební požadavky;
- žákům předkládáme reálné a dosažitelné cíle a tím je vedeme k bezchybnosti a poctivosti;
- žákům důvěřujeme a sebehodnocení nepovažujeme za příležitost k podvádění, díky zpětné vazbě mají učitelé i žáci přehled o tom, co již žáci zvládli;
- žáky vedeme k tomu, aby si do svých učebních materiálů zaznamenávali to, co již dobře ovládají (např. hvězdičkou);
- používáme činnostní přístupy a metody učení, které umožňují žákům odhalovat chyby, hned je opravovat a brát si z nich poučení;
- žákům umožňujeme vyjadřovat své myšlenky, názory a prezentovat své vědomosti;
- k sebehodnocení písemných cvičení přistupujeme jen tehdy, když je žák schopen uvědomit si, že probírané učivo ovládá;
- dodržujeme zásady a pravidla pozitivního hodnocení.

Formy ověřování dovedností žáků

Ve škole probíhá ověřování dovedností žáků písemnou formou (pokud to není ve prospěch žáka). Na závěr tematických celků žáci vypracovávají testy, o nichž jsou dostatečně dopředu informováni. Učitel předem upozorní žáky, zda výsledek testu bude součástí celkového hodnocení. Při neuspokojivém výsledku mají žáci možnost si jedenkrát test opravit.

Mezi měřitelné práce jsou zařazeny: diktáty, písemné testy, slohové práce, písemně vypracovaná zadání s předem danými kritérii.

Využití slovního hodnocení: referáty, práce ve skupině, úroveň samostatných či skupinových prezentací, schopnost práce s informacemi a textem, zapojení do projektů, chování ve škole a na školních akcích, míra osobního nasazení s ohledem na možnosti žáka, iniciativa ve vzdělávání se, plnění si povinností.

Přenos informací o hodnocení žáka

Hodnocení je žákům a rodičům předkládáno:

- ústně - v hodině zpětnou vazbou
- při konzultacích s rodiči
- písemně - prostřednictvím elektronické žákovské knížky

Důležitým nástrojem pro hodnocení žáků je žákovské „portfolio“. Jedná se o průběžné shromažďování materiálů a ukázek, které zdokumentují stav vědomostí a dovedností žáka, resp. doklady o rozdílu na začátku a po dokončení učení většího celku, případně úroveň osvojení jednotlivých kompetencí ve vzdělávání. Žáci jsou považováni za spolutvůrce portfolia, tj. spolurozhodují, které ukázky budou do něj zařazeny. Po dohodě s vyučujícím do svého portfolia mohou zařazovat i osobní záznamy o úspěších v mimoškolní činnosti. Portfolia jsou nepostradatelnou součástí rozhovorů s rodiči o vzdělávání jejich dětí.

6.2 Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení

6.2.1 Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 – velmi dobré;
- b) 2 – uspokojivé;
- c) 3 – neuspokojivé.

Stupeň 1 (velmi dobré): Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé): Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Stupeň 3 (neuspokojivé): Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti vnitřnímu řádu školy nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 – výborný;
- b) 2 – chvalitebný;
- c) 3 – dobrý;
- d) 4 – dostatečný;
- e) 5 – nedostatečný.

Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Při hodnocení žáka podle výše uvedených odstavců se na naší škole, tj. prvním stupni, použije pro zápis stupně hodnocení číslice.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl (a) s vyznamenáním;
- b) prospěl (a);
- c) neprospěl (a);
- d) nehodnocen (a).

Žák je hodnocen stupněm:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré;
- b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením;
- c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí;
- d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) pracoval(a) úspěšně;
- b) pracoval(a).

Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

6.2.2 Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření;
- předměty s převahou praktických činností;
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifiky předmětu.

6.2.2.1 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika. Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti;
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí;
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost;
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim;
- přesnost, výstižnost a odborná správnost (ve všech předmětech) a jazyková správnost ústního i písemného projevu (pouze v ČJ);
- kvalita výsledků činností;
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný): Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev v ČJ a M je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný): Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý): Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný): Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný): Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

6.2.2.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní činnosti. Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem;
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce;
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech;
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech;
- kvalita výsledků činností;
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti;
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí;
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci;
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Stupeň 1 (výborný): Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný): Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý): Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný): Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný): Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při

práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

6.2.2.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná výchova. Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- a) stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu;
- b) osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace;
- c) poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti;
- d) kvalita projevu;
- e) vztah žáka k činnostem a zájem o ně;
- f) estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti;
- g) v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný): Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný): Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý): Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Stupeň 4 (dostatečný): Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný): Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

6.2.3 Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

6.2.3.1 Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 – nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

5 – nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinele. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 – uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 – neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6.2.4 Odlišnosti pro individuální vzdělávání

Pokud má zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení žáka, může do 8 dnů od konání zkoušek písemně požádat ředitelku školy o přezkoušení žáka; byl-li zkoušejícím žáka ředitelka školy, krajský úřad. Pokud ředitelka školy nebo krajský úřad žádosti vyhoví, nařídí komisionální přezkoušení žáka.

6.2.5 Odlišnosti pro zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí

Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole, a koná zkoušku ve spádové škole, koná ji:

- ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání;
- v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání;
- na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, koná zkoušku z každého předmětu uvedeného ve školním vzdělávacím programu zkoušející školy.

Obsahem zkoušky je vzdělávací obsah za období, po které žák plnil povinnou školní docházku podle odstavce 1 nebo 2. Konkrétní obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitelka zkoušející školy v souladu se školním vzdělávacím programem zkoušející školy. Se stanoveným obsahem a rozsahem zkoušky seznámí ředitelka zkoušející školy s dostatečným časovým předstihem zákonného zástupce žáka, nejpozději však při stanovení termínu zkoušky.

Zkoušku lze konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků. Zkouška je komisionální. Komisi jmenuje ředitelka zkoušející školy. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je ředitelka zkoušející školy, popřípadě jím pověřený učitel;
- b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu;
- c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Termín konání zkoušky dohodne ředitelka zkoušející školy se zákonným zástupcem žáka tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do dvou měsíců po skončení období, za které se zkouška koná. Nedojde-li k dohodě mezi zákonným zástupcem žáka a ředitelkou zkoušející školy, stanoví termín zkoušky ředitelka zkoušející školy. Není-li možné žáka ze závažných důvodů v dohodnutém termínu přezkoušet, stanoví ředitelka zkoušející školy náhradní termín zkoušky tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do čtyř měsíců po skončení období, za které se zkouška koná.

Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka ředitelce zkoušející školy vysvědčení žáka za příslušný ročník zahraniční školy a jeho překlad do českého jazyka. Pokud toto vysvědčení neobsahuje jednoznačné vyjádření o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku, předloží zástupce žáka potvrzení zahraniční školy o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

roku a jeho překlad do českého jazyka. Pro stanovení stupně celkového hodnocení žáka devátého ročníku na konci školního roku je rozhodný výsledek zkoušky a vyjádření zahraniční školy, že žák úspěšně ukončil devátý ročník základního vzdělávání. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitelka zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu.

O zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Výsledek zkoušky stanoví komise hlasováním. Výsledek zkoušky se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitelka zkoušející školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. Po vykonání zkoušek vydá ředitelka zkoušející školy žákovi vysvědčení. Na vysvědčení žák není hodnocen z chování. Na vysvědčení se uvede text: „*Žák(yně) plní povinnou školní docházku podle § 38 školského zákona.*“.

V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení.

6.2.6 Odlišnosti pro komisionální přezkoušení na základní škole a pro opravné zkoušky

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitelka školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitelka školy, jmenuje komisi krajský úřad. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je ředitelka školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitelka školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy;
- b) zkoušející učitel, jímž je vyučujícím daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu;
- c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitelka školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitelka školy v souladu se školním vzdělávacím programem. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

6.2.7 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové aj.), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Žák 2. až 5. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň čtyři známky za každé pololetí. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.

Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období.

Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do elektronické žákovské knížky a složky s písemnými pracemi - současně se sdělováním známek žákům.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích. Z českého jazyka a matematiky jsou povinné vstupní a čtvrtletní písemné práce.

O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné). Evidenci je povinen vést prostřednictvím elektronické žákovské knížky. V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost (vede se pouze elektronickou formou). Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě aritmetického průměru z klasifikace za příslušné období, ale váženým průměrem, který je evidován prostřednictvím portálu hdmssoftware.cz. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, která se koná vždy ke konci příslušného čtvrtletí.

Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitelka školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číselné výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají. S průběžnou klasifikací se mohou zákonní zástupci žáka seznamovat průběžně prostřednictvím elektronické žákovské knížky.

Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo hovorových hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a **prokazatelným způsobem** (základní formou je sdělení prostřednictvím elektronické žákovské knížky).

Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům při osobní konzultaci nebo v rámci pravidelných třídních schůzek.

Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden. Žákům je dán přiměřený čas na doplnění učiva, které zameškal. Účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné. Před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva.

Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů na pedagogické radě a jsou uloženy v osobní evidenci žáka.

6.2.7.1 Klasifikace chování

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ni ředitelka po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou uvedena v kapitole 8.2.1.

6.2.8 Hodnocení v jednotlivých ročnících

6.2.8.1 První ročník

Do konce září hodnotíme jen motivačními razítky, samolepkami a zdařilé úspěchy známkou 1 s hvězdičkou. Od října postupně zavádíme ostatní známky (2, 3), místo 4 nebo 5 píšeme slovní hodnocení, např. úkol vypracuj znovu, více se snaž, nezvládl apod. I nadále používáme v průběhu celého roku motivační razítka, nálepky, hvězdičky, symboly (známky s „mínusy“ se v naší škole nepoužívají).

O prospěchu žáka informujeme rodiče průběžně v elektronické žákovské knížce, prostřednictvím sešitů a portfolia (za vedení osobní složky odpovídá třídní učitel a za kontrolu zákonný zástupce).

Pololetní vysvědčení má motivační ráz.

Při průběžném hodnocení výchov (VV, HV, TV, PČ) hodnotíme především zájem o předmět a snahu. U průběžného hodnocení můžeme použít různé formy, od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní hodnocení, až po sebehodnocení.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace. Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka, motivujeme k pokroku v rámci jeho individuálních dispozic. Žák si může své případné neúspěšné hodnocení opravit vždy po dohodě s vyučujícím. Tato možnost však slouží jako motivace k učení se, ale nelze ji zneužívat.

V případě zhoršení prospěchu je nutno ihned písemně informovat zákonné zástupce a konzultovat s nimi daný problém. Zákonní zástupci jsou průběžně po celý rok seznamováni s výsledky práce žáků prostřednictvím zápisů do elektronické žákovské knížky a nahlédnutím do osobní složky (portfolia) žáka při konzultacích nebo třídních schůzkách.

6.2.8.2 Druhý ročník

Do konce září hodnotíme pouze známkami 1, 2, 3 a motivačními razítky, symboly, které využíváme i po celý rok. Od října pro klasifikaci využíváme celou stupnici, místo nedostatečné využíváme slovního hodnocení (známky s „mínusy“ se v naší škole nepoužívají).

Po každém bloku provádí žáci sebehodnocení. V 1. pololetí ústně nebo symboly a od 2. pololetí písemnou formou za pomoci razítek do předem předtištěného formuláře v ŽK. Vyučující se k tomuto hodnocení vyjadřuje ústně nebo písemně – razítky, symboly.

Každé písemně zpracované cvičení známkujeme do elektronické žákovské knížky a zakládáme do osobní složky (za vedení složky odpovídá třídní učitel a za kontrolu zákonný zástupce).

U průběžného hodnocení můžeme použít různé formy, od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní hodnocení, až po sebehodnocení.

Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace. Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka, motivujeme k pokroku v rámci jeho individuálních dispozic. Žák si může své případné neúspěšné hodnocení opravit vždy po dohodě s vyučujícím. Tato možnost však slouží jako motivace k učení se, ale nelze ji zneužívat.

V případě zhoršení prospěchu je nutno ihned písemně informovat zákonné zástupce a konzultovat s nimi daný problém. Zákonní zástupci jsou průběžně po celý rok seznamováni s výsledky práce žáků prostřednictvím zápisů do elektronické žákovské knížky a nahlédnutím do osobní složky (portfolia) žáka při konzultacích nebo třídních schůzkách.

6.2.8.3 Třetí ročník

Do konce září hodnotíme pouze známkami 1, 2, 3. Od října používáme celou klasifikační stupnici (známky s „mínusy“ se v naší škole nepoužívají).

Na konci každého měsíce provádí žáci sebehodnocení (ústní nebo písemné). Vyučující se k tomuto hodnocení vyjadřuje ústně nebo písemnou formou.

Každé písemně zpracované cvičení známkuje do elektronické žákovské knížky a zakládáme do osobní složky (za vedení složky odpovídá třídní učitel a za kontrolu zákonný zástupce).

U průběžného hodnocení můžeme použít různé formy, od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní hodnocení, až po sebehodnocení.

Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace. Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka, motivujeme k pokroku v rámci jeho individuálních dispozic. Žák si může své případné neúspěšné hodnocení opravit vždy po dohodě s vyučujícím. Tato možnost však slouží jako motivace k učení se, ale nelze ji zneužívat.

V případě zhoršení prospěchu je nutno ihned písemně informovat zákonné zástupce a konzultovat s nimi daný problém. Zákonní zástupci jsou průběžně po celý rok seznamováni s výsledky práce žáků prostřednictvím zápisů do elektronické žákovské knížky a nahlédnutím do osobní složky (portfolia) žáka při konzultacích nebo třídních schůzkách.

6.2.8.4 Čtvrtý a pátý ročník

Ke klasifikaci používáme celou stupnici 1 – 5 po celý rok (známky s „mínusy“ se v naší škole nepoužívají).

Sebehodnocení probíhá ústně po celý rok a v ŽK čtvrtletně.

Srovnávací testy v pátém ročníku – probíhají každoročně, nejsou součástí klasifikace.

Každé písemně zpracované cvičení známkuje do elektronické žákovské knížky a zakládáme do osobní složky (za vedení složky odpovídá třídní učitel a za kontrolu zákonný zástupce).

U průběžného hodnocení můžeme použít různé formy, od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní hodnocení, až po sebehodnocení.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace. Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka, motivujeme k pokroku v rámci jeho individuálních dispozic. Žák si může své případné neúspěšné hodnocení opravit vždy po dohodě s vyučujícím. Tato možnost však slouží jako motivace k učení se, ale nelze ji zneužívat.

V případě zhoršení prospěchu je nutno ihned písemně informovat zákonné zástupce a konzultovat s nimi daný problém. Zákonní zástupci jsou průběžně po celý rok seznamováni s výsledky práce žáků prostřednictvím zápisů do elektronické žákovské knížky a nahlédnutím do osobní složky (portfolia) žáka při konzultacích nebo třídních schůzkách.

6.2.7 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.

Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

Při klasifikaci žáků se je možno zvolit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a ředitelka školy s ostatními vyučujícími.

Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací apod.).

Podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.

Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je pro účely školských prepisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotním znevýhodněním zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.

Děti, žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.

Při hodnocení žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě, nebo ve zkrácené formě nebo formou doplňovacích cvičení. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům

Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

Klasifikace bývá provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.

Všechna navrhovaná pedagogická opatření týkající se forem výuky a způsobu klasifikace se zásadně projednávají s rodiči (s přihlédnutím k zprávě poradenského pracoviště).

V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka, a tím na podporu jeho motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání (v platném znění), pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak.

6.2.8 Hodnocení nadaných a mimořádně žáků

Ředitelka školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitelka školy.

Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitelka školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.